

IJA # 2412

ספר שערי קדושה

Sefer Sha`are Qedushah

Vital, Hayyim ben Joseph

Jerusalem, 5667 (1906 or 1907)

ספר

שערי קדושה

מוסד קב ונקי לישר האדם לעבודת
בוראו להרב המקובל האלהי גאון
ישראל וצבי עדיו כמהר"ר רבינו
זיים ויטאל זצ"ל זיע"א.

נדפס

פעה"ק ירושלם תובב"א

שנת תרס"ז לפ"ק

מודעה רבא

למזכרת תודה

בקרב כל ישראל נודיע נאמנה על דברת
הספר הקדוש הנקרא בשם

שערי קדושה

שחיבר רבינו הקדוש מהרח"ו זלה"ה עם
קונטרים עלים לתרופה הנלוה אליו אשר
נדפס מקדמת דנא כמה פעמים והנדפסים
ספו תמו, ובזה"ז אין הספר הזה מצוי ביד
כל אדם ורבים מצפים לאורו, ואומרים מי
ישקנו מים מן באר מים היים תורתו של
רבינו מהרח"ו זצ"ל אשר הובא בספר הנחמד
הזה שהוא מעט הכמות ורב האיכות והוא
מאכל כל נפש, ובפרט מה שכתוב בחלק ג'

להאיר

מזכרת תודה

להאיר עיני האדם להבין בחכמה ובסדרן של
עולמות העליונים, על כן העיר השי"ת את
רוח האשה היקרה

סי' רבקה מב"ת

בתו של היקר

סי' יוסף אברהם שלום יוסף נר"ו

אשתו של היקר

סי' יצחק רפאל בלילום נר"ו

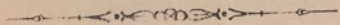
ונדבה רוחה אותה לחדש הדפסת הספר
היקר הזה במערכת הדפוס אשר בעיר עוז
ירושלים תוכב"א ותחלקהו ביעקב ותפי'צהו
בישראל בכל אתר ואתר ובהו"ל על ידי
הפקיד שלה, וכא הזוכה ליטול יהיה לו
הספר הזה במתנת חנם וקרא בו כל ימי חייו

הוא

מזכרת תודה

ג

הוא וזרעו עד עולם, ונחתום בברכה ברכת
שמים מעל ברכות שדים ורחם, יחולו על
ראש האשה הכבודה סי' רבקה מב"ת הנז'
ועל ראש אביה ובעלה, בששון ושמחה
וגילה, ובחדוה וצהלה, שלום שלום אמן סלה.

הקדמה

אמר הצעיר חיים בכ"ר יוסף ויטאל זלה"ה.
ראיתי בני עליה והם מועטים. משתוקקים
לעלות והסולם נתעלם מעיניהם. ויתבוננו כספרים
הקדמונים לחפש ולמצוא ארחות חיים את הדרך
ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון. להעלות נפשם
אל שרשה העליון ולדבקה בו ית' כי הוא השלמות
הנצחי כענין הנביאים שכל ימיהם נדבקו בקינם.
ובאמצעות הרביקית ההוא שרתה עליהם רוח
הקודש להירותם אזוה הדרך ישכון איר להאיר
עיניהם ברזי תורה. כמ"ש דוד המלך ע"ה גל עיני
ואביטה נפלאות מתורהך. ולהדריכם בדרך ישרה
ללכת אל עיר מושב המזומן להם עם בני עליה.
ואחריהם באו החסידים הראשונים הנקראים
פרושים ובקשו לצאת בעקבותיהם של נביאים
במעגלותיהם ולהתדמות להם במערות צורים
ובמדברות

הקדמה

ד

ובמדברות ופירשו מדרכי בני אדם. ומהם פרושים
בכתייהם כדמיון הולכי מדברות וכל היום וכל
הלילה תמיד לא יחשו להלל את בוראם בעסק
התורה ובשרי דוד הע"ה המשמחים את הלב
עד אשר הדבק מחשבתם בכח וחשק נמרץ באורות
העליונים. ויתמידו בכך כל ימיהם עד אשר עלו
למדרגת רוח הקודש ויתנבאו ולא יספו כמ"ש
אנקלוס ולא פסקו. ועם היותם כי לא ראי זה
כראי זה לא נמצאו אופני דרכיהם ושמושיהם איכה
יעבדו הקדושים האלה את השי"ת ונעשה כן גם
אנחנו. וע"כ נתמעטו הלבכות גם הידיעות של
הדורות הבאים אחריהם ופסקו בעלי רוח הקודש.
סעו המה למנוחות עזבו אותנו לאנחות צמאים
גם רעבים. עד אשר צמח יאוש בלכות בני אדם
לתור בחכמה הנפלאה הלזו. ואם ימצאו שנים
שלשה

הקדמה

שלשה נרגירים בראש אמיר אחד מעיר וב' ממשפחה
מבקשים מים ואין. כי נסתם כל חזון לסיבת אשר
לא כתוב בספר אופן מעשהו להתקרב לגשת אל
הקדש פנימה. ויש מהם אשר היו משביעים בכח
שמות הקדש אל המלאכים ויקוו לאור והנה חושך
כי היו מלאכים החתונים מאד ממונים על עבודות
העוה"ז והם מורכבים משוב ורע והם עצמם לא
ישיגו האמת והאורות העליונים ומגלין להם דברי
תערובות טוב ורע אמת ושקר ודברים בטלים
בעניני רפואות וחכמת הכימא ופעולות קמיעין
והשבעות וגם אלה ביין שגו ובשכר תעו. מי יתן
והיה לבכם זה לעסוק בתורה ובמצות וישאו קל
וחומר מאותם ד' גדולי ישראל שנכנסו לפרדס
לא נמלט מהם איש כי אם ההוא סבא חסידא
רבי עקיבא. ואף הוא בקשו מלאכי השרת לדוחפו

לולא

הקדמה

ה

לולא ה' עזרתה לו נכנס בשלום ויצא בשלום.
והאמת כי הם בקשו מדרגות גדולות קרובות אל
הנבואה וע"כ נסתכנו קצתם. אכן אנחנו הלואי
שנוכה אל רוח הקדש מועט כענין גלוי אליהו
ז"ל אשר רבים זכו אליו כמפורסם. וכענין גלוי
נשמות הצדיקים כנז' הרבה פעמים בס' התקונים.
ולא עוד כי גם בזמננו זה ראיתי אנשים קדושים
זכו לכל זה. ויש אשר נפשו עצמה בהורכבה במאד
מאד תתגלה לאדם ותנהיגהו בכל דרכיו. וכל
אלה דרכים קרובים יושגו אף בזמננו זה אל
הראוים אליהם. אך אמנה צריך הכחנה גדולה
ונסיונות רבות לעמוד על האמת אולי רוח אחרת
היתה עמו בלתי מהור וכל זה יתבאר בח"ג בשער
הח'. לכן הציקתני רוח במני להתיר לפרושים
ולתמוך בימינם, להורות להם הדרך ילכו בה
וע"כ

הקדמה

וע"כ חברתי חביר זה קטן הכמות ורב האיכות
למשכילים יוהירו וקראתיו **שערי קדושה** וכו
אבאר סתרים לא שערום הראשונים אשר היו
לפנינו. כי אני קבלתיים מפה איש קדוש מלאך
ה' צבאות מורי **האר"י לוריא** ז"ל ולהיותם
רוי עולם ותעלומות סתרים אגלה מפח ואכסה
אלפים אמה ואפתח בדוחק שערי קדושה כמחט
סדקית ומי שיהיה ראוי יזכה להכנס לפני ולפנים
וה' הטוב לא ימנע טוב להולכים בתמים. וחלקתיו
לד' חלקים. החלק הא' בהנהגת דרך חסידות
והפרישות המביאה לידי רוח הקדש. ויתחלק לו'
שערים. החלק השני בתיכחות ובביאור העונש
והשכר של מ"ע ומל"ת ונחלק לו' שערים. והחלק
הג' בהנהגת השגת רוח הקדש עצמו ויתחלק לח'
שערים, והחלק הד' באופני היחודים עצמן אשר
על

הקדמה

ו

על ידם יושג רוח הקדש כאשר בחנתי ונסיתי
ונתאמתו ע"י, ואכתוב פרמן דרך חשבון סימנים
וזה החלי ב"ה:

החלק הא' יתחלק לו' שערים. הא' להודיע
גודל הפגם ע"י חטאות האדם

בענין המצות. הב' בפגם הנמשך ע"י מדות המגונות.
הג' בכיאר שם צדיק או חסיד. הד' בכיאר מדרגת
הצדיק בפרטות. הה' בכיאר מדרגת החסיד
בפרטות. הו' בכיאר הנהגת החסידים בדרך קצרה
מאד כוללת כל השערים אשר בחלק הזה:

החלק הב' יתחלק לח' שערים. השער הראשון
בתוכחות. הב' במסרי רז"ל. הג'

בשכר מקיימי התורה והמצות. הד' בעונש מדות
הרעות. הה' בעונש מדות האסורות. הו' בעונש
מל"ת. הז' בשכר מ"ע. הח' בתשובה:

החלק

בשם ה' נעשה ונצליח ז

שערי קדושה

חלק א' שער א'

שער הא' בביאור הפגם על ידי חטאות האדם
בענין המלות אשכילך ואורך כמה
גדלה רעם האדם בעשותו אחת מכל מלות ה'
שם"ה מלות אשר לא תעשינה או בהמנעו מלקיים
א' מרמ"ח מלות עשה אשר נלטוהו בהן לעשותן.
נודע א' בעלי מדע כי גוף האדם אינו האדם,
אבל הוא ענין לבוש אחד תלבוש בו נפש השכלית
אשר היא האדם עלמו בעודו בעוה"ז ואחר הפטירה
יפשט מעליו הלבוש הזה ויתלבוש בלבוש זך נקי
רוחני וכמ"ש הסירו הבגדים הלוואים וגו' והלבוש
אותך מחללות הוא הנקרא חלוקת דרבנן, וכמו
שלבוש גוף האדם יעשהו האומן בתבנית איברי
הגוף כן עשה הוא ית' את הגוף שהוא לבוש הנפש
בתבנית

הקדמה

החלק הנ' בהנהגת השגת רוח הקדש ויתחלק
לח' שערים. השער הא' במהות
העולמות. הב' במהות האדם. הנ' במעכבי הנבואה.
הד' בתנאי הנבואה. הה' באיכות הנבואה ועניניה.
הו' במדרגות הנבואה. הו' בהנהגת רוח הקדש
בזמניו זה. הח' הנהגה קצרה:
חלק ד' עיין בסוף הספר:

שערי חלק א' שער א' קדושה

בתבנית דיוקן הנפש ברמ"ח אברים ולהם שס"ה גידים המקשרים את האברים ולהמשיך על ידם הדם והחיות מאבר א אבר כדמיון לגורות, ואחר יצירת הגוף נפח בו נפש חיה כלולה מרמ"ח אברים רוחנים ושס"ה גידים ויתלכזו תוך רמ"ח אברים ושס"ה גידים של הגוף ואז פועלים איברי הנפש פעולתן ע"י הכלים שהם איברי הגוף כגרון ביד החולב בו, והראיה לזה כי לא יפעלו איברי הגוף פעולתם לא בעוד הנפש בהם עין רואה ואוזן שומעת וכו' ובהסתלק הנפש חשכו הרוחות בארצות ונחצטלו כל החושים מרמ"ח אברים, ועד"ז שס"ה גידים רוחנים של הנפש מהלכשין תוך שס"ה גידים שבגוף וממשיכין מזון הגופני שהוא הדם א רמ"ח איברי הגוף עם מזון הרוחני פנימי בחוכו לפרנס רמ"ח איברי הנפש ואחר הפטירה אין שום חיות נשפע וגידי הגוף ג"כ מתפרקין ומתרקבין כמו רמ"ח האיברים והיו כלא היו, נמלא כי האדם בעלמו

איננו

שערי חלק א' שער א' קדושה

איננו כי אם הנפש השכלית אשר מתלבשת בגוף הנקרא לבוש שלה בעה"ז, ודע כי אחר שחטא אדם הראשון ואכל מעץ הדעת טוב ורע חוברו נפשו וגופו גם הם כל א' מטוב ורע, וזו היא ענין זוהמת הנפש שהטיל בחוה ובאדם וע"י הרע והזוהמא שהטיל בהם גרמו להם חולאים ונגעים ומיתה לנפשם ולגופם, וז"ש כי ציוס אכלך ממנו מות תמות מיתת הנפש ומיתה הגוף. ונבאר מה ענין הטוב והרע שנחערב בהם ועיין מה שנכתוב בח"ג ש"א וחבין מה שאנו כוהבין בשער הזה, הנה כאשר חטא בעץ הדעת טוב ורע גרם תערובת הזה בכל העולמות ואין לך דבר שאינו כלול מטוב ורע, ונמלא כי גוף האדם נולד מד' יסודות התחתונים, והנה הם כלולים טוב ורע, וגוף האדם נולד מן הטוב שצד' יסודות אש רוח מים עפר, אמנם מן הרע שבהם נולדו בגוף ד' מרות שהם הלבנה והשחורה והאדומה והירוקה.

וכאשר

שערי חלק א' שער א' קדושה

וכאשר תתגבר חיזה מהם מבחינת הרע שבהן על
בחינת הטוב שבהן באים חולאים ונגעים על
האדם. ואם תתגבר ביותר תמית לגוף האדם,
וכבר נתבאר כי בכל העולמות היה עירוב טוב
ורע, ונמלא כי גם בגפש האדם היה כן כי הלא
חולצה מן ארבע יסודות רוחנים שמהם נולדו
כל העליונים והם ארבע אותיות שם הוי"ה ב"ה
וע"ו. נאמר מארבע רוחות באי הרוח וגו' וזו הנקרא
גפש האדם עלמו מלד הטוב, והנה גם את זה
לעומת זה עשה האלהים והוא הנקרא אדם בליעל
כולל ד' אבות נזיקין וד' מראות נגעים כן ד'
יסודות הרעים ומשם נמשכה גפש רעה אל האדם
הנקרא יל"ר וכשתתגבר גפש זו על גפש הטוב
יבואו אליה נזיקין ונגעים וחולאי הגפש ואם תתגבר
יותר תמיתנו, והנה גפש הטובה שהיא הפרי כלול
מתרי"ג אברים וגידים מתלבשת הוך תרי"ג אברים
וגידין של גפש הטמאה הנקראת קליפת הפרי,

ושתיבהן

שערי חלק א' שער א' קדושה ז

ושתיבהן יחד מתלבשות בתרי"ג אברים וגידים של
הגוף ונמלאו איברי גפש הטמאה הוך איברי גפש
הרעה ואיברי גפש הרעה הוך איברי הגוף, והנה
כל א' מב' גפשות אלו לריכה מזון רוחני להתקיים,
ואמנם מזון הרוחני של הגפש הקדושה נמשך אליה
על ידי קיום התורה הכלולה מתרי"ג מלות כדמיון
תרי"ג איברי הגפש גם הם ונקרא לחס כמ"ש לכו
לחמו בלחמי, וכל אבר מן רמ"ח איברים נזון
ממלוא פרטיה המתחסת לאותו אבר וכאשר
יחסר לאדם קיום חיזו מלוא גם האבר הפרטי
המתחסס למלוא יחסר ממנו מזונו הנמשך לו מד'
אותיות ההוי"ה כמ"ש ואתה מחיה את כלם. ובהם
תלויים כל המלות כמ"ש רז"ל י"ה עם שמי שס"ה
ו"ה עם זכרי רמ"ח, וכמו כן מהם נמשכים ד'
שרשי יסודות גפשו הקדושה כנ"ל ונמלא האבר
ההוא מת לגמרי ובהסתלק הקדושה ממנו אז יתלבש
בו רוח הטמאה מהד' יסודות גפש הטמאה בסוד

משרז"ל

שערי חלק א' שער א' מְדוּשָׁה

משרו"ל לא נתמלאה נור אלא מתרבוה של ירושלים
וגמלא האבר ההוא ניזון לחם עמא מגאל משם,
וזהו ענין הרשעים בחייהם קרוים מתים כי
נסתלק מהם נפש הקדושה מאלהים חיים ושורה
עליו המות הנקרא אבי אבות העומאה, וכמו כן
כאשר יקיים האדם שם"ה מל"ת בהמגעו מלעשות
כמוש"ל יש אדם ולא עבר עבירה נותנים לו שכר
כעושה מלוא יש כח אל המזון הרוחני הגז' בקיימו
מ"ע להמשך דרך לגורות שהם שם"ה גידים של
הנפש להחיות הרמ"ח איברים שלה וכאשר יעבור
על איזה עבירה מהם אז יחסס הלגור הפרטי
ההוא המתיחס אל אותה העבירה ע"י הזוהמא
של מזון הקליפה הנדבקת שם וכשיבש הלגור ג"כ
מתיבש האבר ההוא אע"פ שלא יוסר לגמרי כענין
מי שיחסר ממנו איזה מלות עשה אמנם יפול בו
מוס ולכן לריך האדם לחפש בכל כחו לקיים כל
תרי"ג מלות וכאשר יקיים איזה מלות עשה יכוין
להסיר

שערי חלק א' שער א' קְדוּשָׁה

להסיר מהאבר הפרטי של נפשו המתיחס אל המלוא
ההיא זוהמא הקליפה ההיא ואז תהול עליו אבר
המלוא הקדושה ההיא אחר הסתלק הזוהמא בסוד
ותהי עומתם חקוקים על עלמותם כי כשזה קם זה
נופל, וכמו כן כאשר תבוא לידו איזו עבירה ימגע
מלעשותה ויכוין שעל ידי כן יסלק הזוהמא אשר
בגיד הפרטי של הנפש המתיחס לאותה עבירה ואז
יוכל להמשך שפע הרוחני הנמשך דרך הלגור הרוחני
ועל ידי כן נעשית נפשו כסא ומרכבה אל קדושהו
יתברך וזהו סוד האבות הן הן המרכבה:

השער הב' בפגס הנמשך ע"י מדות המגונות.

והנה ענין המדות הן מוטבעות
באדם בנפש השפלה הנקראת יסודית הכלולה מד'
בחינות הדומס והלומחת והבהמית והמדברת כי
גם הן מורכבות מטוב ורע, והנה בנפש הזה תלויות
המדות הטובות והרעות והן כסא ויסוד ושורש א'
הנפש העליונה השכלית אשר בה תלוין תרי"ג

מלות

שערי חלק א' שער ב' קדושה

מלות התורה כנ"ל בשער א' ולפיכך אין המדות
מכלל התרי"ג מלות, ואמנם הן הכנות עקריות א'
תרי"ג המלות בקיומן או בביטולם יען כי אין כח
בנפש השכלית לקיים המלות ע"י תרי"ג איברי הגוף
לא באמלעות נפש היסודית המחזרת א' הגוף
עלמו בסוד כי נפש כל דמ"ו בנפשו הוא,
ולפיכך ענין המדות הרעות קשים מן העצרות
עלמן מאוד מאוד, וזוה תבין ענין מ"ש רז"ל כל
הכועס כאלו עובד ע"ז ממש שהיא היותר שקולה
ככל תרי"ג המלות, וכן אמרו מי שיש בו גסות הרוח
הוא ככופר בעיקר וראוי לגדעו כאשירה ואין עפרו
נעצר וכו' ובלא רבות והבן זה מאוד כי להיותם
עיקרים ויסודות לא גמנו בכלל תרי"ג המלות
התלויות בנפש השכלית, וגמלא כי יותר לריך ליוהר
ממדות הרעות יותר מן קיום המלות עשה ול"ת
כי בהיותו בעל מדות טובות בנקל יקיים כל המלות,
וזוה תבין גם כן דברים מהמיהין שארז"ל בענין
המדות

שערי חלק א' שער ב' קדושה יא

המדות כי הענוה ושפלות מביאין לידי רוח הקדש
ושורה עליו שכינה ואמר ליהו ז"ל אין התורה
מתפרשת אלא במי שאינו קפדן אף אני איני נגלה
אלא למי שאינו קפדן, וכמ"ש שלחו מתם איזהו
בן העה"ז כל שהוא שפל בדרך וענותן וכו' וכאלה
רבות לא זכרו בהן קיום המלות אלא המדות
הטובות ושים עיניך לדברים או והלליה דרכיך בלי
ספק, ואמנם כמו שד' יסודות גופנים הם שרשים
שמהם נולדו תרי"ג איברי הגוף כמו כן נפשות הד'
יסודות האלו הם יסודות לכל המדות טובות ורעות
אשר באמלעותם יקוימו או יתבטלו התורה והמלות
שהם תרי"ג מד' אותיות הוי"ה כנ"ל, והמקיימן
(ומקיימים) הם נפש השכלית הכלולה מד'
יסודות רוחני אשר משם תולדו תרי"ג איברי
הנפש ההיא והבן זה מאד איך היסוד של קיום
המלות הם ע"י מדות הטובות וכן בהפכס, וזה
עניינם כבר נחבאר כי כל אשר עשה האלהים
כלול

שערי חלק א' שער ב' קדושה

כלול מטוב ורע זה לעומת זה, והנה כמו שבד'
היסודות הגופניים הנק' חומר היסודות מורכב
מטוב ורע ומשם באים כחות קיום הגוף או
תחלואיו שהם ד' מרות מרה לבנה מרה ירוקה
מרה שחורה מרה אדומה, כמו כן בנפשות הנקראות
לורות הד' יסודות הם עד"ז טוב ורע ומהם
כמשך צריאות הנפש היסודית שבאדם שהם מדות
הטובות או תחלואיה שהם מדות הרעות הנמשכות
מד' קליפות שמאות שבנפש ההיא ובשיסירם
מעליו יתלבשו אותיות ד' של הוי"ה שהם אור
המחיה נפש היסודית וגם היא והגוף שלה יהיו
מרכבה א' קדושתו ית' שבעולם העשירה כמו שנתבאר
בנפש השכלית ממש בקיימה המלואה, וזכור ואל
תשכח כי גם ע"י עסק התורה בד' פרושים
שסימנם פרד"ם יהיה רוחו השכלי כסא אל שם
הוי"ה שבעולם הילירה וכן ע"י המחשבה והכונה
תהיה נשמתו השכלית כסא לשם הוי"ה שבעולם

הצריאה

שערי חלק א' שער ב' קדושה יב

הצריאה. ונחזור בציאור ד' היסודות שיש אל קנין
המדות, דע כי כל המדות הרעות מושרשות בד'
מדרגות נפש היסודית מלד הרע והקליפה אשר בה
ולכן כל המדות רעות נחלקות לד' מינים וזה פרטם
יסוד האש ממנו נמשכת הגאווה הנקראת גסות הרוח
להיותו היסוד הקל וגבוה מכולם ובכללם הכעס
כי מפני הג'וה מתכעס האדם כשאין עושים רלונו
ואילו היה שפל רוח ומכיר חסרונו לא היה מתכעס
כלל, נמלא כי הגאווה והכעס מדה א' הם ותולדותיה
ג' הקפדנות בלבד כי לולא הגאווה לא היה מקפיד
בלבו כענין שביארנו בענין הכעס ובקשת השרר והכבוד'
להתגאו' על הצרי'ו, והשגא' לזולתו על היותו גדול ממנו
וזה ענף מהגאווה ג"כ. יסוד הרוח ממנו נמשך
דבור הנקרא שיחה בעלה לדברים שאין בהם לורך
כלל או נפשיי או גופניי ותולדותיו ד' והן לדבר
חקף ושקרים ולה"ר ולגלות שבחיו לצריות להתגדל
בפניהם. יסוד המים ממנו תאות התענוגים כי כן

המים

שערי חלק א' שער ב' קדושה

המים מלמחים כל מיני תענוג ותולדותיה ב'
החמדה לגזול ממון חזירו ואשתו וכל אשר לו
להתענג בהן, והקאה כי יקא בחזירו אשר לו
ממון רב וכיולא להתענג בו. יסוד העפר ממנו
מדת העלבות בכל פרטיו, ותולדה א' והיא
העללות לקיים התורה והמלות מפני עלבונו על
קניני הבלי העה"ז או על היסורין הבאים עליו
ואינו שמה בחלקו בשום דבר גם עינו לא תשבע
עושר, נמלא כי אבות כל המדות הרעות הם ד'
הגאוה והכעס הנכלל ומחדבק עמה, והשיחה בטילה
ותאוות התענוגים והעלבון, וארבעתם נמשכות מד'
קליפות הילה"ר שבנפש היסודית והפכס הם ד'
מדות טובות נמשכות מד' יסודות הטוב שבנפש
היסודית, והם הענוה שהיא הכלית השפלות ומתרחק
מכל מיני כעס הבא ע"י גאוה והשתיקה כשם לא
יפתח פיו לצד בעסק תורה ומלות או בהכרחו לקיים
הגוף ולזורך כבוד הבריות והמיאוס בכל תענוגי
הגוף

שערי חלק א' שער ב' קדושה יג

הגוף ומוהריו המוכרחים והשמחה התדירית בחלקו
כי כל דעבדין מן שמיא לטב וגם לזרו עלמו בתכלית
השמחה בעבודת קונו וכמ"ש שם אנכי על חמתך
כמולא שלל רב ועשה תורתך קבע ומלאכתך עראי,
נמלא כי בהיות מדות הרעות קבועות באדם נמנע
הוא מלקיים התורה והמלות וגם אם יקיימם יהיה
שלא לש"ש ובטורח גדול ועליו נאמר נזם זהב באף
חזיר כי עוד טומאתו בו מלובש תוך הקליפות וכמ"ש
ז"ל זכה נעשית לו תורתו סם חיים לא זכה נעשית
לו סם המות, וכאשר יתגבר על יצרו וילחם בו
ויסיר מעליו מדותיו הרעות ע"י תורה ויקיים התורה
והמלות יקרא לדיק גמור ירא שמים גבור הכובש
את יצרו, וכאשר יתנהג ויורגל יותר בזה עד אשר
יוסרו מעליו כל מדות הרעות לגמרי ולא תתאוה
להם נפשו כלל ויקנה המדות הטובות בקנין בטבע
ולא יצטרך ללחום עם הילה"ר כי גופו ונפשו
היסודית מנוקים מכל סוג החומר כמ"ש במשה של
נעליך

שערי חלק א' שער ג' קדושה

נעליך מעל דגליך כנוכר בס' התקונים תקון כ"ח
אז יתלבש בו ארבע אותיות הוי"ה ויהיה כסא קדוש
למרכבתו יתברך וזה האיש נקרא אהב את המקום
מאהבה ונקרא חסיד גמור השלם בכל מיני
השלימות:

שער ה'ג' בביאור שם לדיק או חסיד באר

היטב ואיך יקיים האדם שתי בחינות
או בענין מעשה, והנה האיש אשר נדבה רוחו אותו
להיותו בא ליטהר ולהתקדש לקבל עליו עול מלכות
שמים על אמתתה יבין עלמו בכל כחו ויודרו לקיים
כל תרי"ג מצוות כי בקיומם יושלמו תרי"ג איברים
וגידים של גפשו השכלית כנוכר בשער א' כי אם
תחסר ממנו מצוה א' מן רמ"ח מ"ע עדין הוא חסר
אבר א' מנפשו ועליו נא' וחסרון לא יוכל להמנות
וזה יוסר חמור מכלל כל איש אשר בו מוס לא
יקרב, אך מי שקיימם ועבר על מצוה אחת משם"ה
מל"ת נקרא בעל מוס ממש כי נחשות הלגור והגיד
הממשיך

שערי חלק א' שער ג' קדושה יד

הממשיך השפע באברים ועליו נאמר מעוות לא
יוכל לתקון פירושו אחר פטירתו מן העולם כי אין
קיום מעשה המצוות החסרים הנקרא מעשה בלא
תשובה לתקן העבירות כי אם בעה"ז כמש"ה כי
אין מעשה וחשבון ודעה ר"ל שאין מעשה על מ"ע
וחשבון על מל"ת ודעת על ידיעת התורה עלמה
בשאל אשר אתה הולך שמה, ונמלא כי כל זמן שלא
קיים תרי"ג מצוות נקרא לדיק שאינו גמור כי לא על
חנם התפלל מרע"ה תפלות כמנין ואתחנן ליכנס
בארץ לא להשלים גפשו בקיום כל תרי"ג מצוות
וכאשר יקיים כלם אלא שעדין לא נקמו בו ג"כ כל
המדות טובות בקנין גמור לא ע"י מלחמתו עם
הי"לה"ר, הנה זה נקרא לדיק גמור הכובש את ילרו,
וכאשר יוטבעו בו כל המדות טובות בטבע גמור
עד שקיים התרי"ג מצוות בשמחה מאהבה בלי גרוי
יפה"ר כלל יען מזדכך החומר לגמרי וכמ"ש דוד
המלך ע"ה ולבי חלל בקרבי גם אמר ה' לא גבה לבי
וגו'

שערי חלק א' שער ג' קדושה

וגו' נפשי כגמול עלי אמו יראה כלא הוטבעו בו
המדות משילא מרחס אמו הנה זה נקרא חסיד גמור
כי כן דוד המלך ע"ה להיותו מוטבע בטבע במדות
טובות וצדקים המלות קרא עלמו חסיד כמ"ש שמרה
נפשי כי חסיד אני וכן ארז"ל האי מאן דבעי למהוי
חסידא לקיים מילי דפרקי אבות שבהם זכרו קנין
מדות הטובות כמ"ש רבי אומר איזוהי דרך ישרה
וכו' עקביא בן מהללל אומר הסתכל בג' דברים
וכן ר' לויטס איש יבנה אומר מאוד מאוד הוי
שפל רוח וכו' וזהו מה שנתכוון עקביא באומרו
ואי אתה בא לידי עבירה ר"ל לידי הילה"ר הגורם
לך העבירה כי הילה"ר עלמו יתבטל ממוך כ"א
הילה"ר קיים ומונע עלמו בגבורה שלא לעבור היל"ל
ואין אתה עובר עבירה. כלל העולה כי קיום תרי"ג
מלות ע"י היות ילה"ר באדם והוא מתגבר עליו
נקרא לדיק וכשיקיים ע"י ביטול הילה"ר שיה יורה
קנין מדות הטובות בטבע גמור הנה זה נקרא
חסיד

שערי חלק א' שער ג' קדושה מז

חסיד גמור, עוד יש מדרגת חסידות למעלה מזו
שאין למעלה ממנה והאיש הזה נקרא קדוש והיא
זכרת בספר התקונים ובספר הזוהר במקומות
הרבה ובפרט בפרשת כי תלך בר"מ ודף רפ"א
ע"א וז"ל ולא למגנא אמר קב"ה כל העוסק בתורה
ובג"ח ומתפלל עם הליבור מעלה אני עליו כלא
פדאני לי ולבני מבין אומות העולם וכמה בני נשא
דקא משתדלי באורייתא וכו' ולא אתפרק קב"ה
וגו' לא וכו' הא אוקמוה דאין חסיד לא המתחסד
עם קונו וכו' דכד חאבו ישראל וכו' קב"ה תריך
בני מלכא ומטרוניתא עמהון ומאן דהדר בתיובתא
וגמיל חסד לשכינ' באורייתא ובכל פקודין דילה ולא
איבו לא למפרק לשכנתא דא עבד חסד עם קונו
וכו' והנה זש"ה לור ילדך חשי וכתיב חנו עז לאהים
וז"ש רבי יהודא אומר אשרי מי שעמלו בתורה
ועושה נחת רוח ליוצרו וכו' כי מה שעמל בתורה
אינו ליטול פרס כלל לעלמו לא לעשות נחת רוח
ליוצרו

שערי חלק א' שער ג' קדושה

ליוולרו דכתיב ביה בכל לרתס לו לר ובכל מקום
שגלו ישראל שכינה עמהם היא אמו שליה נאמר
ובפשעכם שולחה אמצם הנקר' יולרנו כמ"ש לור
ילדך השי' וו"ש נחת רוח ליוולרו ולא אמר להקב"ה,
נמלא כי כשיעסוק בתורה ובמלות ובמדות טובות
הנקרא חסיד כנ"ל אס נתערבה בו כונת קיבול
איזה שבר הוא חסיד לעלמו כמ"ש גומל נפשו איש
חסד כי בקיימו המלות גומל חסד לנפשו ולכן אינו
נקרא חסיד אלא איש חסד כי החסד הוא א' האיש
עלמו הגומל לנפשו אך הגומל חסד עם קונו נקרא
חסיד וקדוש יען כי נודרך מכל מיני עומאה וקדש
עלמו בקדושתו ית' כי לשון קדושה לשון הכנה והזמנה
כמו התקדשו למחר ואכלתם כי עושה עלמו מרכבה
א קדושתו ית' ואינו חושש לכבוד עלמו
אלא לכבוד קונו כנ"ל, וא זה נחכוון ר' פנחס ן'
יאיר כמ"ש פרישות מביאה לידי עהרה וכו' וקדושה
לידי חסידות וחסידות לידי רוח הקדש כי זו היא
חסידות

שערי חלק א' שער ג' קדושה מז

חסידות שלימה הבאה אחר הקדושה והיא המביאה
לידי רוח הקדש כי מתדבק בו דיבוק גמור וישיג
לגילויו רזי תורה ולהתנבא עתידות כמ"ש ר' מאיר
כל העוסק בתורה לשמה ר"ל לשמה של התורה
שהיא היא הקב"ה כי כל התורה שמותיו של הקב"ה
זוכה לדברים הרבה וכו' ומגלין לו רזי תורה
ונעשה וכו':

השער הד' בביאור מדרגת הליך צפרות
והוא שיודרז בכל כח להשלים כל
האפשר מתרי"ג מצות לקיימם בזמן הזה ולפי שיש
ספרות רבות במנין המלות אסדרתם תחילה כפי דעת
הרמב"ם ז"ל ואחריהם אסדר מה שהוסיפו שאר
מפרשים וספר הזוהר בין במנין מ"ע של תורה
בין במ"ע של דברי סופרים ואחלקם לה' חלקים,
הא' במלות הנוהגות בזמן התפלה בכל ימי החול,
הב' במלות התלויות בזמן, הג' במלות האפשריות
להזדמן ליד האדם, והד' במלות שלריך האדם לחפש
אחריהן

שערי חלק א' שער ד' קדושה

אחריון לקיימן, הה' במלות שאין ביד האדם לחפש
אחריהם אה"כ יומינס הקב"ה לידו:

הא'

לידע שיש שם אלוה בפסוק שמע ישראל ה'
אלהינו לייחדו באומרו ה' אחד, לעשות לילות
ולתעטף בו, לקשור הפילין כסדרת רש"י ור"ת
ושמושא רבא בשל ראש, לקשור תפילה של יד ע"ד
הנז', לקרות ק"ש שני פעמים בכל יום, להתפלל
בכל יום תפילת י"ח, לזכור בכל יום מה שעשה
לנו עמלק כשאומר אמן יהא שמיה רבא כמ"ש
כי יד על כס יה, וכשאומר וקרבתנו מלכנו לשמך
הגדול, להתודות בכל יום אחר העמידה ובברכת
שמע קולנו, לברך הכהנים את ישראל בכל יום:
הב' לקדש על היין בשבת בכניסתו ובהבדלה
ביליאהו, לשבות בשבת ממלאכתו, לבטל חמץ
בשבתה בלב ליל י"ד בניסן, לספר יליאת מזרים
בהגדה ליל פסח הראשון, לשבות ממלאכה ביום א'
של פסח, לאכול מנה בליל א' של פסח, לשבות ביום

שערי חלק א' שער ד' קדושה יז

ז' של פסח, לשמוח בג' רגלים פסח שבועות וסוכות,
ולשמח אשתו ובניו והעניים כראוי לו, לספור
ספירת העומר מ"ט ימים שלמים מהחילת ליל י"ו
של ניסן, לשבות בחג השבועות, לשבות בראש השנה,
לשמוע קול שופר בראש השנה, לשבות ביום
הכפורים, להתענות ביום הכפורים, לשבות ביום א'
של סוכות, לשבות ביום שמיני עזרת, לישב בסוכה
ז' ימי החג, ליטול לולב ומיניו כשרים ביום טוב א'
של סוכות:

הג'

לכתוב ס"ת, לקבוע מזוזה, לברך ברהמ"ז,
ללמוד תורה וללמדה בכל יום, לפרות ולרבות,
לבעול ע"י קדושין, למול את הבן, להפריש חלה מן
העיסה בא", ליתן זרקה, להלוות לעני, להשיב משכון
בזמנו, לעשות מעקה, לכבד כהנים, לכבד ת"ת,
לכבד אב ואם, ליראה מהם, לאהוב רעים וגרים,
לתת שכר שכיר בזמנו, להאכיל השכיר, לבדוק סימני
בהמה וחיה, לבדוק סימני עוף, לבדוק סימני דגים

(ב)

וחגבים

שערי חלק א' שער ד' קדושה

וחגבים, להתאבל על הקרובים, הוכח טובות, מולא
שפתוך השמור, לדבקה בו והלכת בדרכיו, ליראה
את ה', לפרוש מן החטא, לאהוב את ה' בכל
הפרטים שזכרו רז"ל:

דד' להפריש תרומה גדולה, להפריש תרומת
מעשר, להפריש מעשר ראשון, להפריש מעשר
שני, להפריש מעשר עני, ליתן פאה ולקט ושכחה
ופרט ועוללות, ליתן לכהן ככור בהמה טהורה,
לפדות פטר חמור, לערוף פטר חמור, נטע רבעי,
זרוע לחיים וקיבה, ראשית הגז, להשיב אבדה,
להשיב גול, להלות לגוי ברביית, לנגוש לכנני, לאבד
ע"ז, לזדק מאזנים ומשקלות ומדות, עזוב תשוב,
הקם תקים, להשבע בשמו צ"ד, לשלוח הקן, לשחוט
בהמה חיה ועוף, לכסות דם חיה ועוף, לעזוק
ולהחנק בהפלה, ולהריע בחולדות או בשופר על
לרות הלבנה, לשבות מעבודת הארץ בשביעית,
להשמיט פירות הקרקע בשביעית, וצוה מחלוקת
אס

שערי חלק א' שער ד' קדושה יח

אס מדאורייתא או מדרבנן, לגרש בגט, לגדל הנזיר
שערו, להליל הנדרף, לישא האונס את אנוסהו,
להשיב המזליא שם רע עם אשהו כל ימיו, לקדש
את שמו ית' במסירת נפש, למנות שופטים ושוערים,
להשוות בעלי דינים, להעיד צ"ד, לדון עדים
זוממים, לחקור העדים, חתן כל שנהו נקי יהיה
לבייתו, לדון בכל דיני הפרת נדרים, לשלם המזיק
ממון חברו או החובל בחבירו, לדון בזוקי בהמה
כי יגוף שור ובזוקי השן הצור והאש, ושומר חנם
ושומר שכר ונושא שכר והשואל, וכל מיני מקח
וממכר, טוען ונטען ודיני נחלות, לדון בגנב בתשלומין,
לנעות אחרי רבים:

הה' לפדות ככור אדם, ליבס אשה אחיו, לחלוק
אשה אחיו:

ואלו הם מדרבנן, נר שבת, נר חנוכה, מגילה,
נטילת ידים, ערובי הלכות, ערובי תחומין
אס הוא ללורך מלוה, ערובי תבשילין ושהופי מצואות,
להתענות

שערי חלק א' שער ד' קדושה

להתענות ד' לומות תמוז אב תשרי טבת (ולוס
חסתר) להתענות על לרות הלבור:
ואלו הם מ"ע של תורה כשאר המפרשים וספר
הזוהר, לזכור יליאת מלרים צפ' לילית ביום
ובלילה, לזכור בכל יום את יום השבת, לזכור את
יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב, לזכור את
אשר הקלפת את ה' אלהיך במדבר, לזכור מעשה
מרים, לברך על ההורה לפניה, להסתכל בליצית
בפסוק וראיתם אותם, לשבז בתשובה שלימה, ליראה
את ה' בקרבנות השחר וזמירות, לאהבה את השם
בברכת אהבת עולם ובפסוק ואהבת את ה' אלהיך,
לברכו בישתבח וביוזר אור ויוזר המאורות ובכל
ז' ברכות של ק"ש בבקר ובערב, לקדש את שמו
יתברך במסירת נפשו להריגה בכח בפסוק שמע
ישראל ה' אלהינו ה' אחד, לקדש שמו בנקדישך, למסור
נפשו למיתה וגם לדבקה בו בגגילת אפים בפסוק
אליך ה' נפשי אשא, לידע כי ה' הוא האלהים
בפסוק

שערי חלק א' שער ד' קדושה יט

בפסוק שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, להתענן
בשבת, להבדיל במוצאי י"ט, לקרא ההלל בזמנים
היודעים, לישבע בשמו, לקיים מילה לברך ברכת
הנהגים בכל מיני הגאה, להתענות ביום הכפורים
בה' ענויים, לשרוף החמץ בי"ד בניסן, והדרת פני
זקן ת"ח יניק וחכים ולזקן אשמאי, להיות לנוע
בבית הכסא, להלדיק דין שמים על כל המאורעות,
להפריש הרומה מן היפה, לבנות בית הכנסת, להתפלל
בו, לאבד שם ע"ז, להזכירם לגנאי, לנדע אשירה,
לשרוף אשירה, לשבר מצבותם להשמיד צמותם לנהוץ
מוצחותם, לאבד כלי השמישי ע"ז, לפרוש מן האשה
סמוך לזוהתה, לפרוש מן האשה מתשמיש כשראתה דם
מיד, ליראה מת"ח, למול ערלת הלב, לאהוב ההוכחות,
לעשות לפנים משורת הדין, תמים תהיה עם ה'
אלהיך, ולא החמוד על דברי הכלדיים אהבת רעים
ובכללה להכריעו לכף זכות שלא בפניו, ולהביא
שלום בין אדם לחבירו, וחי אחיך עמך, להחזיר לו

שערי חלק א' שער ד' קדושה

רבית קולנה, ולכל דיני פקוח נפש וכל מיני המלאות שיחיה בהם, להפך נדרי אשתו ובהו, להורות דינים, לקיים הדיין, מדבר שקר תרחק, לדון בדיני שופטים ובחלוקת קרקע וכל מיני טובע ונתבע :

וארר מ"ע מדברי סופרים, להגעיל כלים, להטביל כלים חדשים, לבדוק חמץ ליל י"ד בניסן, לאכול מרור ליל א' של פסח, לברך על כל המלות ועל כל הנסים ועל כל המאורעות הבאות עליו, לקרא בספר הגדה בזמנים שתקן מרע"ה בשבת וביום טוב וכו' :

השער הה' צביאור מדרגת החסיד בדרך קלרה כדי שיהיו נגד פני האדם תמיד והוא מבאר הדברים אשר הם מלוויים תמיד ולריכים והירות גדולה וגם הם דברים שהם יותר חמורים מכל השאר כפי אשר בררתי מפניני אמרי נועם רז"ל בתלמוד ובמדרשים ובמס' יראת השם ופרקי דרך ארץ ובס' הזוהר כבר נתבאר בשערים

שקדמו

שערי חלק א' שער ה' קדושה ב

שקדמו כי ג' מדרגות הם, הא' בקנין המדות הטובות בנפש היסודית בטבע גמור, הב' בסור מרע שס"ה מל"ת בנפש השכלית, הג' בקיום רמ"ח מ"ע הנקרא עשה טוב, והנה עוד יש מדרגה אנושית שהיא קנין המדות וגם הם קרובים א' מלות ל"ת דרך אסמכתא ומדברי קבלה שהוא מהנביאים והכתובים :

הא' ענין המדות היותר מנוגות ויותר חמורות והמונעות דביקות האדם עם השי"ת, הגאווה הכעס הקפדנות העלצות השנאה הקנאה התאוה בתענוגים החמדה השררה והכבוד והוראת מעשיו הטובים לבני אדם, והפכס הם השפלות עד קלה האחרון, ולא יכעוס כלל אפי' על בני ביתו, ולא יקפיד כלל, ויהיה נעלב מן הכל, ויהיה שמח אפי' בעת צרותיו, יאהב את כל הצריות אפי' גויס, ולא יקנא על שום דבר כי כלל ימינו עלי הארץ, וישנא ויהביל כל עניני העה"ז, ופת במלח האכל וכו' ולא

תחמוד

שערי חלק א' שער ה' קדושה

תחמוד שום דבר מהבלי העה"ז, ותזכר בכל כחך
מן השררה הקוברת בעליה, ולא תגלה לדקותך כי
תאבד שורך בעה"ב וגם יענישוך בזהגס:
הב' מדות האסורות וכן לשון הרע ורכילות והלבנת
פנים וכנוי שם רע לחצירך, ולזנות, והשקה,
חנופה, ורמיה, שיחה בעילה, ספור גנות חבירו, נכבד
בקלון חבירו, משלח מדנים בין אחים, נהגה בכבוד
תורה, הסתכלות בעריות:

הג' במל"ת בהחמורות שיש בהם כריתות ומיתה
בידי שמים ומיתה ב"ד וחלול ה' קשה מכולם,
וכתיב והייתם נקיים מה' ומישראל ובפרט משון
נדה אפילו בכל מיני קרוב כלל, ושמירת שבת בכל
פרטיה יותר מכל המלות, נקוד הכשר בתכלית מכל
שהוא של חלב ודם, ומכל מיני קרי אפי' באונס,
לא ישתמש בשמות הקדש כלל ודאשתמש בתנא חלף,
ומצוי ת"ח כי נקרא אפיקורוס, ומכל מיני מסירות
ומלשינות לגוים, ואחריהם הלאוים החמורים כמו
; שבועה

שערי חלק א' שער ה' קדושה כא

שבועה לשי"ת ואפילו באמת או שבועת שוא וכל
מיני שבועה, כל מיני מאכלות אסורות:
הד' בקיום מ"ע ליציא, תפילין, ק"ש ב' פעמים,
כבוד שבת בכל הפרטים, למול הבן, גמילות
חסדים ובקור חולים והכנסת אורחים והצאת שלום,
תפלת י"ח בתכלית הכונה ובשמחה, מזכי לחבריא,
משא ומתן באמונה, לדקה, מתן בסתר, קביעות עתים
לתורה יומם ולילה כנגד כולם:

הה' בקיום מנהגות תורה ק"ש שעל המטה בכונה,
קימה אחר חזות לילה, להתאצל על השכינה
והתרחבון, ולעסוק בתורה, יראת ה' תמיד על פניו
שלא יחטא, בכל דרכיך דעהו, דבקות נפשו עם
השי"ת לא יבטל אפילו רגע:

השער הו' והוא לכלול בקלרה כל הגו'
בשערים שקדמו ובו יתבאר סדר
הנהגת האדם החסיד בדרך קלרה בכל מעשיו כל
ימי חייו למען לא ימוש וזה עניינה, ועתה שמע
בקולי

שערי חלק א' שער ו' קדושה

בקולי לכל אשר אני מלוא חותך הכין לקראת להיך
ישראל, בכל לילה בלכתך לישן זכור כי היא מיתה
הקטנה מזכירך המיתה הגדולה האמיתית והסתכל
בכל המעשים שעשית באותו יום, ואם יש בהם
רעים התודה עליהם שכן דרך המומהין מתודים,
ותקבל עליך עול מלכות שמים בק"ש שעל המטה
להעלות עליך נשמתך באחד, ואח"כ הפקד רוחך בידו
ית' בפסוק בידך אפקיד רוחי בענין המיתה האמיתית
שנאמר בה והרוח תשוב א' האהים וגו', אמנם עתה
המיתה הקטנה תנה לו בתורת פקדון להחזירה
לך חדשים לבקרים לפגרים מתים, ושכב באימה
ויראה כי הגה רוחך עולה לתת דין וחשבון ליוולך
על כל מעשיך ודבורך ומחשבותיך ביום ההוא ולכן
א' יפנה לבך בדבור או בהרהורים בטלים עד
אשר תישן ותרדם בפחד הגז' וכאשר תקין משנתך
אחר חלום לילה קום מהר בזריזות קל כנשר
ורחוק ידיך כדין וכשורה להעביר רוח רעה מבשרך

ותן

שערי חלק א' שער ו' קדושה כב

ותן לו ברכה ושבת והודאה על נאמנותו יתב'
שלא עבד את רוחך על רוב עוונך ולא היתה זו
מיתה ארוכה אמיתית אמנם החזיר נשמות לפגרים
מתים ויותר מחודשה וחזקה מצראשונה, ולמען לא
היה כפוי טובה עמו הלטער על גלות שכונת
עזו וחרבן מקדשו בעת שהוא מלטער על זה
באשמותיך כי עוונתיך ועונות אבותיך הטו אה ועדיין
לא קמה מנפילתה ועכ"ז לא השגיח למעשיך הרעים
שגרמת נפילתה ואתה נפלת על המטה והקימך
כבתחלה ביתר שאת ולא עוד אלא שתוכה לנחמת
ליון שיסו אתה משוש כל המתאבלים עליה אח"כ
תעסוק בתורה שבעל פה עד אור הזוקר כי על
ידי כן אתה מוריד אליה שפע ומחזיקה בהיותה
נפולה ובעלות השחר רון לקראתה א' בית תפילתה
כי כבר קדמה היא לך לבא שם לשמוע אל הרנה
וא' התפלה אשר תחפול להקימה מנפילתה ולהחזירה
לליון כבתחלה, וגם כי לא תוכל עשוהו לבדך הנה
בהכשלה

שערי חלק א' שער ו' קדושה

בהשכלה תעזור עור מטע ביום ההוא להקימה
ולסעדה כפי כחך ובשכר זאת גם היא תשמע
תפלתך ותפיק שאלותיך לעובה על כן בני יהיו
רעיוניך נכונים בתכלית הכונה ובשמחה בעת שתפלל
להקימה ולגמול חסד עם קונך ולא לצורך שאלתיך
כי הלא אינם רק להראות לפניו כעבד שאין לו
חיים אלא מודונו ואם תקראנו באמת יהיה קרוב
גם הוא אליך כמו"ש קרוב ה' לכל קוראיו וגו' כי
כל לבבות דורש ה' וכל יצר מחשבות הוא מבין ויודע
חוסי בו אם תדרשנו ימלא לך, ובפרט בעת שתתורה
לפניו אחר תפילת י"ח או בברכת שומע השלה
יהיה בכל לבבך שלא תחזור עוד אליהם כי הלא
הנסתרות והנגלות הוא יודע רואה כליות ולב וכמו
כן בנפילת אפים בפסוק אליך ה' נפשי אשא תגמור
בכל לבבך למסור נפשך למיתה על התורה ועל
המצוות ובכן ימחלו עונותיך כלם אם באמת פיך ולבך
שויס ואחר שתפלל לך מחיל א חיל יקבע עת לתורהך
לשמה

שערי חלק א' שער ו' קדושה כג

לשמה לא תחליפנו ולא תמיר אותו אפי' ע"י אונס
ובשכר זה תראה א' אהיה בליון שערים המלוינים
במתיבתא דרקייעא, אח"כ תסעוד סעודתך פת במלח
ומים במשורה כי לדיק אוכל לשובע נפשו לקיום הנפש
ואף גם זה לש"ש להיות חזק בעבודתו ית' כמו"ש
בכל דרכך דעה ועמוד באימה על שולחנך הגמשל
אל המזבח כי על שלחן המלך אתה אוכל ולמען
יהיה שלחנך מזבח כפרה לכפר עונותיך בהמעט
מאכלך להחליש הקליפה השורה במזון שנפך
נוגה בו תעסוק בתורה איזו משנה או מזמור
ויכריזו עליך זה השלחן אשר לפני ה' ויחלש כח
היצר הרע מעליך ותתחזק נפש השכלית שבך ע"י
התורה שהיא מזון אל הנפש הזו גם היא ואחר
שנזונו גופך ונפשך ע"י אכילת מזון שזן ומפרנס
אותנו ועל ידי התורה אל תהיה כפוי טובה לגזול
את ה' ותברך לו ברכת המזון בשמחה יתירה כמי
שמקבל מתנה מיד זולתו וזו"ש בברכת נודה לך ועל
תורסך

שערי חלק א' שער ו' קדושה

תורתך שלמדנו ועל אכילת מזון שאתה זן ומפרנס אותנו, ובשכר זה יפתח חולרו הטוב אליך ותתפרנסו זיודו הרחבה המיד. אח"כ תחפש בלבבך אם תוכל לקיים איזו מלוא חדשה להשלים רמ"ח איברי כפסך או מלוא ישנה להוסיף שכרך, אח"כ לך למלאכתך או למשאך ומתוך באמונה שלימה לא ברמיה או חוגאה, ולא תיגע להעשיר רק לקיום ההכרחי ועשה תורתך קבע ומלאכתך עראי כי המרבה לא העדיף והממעט לא החסיר ואל תקבל מתנות כי שוגא מתנות יחיה זה' מוריש ומעשיר והוא הנותן לך בח לעשות חיל לכך השלך על ה' יהבך בכל לבבך והוא יכלכלך וכל היום תהיה יראתו על פניך לבלתי תחטא בשום עברה ממל"ת, ובפרט מן המדות הרעות שהם השאור להחמין כל עיסת החומר, ובפרט מהיותר מלויות באדם והוא דש בעקביו, ואלו הם מה שצריך לזהר עד קלה האחרון, הזהר מכל מיני כעס וקפידה וגאווה אפי' לבני

שערי חלק א' שער ו' קדושה כד

לבני ביתך ואם יחרפך איש לא הענוו והיה נעלב ולא עולב כי על זה כתיב ואזהביו כלאת השמש בגבורתו והעבר על מדותיך לכל מי שחטא ולא תרגיש לער אפילו בלבבך כי טוב הוא לך כי כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו ומכל שכן עונות וחטאות, ואם עיני שכל לך היה לך לחפש מי שיזעריך כי חיים אתה מבקש לך וקבל כל האדם בשמחה אף אם הוא שונאך כי ע"י כן יהפך לך לאוהב והזכות הוא לך. וכל דברך יהיו בנחת וקול גמוך לבל תכנס בגבול הכעס והסר עלצות ודאגה מלבך והעבר רעה מבשרך כי מוקש הוא לך לסלק רוח קדוש מעליך, וברח מן הרבנות אשר היא מקלרת שנותיך והתרחק משיחה בטילה ומסקר וחנופה ולננות ולשון הרע כי הם כמות אשר אינם מקבלות פני שכינה לעולם הבא ואחוזו בענוה המציאה לירי רוח הקדש והיא כאסקופה הגדרסת לגדולים ולקטנים, ואטום אונך משמוע

שערי חלק א' שער ו' קדושה

משמוע רכילות ולשון הרע ושיחה בטילה כחרש
לא ישמע והיה כאלם לא יפתח פיו אלא בתורה
ובמלות ובמשא ומתן ההכרחי ובקבול האדם בסדר
פנים יפות ולשון רכה, ולא תשתבח במעשיך הטובים
לבריות כי תפסיד שרךך ועוד תקבל עונש על כך.
אחר כך הזהר מאד בתפלת המנחה כי לא נענה
אליהו ז"ל אלא בתפלת המנחה ועוד כי שעת דין
גמור הוא כי פנה היום ונטו לללי ערב, וביותר הזהר
בתפלת ערבית אשר כבר החשך יכסה ארץ וכל
המוזיקים מתעוררים לחנות על גוף האדם ועל
נפשו בעלותה לתת חשבון ליוצרה, עוד יש דברים
אחרים כתבתי בשער ה' ע"ש ולא הבט הקלור לא
שניתו בו פה:

ועתה נתקן תרופה כוללת להנצל מכל תחלואי
הנפש והם ג' דברים לפי שעקר שגגת
האדם וגרמות המזיקין הם ג' דברים. הא' כי
החומר משכח הטובות מן האדם להחטיאו, הב' כי
נותן

שערי חלק א' שער ו' קדושה בה

נותן בלבו שיש יתרון ביום טובה היה בטוב, הג'
כי גם אם ישם בלבו לזכור הגה יהיה יותר במזיד
כי יאמר בלבו מה נאכל בשנים שצעים ימי שנהגו
בהם וזו קשה משתים הראשונות, לכן עשה נא איפה
בני והנצל מג' פשעי ישראל האלה כי כנגד הא' שיש
נגד עיניך תמיד א תבהל ברוחך לעשות שום מעשה
ולדבר שום דבר הקל עד תהיה מתון מתון במחשבתך
אם תעשה או תדבר ואם תהלל כי פרי המהירות
חרטה ואין עוד תקנה להחזירה א נדנה, וכנגד הב'
ישם יראת ה' על פניו לא תמוס מנגד עיניו יראת
יום המיתה והכנסת הקבר עד ירקב תרווד רקב
אחד בהפך בשרו למאכל הולעים ודין חבטת הקבר
ודינה של גהינם ויום הדין הגדול לכל באי העולם
כי אפי' שמוא השקול כמשה ואהרן נתירא ממנו,
וכנגד הג' יקנה מדת הצטחון באמת כי עיניו על
כל דרכי איש לתת לו כדרכיו ואין מעשיו וגם
תחבולותיו מעלין ומורידין כלל כי לא לקלים המרון
וישליך

שערי חלק א' שער ו' קדושה

וישליך יתנו עליו וכמ"ש אשרי איש שלא ישכחך
ובן אדם יתאמן כך כי דורשיך לעולם לא יכשלו
ולא הכלים לנלח כל החושים כך:
ע"ב יספיק דרושים המלטרבים להנהגת האדם
להיות לדיק או חסיד, מכאן ואילך נהעסק
בדברי הוכחות להכניע את האדם ובהודעת העוגש
המניע לאדם בהחילצו על דרך לא טוב ובהודעת
השכר הנמרץ המניע א"ו אם בחירתו ובמלותיו
חפץ מאד:

חלק שני

שער א' בתוכחות. ועתה בן אדם פקח עיניך מן
העורון וראה כי כל הגאות ועובות
העה"ז הכל המה מעשה תפתועים ולמה ההגאה
על הצביות, אם בקומה זקופה כולם נבראו בללם
להים כמוך, ואם במשפחה כלנו בני אברהם ילחך
ויעקב, ואם בעושר כמה רקים ופוחזים ממך עשירים
יותר

שערי חלק ב' שער א' קדושה כו

יותר ממך ועוד כי ה' מורים ומעשיר וא יתהלל
עשיר בעשרו כי באולי עושר שמור לבעליו לרעתו,
ואם בשררה וכבוד כמה צווי משפחה שולטים בעולם
כמ"ש תחת עבד כי ימלוך, ועוד כי העושר והכבוד
מלפניו והוא משפיל גאים עדי ארץ, ואם בחכמה
כמה חכמים גדולים נטרדו מהעה"ז ומהעה"ב כענין
דואג ואחיהופל וירבעם וצידו ית' להסיר שפה
לנאמנים וטעם זקנים יקח והל יתהלל חכם בחכמתו
ואיך תתגאה הבן בתחלתך נולדת מטיפה סרוחה
ובמעבר השתן נכנסת וילאת בושא וכלמה אתה
בחיך רמה וחולעה במוהך ואף כי עפר אתה ואל
עפר תשוב והיה כלא היה, ואיך תכעוס על זולתך
ולא תכעוס עליך שאתה בעלמך עורף נפשך באפך
ועובד ע"ז בכעסך ואתה מכעיס את קונך ועתיד
ליפרע ממך ואיך תקפיד על הצלי העה"ז והושך
למות ורוח עברה בו ואיננו ולא יכירנו עוד מקומו
ראויו יאמרו א"ו, ואיך תתעלב על עולם שאינו שלך
ולא

שערי חלק ב' שער א' קדושה

שערי חלק ב' שער א' קדושה כו

ולא תתעלז על פרידת נפשך מגופך ברתת וזיינ
 ואימה חשכה נופלת עליו, איך תחמוד ללבוז זה
 ולבנות בתים ועליות מרווחים והוא לקברות יוצא
 אמה על אמה ברום אמה בארץ תחתית ומאומה
 אין בידך ועזבת לאחרים הילך, ולמה תיגע להעשיר
 והכל תלוי במזל אפי' ס"ת שבהיכל, ולמה תלטע
 על עולם שאינו שלך וכהרף עין הלך לעולם אחר
 וכל אשר יגעת היה לאפס ולתוהו והבל כחך כלית,
 ולמה תמאס תורת חיים חיי עולם לאסוף ממון
 חיי שעה וכל אשר גזר אלהים עליך חס דל ואס
 עשיר עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע כי ה'
 מורים ומעשיר ואבדת עולמך עולם החיים וחלי
 תאותך לא עלה בידך, ולמה תתענג בדשן ועלמותך
 תחליך ומחר על עפר השכב תחתך יולע רמה
 ומכסך תולעה, ואיכה תבקש שררה ומעלה רמה
 ותקוט אנוש רמה, ועוד כי אין מלכות נוגעת בחברתה
 אפי' כמלא נימא כי לה' המלוכה ובידו לגדל ולחזק
 לכל

לכל משפיל אף מרומם, ואיך תספר לשון הרע על
 והרעך הטוב ממך וכמה קטיגורים מספרים רעותך
 ומזכירים עונותיך לפני מי שאמר והיה העולם ולמה
 תשגא חייביך ואין לך חויב גדול ממך גורם רעה
 לעלמך מענה ומסגף נפשך הנלחית ומענג את
 גופך רמה וגוש עפר הוה ונפסד, למה תאהב
 שונאך הילכה"ר אשר בקרבך והוא מבקש רעתך
 לופה בך להמיתך וכמהר לפור אל פה יפלה תן
 כבדו ולא ידע כי בנפשו הוא, ואיך תחניף ותהבייש
 מילוד אשה שכמותך ולא תתבייש ממלך אדיר איום
 ונורא שופט כל הארץ מלא כל הארץ כבודו אשר
 בידו נפש כל חי ממכון שבתו השגיח א כל יושבי
 הארץ, ואיך תחטא במסתרים וכל מעשיך ודבוריך
 בספר נכתבים, כי עיניו על דרכי איש משיטעות
 בכל הארץ וכל לעדיך יספור ועל כל אלה יביאך
 האלהים במשפט על כל נעלם, ואיך תבטל זמנך
 בדברים הווים ונפסדים והזמן קלר ומתי תעשה
 לבית

שערי חלק ב' שער א' קדושה

לצית עולמך כי מי שלא טרח בערב שבת לא יאכל
בשבת, הביטה וראה כמה מתו בבחירותם וכמה נפלים
ויוקני שדים ספו תמו וכראש שכולת ימלו, כי לא ידע
האדם את עתו מתי ימות ואבד שמו, ואיך תשכח
יום המות ודין הקבר ודינה של גהינם ויום דין
הגדול והנורא ומי יכילנו וההעלמה מהם ואין דבר
מוכרח לבא כמוהו כי אין איש משאול נפדה ונהמת
באחריתך. ושערי תשובה אז ננעלים בפניך והרופה
לא תעלה למכתך ולעונותיך ואיך תעלים עיניך מן
המות והוא כרוך כנחש על עקבך ובכל לילה אתה
כמת מושכב על מטתך להזכירך המות האמתי והמות
קשורה לטוטפות בין עיניך כהנומה על עפעפיך,
בשכבך תשמור עליך והקילות העיף עיניך ממונו ותביט
בהבלי עולם בממון שאינו שלך ובתענוגים שאינם
שלך ובשררה שאינה שלך ובעולם שאינו שלך :
השער הב' בתוכחות הנמלאות בדברי רז"ל,
ואו הם, לעולם יהא הדם ירא
שמים

שערי חלק ב' שער ב' קדושה כה

שמים בסתר כבגלוי, אשרי מי שיסים כל דבריו וכל
דרכיו, לשמים, לעולם יהיו עיניך ולבך אלל בוראך
כדי שהגלל מכל חטא ועון, לעולם יהא פחד יולדך
עליך ואימתו על לבך ובראשך ונגד עיניך ואל
חסירם מעיניך אפילו רגע אחד, לעולם אל יליזו
מעיניך יום המיתה ויום הקבר ויום הדין הגדול
כאן אתה רואה אותו וכאן אתה עומד בו וכאלו
אתה נכנס לדין כדי שלא יעלו על לבך דברי
הרהורים של חטא שכל איבירך מעידין בך ועל
כרחק אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני ממו"ה
הקב"ה. בכל יום הוי אומר אוי לי שהלך היום ולא
עשיתי בו לזקה עם ח"ת שכל יום שהלך אינו חוזר
לך. אמרו בשעה שהאדם נפטר מן העולם שואל
לו מלאך המות כלום עסקת בתורה ובג"ח והמלכת
קונך שהרית וערבית והמלכת את חבירך עליך בנחת
רות, אם יש לו דברים או יולאת נשמתו בנשיקה
ואם לאו וכו'. דין שני הוא דין הקבר קשה יום
הקבר

שערי חלק ב' שער ב' קדושה

שערי חלק ב' שער ב' קדושה כמ

הקבר יותר מדינה של גהינם וכו' ואפי' לדיקי' מעשים האלו ובלבד שיסמור עלמו ואבריו וגופו מכל
גמורים שלא חטאו מדוים בו וכו' ומה יעשה אדחטא ועון זוכה לכל הכבוד הלפון לדיקים עד שאין
ויגלל מחבוב הקבר יעסוק בתורה ויהא אוהב לדקמנין ושיעור ואין כל עין יכולה לראות ואין כל און
ותוכחות וגמ"ח ויכניס תלמידי חכמים ואורחים לתוכלה לשמוע כבוד המתוקן לדיקים ולחסידים וכן
ציהו ומהגס מנכסיו ויתפלל תפלתו בכונה ויגלהא אומר ומעולם לא שמעו לא האזינו עין לא
מחבוב הקבר ואפי' דינה של גהינם אינו רואה, די ראתה אלהים זולתך יעשה וכו':

ג' זה דינה של גיהנם בשעת הדין שאל לו הקב"ה **השער הג'** בשכר קיום התורה והמלות, ולמען
עסקת בתורה ובג"ח, אם יש דברים או בו פוטרים חדע טעם עשיית המלות על
אותו מדינה של גיהנם וכו', אשרי אדם שמשים עלמשרשם כאשר גליתי אוך בח"א, אכתוב לך מ"ש ב'ס'
כשור לעול וכחמור למשאוי וישב וקורא תנ"ך ושוהה תקונים תקון י"ח דף כ"ח ותקון ע' דף קכ"ט
הלכות ומדרש וירבה בישיבה וימעט בסחורה אלקוט שרשו ואסדרנו בתכלית הקלור, כל נביא
מיד רוח הקודש שורה עליו וכו' אמר אבא איהוכל ב"ג כל חד סליק לאבר דיליה די נשמתיה
ז"ל מעיד אני עלי שמים וארץ בין איש בין אשה אשתליל מההוא אבר מנהון ברישא דמלכא מנהון
בין גוי בין ישראל בין עבד בין שפחה הכל לפי בנימין דשערא בעינין באודנין באנפי' בחוטמא
מעשיו של אדם רוח הקודש שורה עליו, אשרי מי בצומא בלאר צידים בקומה דאיהו גופא בשוקין
שש כל או נגר פניו בכל עת ויזכה להשלים בהם בירכין בהגלין באות צרות צמוחא בלבא וכל אבר
כל ימי חייו ולבלות עלמו בהם כל ימי חייו בכל מאיין אית ליה ספירה ידיעא מאנון. י' ספיראן

מנשים וכל

שערי חלק ב' שער ג' קדושה

וכל אלפי איברים אינו בדיוקנה דנופא דמלכא
ואת מאן דנשמתיה ממלבושין דמלכא, וכל תרי"ג
פקודין דאורייתא אינו הליין בהני איברים דנופא
דמלכא אית פקודין דתליין ברישא דמלכא ואית
בעיינין וכו' ולכל פקודא דשריא על כל אבר ואבר
אית ליה שס ידיע ולגו מיניה איהו שמה דהוי"ה
דאיהו לגו מכל אבר ואבר וכל שס ובגוי דכל אבר
לית ליה שולטנו אלא בההוא אבר דיליה אכל
קב"ה שמה דהוי"ה שלטניה בכל אתר כנשמתא
דשלטנותא על כל אבר ואבר ודא איהו מלא כל
הארץ כבודו וכל פקודין דעביד בר נש שלא ע"מ
לקבל פרס תליין בדיוקנה דמלכא באילנות אכל
פקודין דעביד ע"מ לקבל פרס תליין בדיוקנה
דההוא דאקרי גער לעילא ובכל אבר ואבר
דדיוקנה דמלכא תליין מניה כמה מלאכין דאתקריאו
עיני ה' אזני ה' ידי ה' כו' וכלהו תליין מנופא
דמלכא בנימין דשערא דתליין מרישא וכל נימא
איהו

שערי חלק ב' שער ג' קדושה

איהו חד מלאך ותרי"ג איברים דבר נש כלהו
מסודרים על סדרי בראשית ובג"ד אקרי בר נש
שולס קטן ובכל פקודא דעביד בר נש גרים
לאמלא לקב"ה על ההוא אבר דנשמתא דבר נש
כפוס ההוא פקודא ובכל אבר ואבר דנשמתיה
דאתקריאו נרות כמ"ש נר ה' נשמת אדם זה
עביד ההוא מזה דהכי נמי אתקריאת נר כמ"ש כי
נר מזה בעי בר נש לבשרא מכל אבר דיליה כל
מחשבין והרהורין ביטין דטנופין דאנון קליפין
דשריין בבר נש ולתקנה אתר דכיא ונקיה לשריא
ליה תמן דכל אבר דאיהו פגוס בחוצא דעביד בר
נש לא שריא ביה קב"ה בההוא אבר כמ"ש כי כל
איש אשר צו מוס לא יקרצ וכל מאן דפנס בחד
פקודא כאילו פשע בדיוקנה דמלכא ונריך לאוקדא
לאינון קליפין דשריין תמן בהנהו פקודין דשריין
בכל אבר ואבר ולבשרא לון מנהון דאקרין שאור
וחמץ בהנהו נרות דעלייהו אשמר כי נר מזה
וכתיב

וכתב נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן וכדלקב"ה דאיהו ל' אמניס ד' קדושות ק' ברכות ה' חומשי
 שריא תמן קב"ה דאיהו שס הוי"ה ז"ה וכנויי תורה בכל יומא פתוח הפתח נתון תתן הענק תעיק,
 דליה דאחקריאו איברים דליה וחיילי דמלאכימינון עשר מיני מתנין וכו' לית על כתפין עוג
 דהליין מההוא אבר ונטרין ליה לההוא אבר מנשבת באכילה ושתיא וקרבתין דקב"ה דאכילה ושתיא
 מרעין זיטין וקליפין דהוו שריין תמן אית פקודיבגון את קרצני לחמו וכו' וללוטין דדמיין לקרצנין
 דהליין וכו' כל פקודא דיראה ואהבה תליא במוחאדי מברכיס לקב"ה בכל מאי דאכלין ושפתן בתר
 ובלבא כל פקודא דהליכה תליא ברגלין כגון הליכתמללו ללותא ולא קודם כלהו תליין בלואר, מלות
 לבי כנשתא ולברית מילה ולמת מוטה או לכל הליכתלמוד וללמד וללוטין וקלין ודבורין דקראן לקב"ה
 דמלוה וחינון דקיימין בעמידה על רגלין בללותאשמע ישראל תרין זמנין ביומא בזמירות ותושבחות
 דעמידה בתרין שוקין פקודא דברית מילה איהוהודאות כלהו תליין בפומא והכי תקיעת שופר ברוחא
 תליא בלדיק דאיהו קשת אות ברית ללותא בח"הגשיב בפומא וההוא רוחא אסתעבד קלא, כל דינין
 ברכאן דמלאן בהון וסגדין וכרעין בהון תליא תליין בדבורא דפומא וכן בעיינין כמ"ש אין לו לדיין
 בלדיק ח"י עלמין מארי קומה דגופא דזקפי לשכינתאאלה מה שעיניו רואות, קרצנין דחינון ריח נוח
 בללותא בשמא דהוי"ה ארבע זקיפות בללותא תליין ואעי בוסמין דאבדלתא תליין בחושמא ק"ש ושמיפת
 בעמודא דאמלעיתא תפלין דתליין ברישא ובידאשופר וכל פקודין דאתמר בהון אס השמיע לאזני
 שמאלא כל פקודין דעשיה תליין בידין כגון נתינתא תליין באודנין, תפלין תליין ברישא וכל פקודין
 לדקה וקשירת תפלין ביד ימינא על שמאלא ולדקה משלכאן באיברין, ובספר הזהר פרשת נשא (דף
 לקב"ה

שערי חלק ב' שער ג' קדושה

שערי חלק ב' שער ג' קדושה רב

קכ"ד) כד בר נש עביד פקודא חדא ולא יתיר בדתתה לשרייא שכינתא הכי נמי כד נשמתי סליקת
ורחימו דקב"ה בנין ההוא פקודא שריין עליה י' ספיקי לעילא סליקת בשמא דהויה ואעבר מינה כל קליפין
וכל מאן דקיים פקודא חדא כדקא יאות כאלו מקימלאבי חבלה דלא יקרבו לנגיבה, וכמו דאשתדל
רמ"ח פקודין דעשה דלא חיה פקודא דלאו חיה פקודא וצמטוה דאקרין חור וגר הכי כד אזיל
כלילא מכלהו רמ"ח ע"כ: ההוא עלמא וה' הולך לפניהם דנשמתי ודוחיה

אגרא

דב"ג דאמליך לקב"ה על כל אבר ואינפשיה בעמוד ענן ועמוד אש לנחותם הדרך
אהחשיב כאלו אמליך ליה על כל עלתהאיר להם, וכמה דנטר שבת ונח ואחצנג ביה
דב"ג עולם קטן אקרי ולא חתיביב רשו לגלתיקרא דקב"ה הכי יהיב ליה לעילא אתר בנייחא
אגרייכו דעמי מלות בנין דלא יפלא בר נש לקב"ה תמן מכל מה דטרח בהאי עלמא, מאן דמיחד
על מנת לקבל פרס, אבל ת"ח הויה נשמהא דת"ק קב"ה בשכינתיה קב"ה מזווג ליה בההוא עלמא מאן
בדיוקנא דמאריה דמקיים כל פקודין דיליה חלין יקרבי בשכינתיה לנגיבה הכי מקרב ליה צבת זוגיה
סלקת לעילא כל חילין דמלאכיא דהליין מאימאן דעביד ליה מקדשא הכי יעביד ליה בית
פקודין וכל הקונים ומשריין גופא דמלאכא סלקדש קודשין דדייר תמן, מאן דעביד סוכה קב"ה
עמה וכד נחתה כלהו נחתי עמה ואיבי סולם דאתמסכך ויגין עליה מכל מלאכי חבלה ומקטרגים כד
בה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו וקלא נחפיק מהאי עלמא, מאן דמברך ז' ברכאן דק"ש
בכל רומי רקיעים הבו יקר לדיוקנא דמלאכא. ברימקדש ליה בקדוש קדוש ומיחדו בק"ש הכי יברך
מילה כמה דאעבר מההוא אבר הנהו קליפין ותקליה ומקדש ליה בעשר חופות דקדושים בנ"ע ומיחד
ליה אתר

ליה ככלה דיליה. מאן דתקין כרסייא לקב"ה בעטופא
דמזוה ומעטר ליה בתפלין וקרי ליה בשמע ישראל
דישרי על כרסייא הכי מתקן ליה בההוא עלמא
כרסייא ועטרא דכתר מלכותא וימליך ליה על כל
מלאכים ומשריין דתמן וכמא דאגחית ליה בזמירות
שירות תשצחות והודאות הכי סליק תמן כל חיון
דמרכבות ומשריין דמלאכין חיות שרפים ואופנים
פרסי גדפיהון לקבלא ליה בחדוה בנגונא. סוף דבר
לית פומא דיכיל למימר אגרא דיליה בההוא עלמא
לדרי דרין זכאה איהו מאן דישרי לקב"ה בכל איברים
דיליה דאי חסר חד אבר פנוי מיניה דלא שריא
עליה אלטרדיך בגין ההוא אבר לאחזרא בגלגולא
בעלמא עד דישתלים בכלהו איברים בדיוקנא דללס
ה' דאי חסר חד לאו איהו כללמו סוף סוף כל
מה דישתדל ב"ג הוי בגין קב"ה ושכינתיה כד עבד
פקודוי והכי מדה כנגד מדה ישתדל קב"ה בניניה
ובת זוגיה בההוא עלמא :

השער

השער הד' בעונש מדות הרעות ובשכר קנין
הטובות, הגאווה היא שורש להרבה
עבירות אס בין אדם למקום ואס בין אדם לחבירו,
כי גורם להזיק לחבירו ולשנאתו ולדבר לה"ר עליו
וכאלה רבות ואס זינו למקום שכן כתיב ורס לבבך
ושכחת את ה' אלהיך, ואז"ל כל שיש בו גסות
הרוח נקרא תועבה שנא' תועבת ה' כל גבה לב,
ואמרו בשמתא מאן דאית ביה וראוי לגדעו כאשרה
ואין עפרו ננער ושכינה מיללת עליו ושקול כעובד
ע"ז וככופר בעקר וכאלו בא על כל העריות כולם
וכאלו צנה צמה ואפי' שיקנה להקב"ה שמים וארץ
כאברהם אבינו לא ינקה מדינה של גיהנם וכופו
מתמעט ונאסף מן העולם שלא בזמנו, ואפי' ירבעם
שכל חכמי דורו היו לפניו כעשבי הסדה ולא היה
בתורתו דופי והיה שונה ק"ן פנים בתורה לא נענש
ונטרד מן העה"ז והעה"ב אלא מפני גסות הרוח
וכאלו דוחק רגלי שכינה ומסחלקת מן העולם

ואומרת

(ג)

ואומרת אין אני והוא יכולים לדור בעולם ומורו עוד אלא שאין תפלתו נמאסת ואין תפלתו של אדם
 במלכות שמים ומחטפף בטליתו של ממ"ה הקב"ה נשמעת אלא אם כן משים עלמו כבשר וכתוב ואל
 שנא' זו ה' מלך גאות לבש, ובמה יתגאה האדם זה אביט אל עני וכנה רוח, וכל מי שהוא עניו
 והיותו מטיפה סרוחה וילירתו בדם נדה ובחיי גורם להשרות שכינה על האדם בארץ שנא' ומשה
 טנף וסרחון ואחר מותו רמה ותולעה ואחרית גוף נגש אל הערפל, מי גרם לו זה ענותנותו, שנא'
 גוש עפר וגפשו יורדה לגיהנם. אמנם הענוה והשפלות והאיש משה עניו מאד, והנא ר' פנחס בן יאיר אומר
 אין מדה גדולה ממנה כי מרע"ה רבן של כל זהירות כו' וענוה גדולה מכולם שמביאה לידי רוח
 הנביאים בתורה ובמלות וביראת חשא לא נשתבח הקדש שנא' רוח ה' אלהים עלי יען משח ה' אותי
 אלא בענוה שנא' והאיש משה עניו מאד, לא ולמד לבשר ענוים ושלחו מתם איזהו בן העה"ב ענוהו
 מהקב"ה שהניח שמי מרום וירד לשכון אצל השפלים ושלפ צדק שיף עייל שיף נפיק וגרים באורייתא
 שנא' מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח וכת' הדירא ולא מחזיק טיבותא לנפשיה, ועתיד הקב"ה
 קרוב ה' לנשברי לב וכת' מי יגור באהליך כו' להיות עטרה בראש כל לדיק יכול לכל ת"ל ולשאר
 נבזה בעיניו נמאס, ואף על פי שהיראה כתיב בה עמו למי שמיים עלמו כשיריים ובס' הזוהר (פר'
 הן יראת ה' היא חכמה וכתוב יראת ה' היא אולרות שלח) הכי פתח רב מהיבתא זכאה איהו מאן דאזעיר
 ארז"ל כי היא עקב אל הענוה כח"ש עקב ענוה גרמיה בהאי עלמא כמה איהו רס בההוא עלמא
 יראת ה' ומי שדעתו שפילה עליו כאלו הקריב כל מאן דאיהו זעיר איהו רב ומאן דאיהו רב איהו
 הקרבות שנאמר זכתי אלהים רוח נשברה, ולא זעיר, עוד שס (פר' תרומה) אמאי אקרי יחזקאל

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

בן בן על דהוה מצוה גרמיה לגבי מאן דגדול כעובד ע"ז שנאמר לא יהיה בך אל זר, ואז"ל כל
 מיניה וע"ד זכה לאתקרי בן אדם מה דלא אתקרי כעובד אין שכינה השוכה כנגדו ומשכח תלמודו
 הכי ב"נ אחרא ואקרי רס כדכתיב ברכאל הבוין מוסף טפשות ובידוע שטומותו מרובים מזכותו
 ממשפחת רס, וארז"ל למה נמשלה התורה למים שנאמר ובעל חימה רב פשע, ואז"ל כל הכועס אם
 מה המים אינם הולכים אלא למקום נמוך כך אי חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו מנלן ממשא ומאלישע,
 התורה שורה אלא במי שרוחו נמוכה אשרי מי"א"ל אליהו ז"ל לרב יהודה לא תרתח ולא תחטא,
 שאינו קולף ורוחו נמוכה ושפלה הרבה וכן הוא בזוהר (פר' תלוא) אי בר נש כעיס עקר מינה
 אומר זבחי אלהים רוח נשברה, אשרי מאריך הכל שמת' עלאה קדישא למשרי באתרה סערא אחרא
 ונושא הכל לרעון בוראו ועושה עלמו כשיריים וקרא איהו בר נש דמריד במאריה ואסיר לאתקרבא
 הוא אומר נושא עון ועובר על פשע לשארית הדיה ודא איהו טורף נפשו באפו דטריף נפשיה
 נחלתו למי שמשים עלמו שיריים, אשרי אדם שישיש אשרי באתרה אל זר, כי במה נחשב הוא ע"ז
 עלמו עפר שהכל ירמסוהו ויהיה כאסקופה התחטובה קרי ומאן דאשתעי עמיה כאלו אתחבר לע"ז
 שהכל דשין בה וכיתד הנמוכה שהכל נתלים בה: ומש דע"ז ממש שריא בגויה ואסיר לאסתכלא באנפוי
הבעם הוא ענף הגאווה ושקול כמוהו, ואז"ל כליליה כתיב אל תפנו אל האלילים וע"ד
 הכועס כל מיני פרעניות של גיהנם תיב אלהי מסכה לא תעשה לך וכל מסאביא
 שולטין בו, ואז"ל המקרע בגדיו והמפורד כייין בר מהאי בגין דמסאבי גופא מגו ומבר,
 מעותיו והמשבר כלים בחמתו יהא בעיניך פשא וכולא מסאב ואפי' כד אתי האי בר נש ועקר
 להוה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה לו

להוא זר מגויה מכל וכל לעלמין ולבחר אשתארכת ימים וא"ל מימי לא קבלתי מתנות
 לאתקדשא ולאמשכא הריא קדושה דנשמתא קדילא עמדתי על מדותי, ואז"ל רב הונא בר יהושע
 עליה כדן ולואי דאתקדש דכיון דטרקת מניה זמולט, א"ל מאי חזית א"ל הכי אמר קב"ה הואיל
 חדא כמה יעביד בר נש עד די תיחוב לאתרה לא מוקי במלתיה לא תוקמו בזהדי שגא' נושא עון
הקפרנות היא ענף מן הגאווה ומן הכעובר על פשע, ואז"ל רב נחמן חפר תל א' והיה
 ואז"ל מאן דקפיד קפדי בהדיב אחאי בר יאשיה קבור וראהו קיים בעלמותיו
 ואין מוחלים לו עונותיו שגא' נושא עון ועובר מ"ל מאי האי א"ל מימי לא עמדתי על מדותי ולא
 פשע למי נושא עון למי שעובר על פשע, אופסתי בלבי קנאת חברי שגאמר ורקב עלמות
 המעביר על מדותיו כו' אז"ל לעולם יבקש אנגלה, ואז"ל מעשה בר' אליעזר שירד לפני התיבה
 רחמים בכל יום ובכל עת יתן בעפר פיהו, "א נענה וירד ר' עקיבא ונענה וילאה בת קול
 למכהו לחי ישבע בהרפה אשרי מי ששומע חרשאמרה מפני שזה מעביר על מדותיו ואז"ל אין
 ואינו משיב, וכן ישעיה אומר גוי נתתי למכיס עולם מתקיים אלא במי שבולס פיו בשעת מריבה,
 אמרו חכמים כל המעביר על מדותיו מעבירנא' תולה ארך על בלימה, ר' אבהו אמר על מי
 לו על כל פשעיו שגא' נושא עון ועובר על פשמים עלמו כמי שאינו, וא"ר הנעלבים ואינם
 ואמרו בחופת אליהו ג' הקב"ה אוהבם מי שאלבס שומעים חרפתם ואינם משיבים עליהם
 מתכעס ומי שאינו משתכר ומי שאינו עומד לכתוב אומר ואוהביו כלאת השמש בגבורתו, ואמר
 מדותיו, ושאל ר' עקיבא לר' נחמיה הגדול בניהו ז"ל לעולם היו עלוב לבני אדם ולבני ביתך
 יותר

הארכת

יותר מכולם ואמר אבא אליהו ז"ל אין התורה עובד לרבו בפנים עלצות וזועפות וכתיב ברכת
מהפרשת אלה בני שאינו קפדן ואף אני אני נגלה' היא תעשיר ולא יוסיף עלצ עמה כי העלצון
לא למי שאינו קפדן: הוא נמשך מזוהמת סמאל ונחש שהטילו באדם

העצבות

גורמת מניעת העבודה וקיום המלכות והוא כמ"ס באדם בעלצון תאכלנה וכת' בעלצ
ובטול עסק התורה וכונת התפלה לדי בניס וע"י כך הקב"ה ושכינתו מהתלקים
ומצטל מחשבה טובה לעבוד את ה' והיא ששע מעליו, והראיה מיעקב בחיר האצות שנתלקה ממנו
התחלת גרוי הסתת הילה"ר אפי' אם הוא לדי שכינה ורוח הקדש כ"כ שנים שפירש יוסף ממנו,
בהראותו כי אין לו תועלת בעבודה בהיות יסורי וכששמה בבשורתו כת' ותחי רוח יעקב ששרתה
עליו, וגם כי בא עליו בדרך חסידות באמור לעליו רה"ק ואז"ל אין שכינה ואין נבואה שורה
איך יעלה בדעתך עפר רמה ותולעה להתקלל מתוך עלצות כו' וכן מלינו באלישע ובצני
להתקדש בקדושת מלכו של עולם, וכמ"ס ראמוהנביאים דכתב והיה כנגן המנגן וכתיב ולפניהם
לאויל חכמות ואם לדקת מה תתן לו, גם גורמהוף וחליל, ואפי' בכל עבודת מטה, בתחלה לריך
סלוק רוח הקדש מעליו וההפך בהיותו עובד ושיהיה בתכלית השמחה כמו שמלינו באצ"י דהוה
בשמחה כמ"ס עבדו את ה' בשמחה כי השמחה דית טובא ואמר תפלין קא מנחנח, וכן רב ברונא
מוסיפה חשק רב ואהבה להתדבק בו ית' וכתיב שמוס דסמך גאולה לתפלה לא פסק חובא מפומיה
תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטו: כל ההוא יומא:

לכך כי העבודה אם היא בעלצון דומה לעד **היטנאה** על ידי כך חוטא לחבירו להרע לו

העובד

בכל

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

בכל מיני רעה ואז"ל שנאת הבריות מויליאה **הקנאה** היא גרמה לבא לידי שנאה וגם היא
 האדם מן העולם, והנה שונא כפיכול להקב"ה יוטר קשה כי מורד על הקב"ה למה
 שברא אותו והנה כלנו בניו לה' אלהינו ושונא אשפיע טובה לחבירו יוטר ממנו, ואז"ל הקנאה
 אברהם יחק ויעקב שילא מהם זה. והנה כל הגשמהתאוה והכבוד מויליאים את האדם מן העולם,
 נאחזות בשי"ת ולורך גבוה מהם אשר בהם יתפא ולמד כי כל הראשונים לא נענשו לא בשביל
 ואיך תשנאהו, ואז"ל בית שני היו בו לדיקים וחכמים, כי הנה קין המדבר פה א פה עם השי"ת
 גדולים ולא נחרב אלא בעון שנאת חנם ולא נתאמרד מן העולם הוא וזרעותיו על שקנא לתאומתו
 הקן ולא נעלם אלא לסיבת שנאת חנם, ולא טל הבל וע"י כן עבר כל אותם העבירות, ועשרת
 אלא ששאר העבירות אינו עובר עליהם אלא בשעשעשטים לא גלו למזרים אלא בעון ויקנאו בי אחיו
 אבל שנאת חנם בלב היא תמיד ובכל רגע עושה סוף נענשו בעשרה הרוגי מלכות, וירבעם
 על לא תשנא, ובטול מזות עשה וההבת לרובל חכמי דורו לפניו כעשבי השדה נטרד מן
 כמוך, ולא עוד אלא שעל מזוה זו אמרו שזה לעולם בקנאתו ממלכי בית דוד, גם שאלו בחיר
 גדול שבתורה שכולה תלויה בה ולא זכה משה ל' כן שנה שלא טעם טעם חטא ולא היה
 מעלותיו אלא שהיה אוהב לישראל ומלטער בצר ומלכותו שום דופי כמ"ש ז"ל נטרד ממלכותו ונהרג הוא
 כמ"ש ז"ל על וירא בסבלותם ועל פסוק ועתה ה' בניו ונהרגו אנשי נוב עיר הכהנים וגלו ישראל
 תשא חטאתם ואם חין מחני נא ולכן היה שרף פלשתים ונחרב משכן שילה והכל על שקנא
 ככל ישראל כמ"ש ויזכור ימי עולם משה עמו דוד בענין גלית סרה מעליו רוח הקדש ונחה
 עליו

הקנאה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

עליו רוח עושים ואין בן דוד בא עד שהוסר הקנאה
כמ"ש אפרים לא יקנא את יהודה, ולא עוד כי אפי'
מלאכי מרום נפלו מקדושתם על זה כמ"ש בפרקי
דרבי אליעזר על סמאל שהיה גדול מן השרפים
שאין להם רק שש כנפים והוא היו לו י"ב כנפים
ונעקר מן הקדושה בשביל קנאה על האדם, וכן
הנפילים עזא ועזאל נטרדו מן העולם על שנתקנאו
באדם, וכל מי שיש בו קנאה עלמותיו מרקיצין,
ולכן ראוי לאדם להיות שמה בחלקו אף אם נעט'
הוא כי לא טוב הוא מנהלל הזקן ורבי חנינא בן
דוסא ורבי יהודה בר אלעאי ורבי אלעזר בן
פדת וזולתם:

החמירה

אב הטומאה כי היא מביאה לשנאה
וקנאה ומביאה לידי גזל ושבועת שקר
ולידי רליחה, והיא העשירית שבעשרת הדברות
שקולה ככולם, כי עינו לא תשבע עושר כעין הנחש
שנאמר בו ונחש עפר לחמו וכתיב נבהל להון איש
רע

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

רע עין ואז"ל התאוה מוליאה את האדם מן העולם
כי מטרידהו מעסק התורה ומקיום מצותיה, והוא
כופר בהשגחה שאינו מאמין שהכל ע"י השגחת
הש"ת וכמ"ש ז"ל כל מי שיש לו פת בסלו ואומר
מה אוכל למחר הרי זה מקטני אמנה ועליו נאמר
כי מי בז ליום קטנות מי גרם ללדיקים שיתבזזו
שלחנם לפתיד לבא קטנות אמנה שהיתה בהם,
אבל הבטחון אין מעלה כמוהו וכמ"ש אשרי כל
חובי בו כי מאמין שיש בעולם אלוה יכול ומשגיח,
וכתיב ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו,
ומובטח הוא שלא יחסרו מזונותיו כמ"ש השלך על
ה' יתבך והוא יכלכלך, ובתנאי שיהיה באמת ובכל
לבו בלי שום פקפוק, ועוד כי בהיותו בועט בה'
יעסוק בתורה ובמצוות בכל לבו בלי הרפור כלל:
תאור התענוגים רעה מכל הנ"ל כי בהיותו
גרגרן יבא לידי חמדה וגזל שבועת שקר
שנאת הבריות וקנאה, ודומה לעשו שנאמר בו
הלעיטני

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

הלעיטני נא ועליו נאמר ושמת סכין בלועך אס
 בעל נפש אתה כי ע"י כן יאכל נבילות וטרפות
 וכל מאכלות אסורות וכת' כל עמל אדם לפיהו
 וכת' ובטן רשעים תחסר וכת' וישמן ישורון ויבעט,
 כי מביאו לכחש בשי"ת כמ"ש ה' פן אשבע וכחשתי
 ואמרתי מי ה', ועל כל העבירות אין הקטן נענש
 וכן סורר ומורה שאכל תרטימר בשר וחלי לוג יין
 נסקל, ואז"ל מנהג הרשעים אכל בשר ושתי יין
 כו' וכת' אס יכופר העון הזה לכם עד תמותון
 ואמר אליהו ז"ל לר' יהודה לא תרוי ולא תחטא,
 אבל המסתפק בהכרח נקרא לדיק כש"ה לדיק אוכל
 לשבע נפשו, ודוד אמר טוב לי כי שוניתי למען
 אלמד חוקיך, ולא שאל יעקב אלא ונתן לי לחם
 לאכול וצגד ללבוש, וכת' ישכר חמור גרם כו'
 ויע שכמו לסבול ואז"ל כך היא דרכה של תורה
 פת במלח תאכל וכו' אס עשית כן אשריך בעה"ז
 וטוב לך לעה"ב, ואז"ל אין התורה מהקימת אלא

במי

שערי חלק ב' שער ד' קדושה ב

במי שממית עצמו עליה, ואז"ל מרצה בשר מרצה
 רמה ואז"ל לעולם ירחה אדם כאלו קדוש בתוך
 מעיו שנא' בקרבך קדוש, ולא זכה מרע"ה לקבל
 התורה עד שהתענה מ' יום ומ' לילה, ולא עלה אליהו
 ז"ל למרום עד שהתענה מ' יום ומ' לילה, ולא זכו בן
 עזאי ובן זומא ור' עקיבא ואלישע בן אבויה לכל
 אותה החכמה והנבואה בעלייהן לפרדם עד אשר
 התענו ימים רבים בכל מיני סגופים ופרישות ולא
 זכה שלמה שנא' בו ויחכם מכל אדם עד שהתענה
 מ' יום ומ' לילה כמ"ש על מ' של משלי שהיא מ"ס
 רבתי וצ"ס הזהר אמר רשב"י לר' פנחס כד חזייה
 דגופיה מלא חלודין צלאחו מן המערה אילו לא
 חמיהני בכך לא הייתי בכך ובפ' תרומה גופיהון
 דלדיקייא דלא אחמשכו בהאי עלמא בהר הנאות
 דההיא קליפה, לא שלטא עלייהו רוח מסאבא כלל,
 דכיון דלא התענו בהאי עלמא אלא מתענוגי
 דמנוה שבתין וחגין ההוא רוח מסאבא לא יכיל

לשלטאה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

לשטאה עליהו כלל כיון דלא אתענגו מדיליה כלום, ואי אתהני מדיליה ביומין דחול עליה אתמר וזריתי פרש על פניכם, ותנא דבי אליהו לא זכה אדם לתורה יבקש רחמים על אבילה ושתיה שלא תבא לתוך משוי:

השררה

והכבוד היא קשה מאוד כי היא מביאה לאדם לידי הגאווה שהיא הקשה מכלם, וע"י כן יטיל אימה יתירה על הלבבור שלא לש"ש אשר סופו נעקר מן העולם וזרעו לא ילליח אחריו כלל, כמ"ש ז"ל וכמו שמלינו בירבעם החכם הגדול כנ"ל שע"י בקשת השררה נטרד הוא וזרעו מן העה"ז ואין לו חלק לעה"ב, ושאלו בחירי' כצן שנה במלכו שלא טעם טעם חטא והיה נחבא אל הכלים בורח מן השררה וסופו נלכד ברשתה, ואמר כדדני נא נגד זקני עמי ורדף אחריה ואבד המלוכה ונהרג הוא וג' בניו כנ"ל במדת הקנאה ואז"ל הקנאה והתאוה והכבוד מולאים את האדם מן העולם ואז"ל הרבנות מקפחת

וקוברת

שערי חלק ב' שער ד' קדושה מא

וקוברת בעליה כי מביאהו לרום לבבו על קונו, כמס"ה לבלתי רוס לבבו למטן יאריך ימים על ממלכתו, ואז"ל רב כד הוה נפיק לדינא הוה אמר ברעות נפשי לקטלא נפיק, ואז"ל בני חס ערבת לרעך רב הונא פתח ליה בני שנתמנה פרנס על הלבבור מה כתיב בתריה נוקשת באמרי פיך ללכדה באמרי פיך עשה זאת איפה בני והנלל ואם לאו עליו כתיב נואף אשה חסר לב משחית נפשו כו' ואין מרחמים עליו בגיהנם, אמר הקב"ה אני קדוש אני חסיד חס ים כך כל המדות האלו קבל עליך שררה ואם לאו אל תקבל, ודוד הע"ה אמר ה' לא גבה לבי נפשי כגמול עלי אמו, לכן הוי בורח מן השררה עד קלה האחרון וכמו שהארכתי במדת הגאווה, וכמ"ש בס' הזהר זכאה איהו מאן דאזער גרמיה בהאי עלמא ומי לנו גדול ממשה רבן של כל ישראל שסרב עם הקב"ה ז' ימים ולא רלה ואמר שלח נא ביד תשלח עד שנא' זו ויחר אף ה' במשה ועשה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מב

בו רשם כמש"ל ואח"כ נתרלה ולסוף נענש בעצוקקה מע"ז ג"ע וש"ד שהן החמורות מכל
במי מריבה ולא הועילו לו כל זכויותיו, כי מעצרות ואז"ל כל המספר לה"ר כופר בעקר
המשתרר על הלבזר אפי' לש"ש כמשה סופו ליעמש"ה אשר אמרו ללשונו נגביר שפתינו אחנו
כי הוא ערב על מעשיהם כמ"ש ז"ל על ואש:

בראשית ק"ו ליתוס כמונו שח"ו לא תהיה **רכילות** הורג ג' וסקול כש"ד ואינו נכנס בג"ע
תקומה:

הוראת מעשיו לבריות ידעת משז"ל ענין אלושנו, והנה הוא האדומי אביר הרועים ראש
האשה שהיתה נענשת בגיהנם הסנהדרין מפני הרכילות נטרד מן העה"ב ונכרת

שהיתה מספרת לחברותיה היום התענית, ולא נחלי ימיו וגרם הריגת אנשי נוב עיר הכהנים
שאינו מקבל שכר אלא שגדון בגיהנם כי הומיתת שאלו וזניו וזניו. הלצנת פנים ומכנה
מגלה דעתו שאין מעשיו כלל לש"ש והוא מכסס רע לחבירו. והמתכבד בקלון חבירו יורדן
הפרושים פרוש נקפי פרוש קזאי ואז"ל לעולם יאגיהנם ואינם עולים ואין להם חלק לעה"ב והם
אדם ירא שמים בסתר ויהיו כל דרכיו לש"ש ואכלל לא תרלה כמש"ל צפ' הזהב במערבא במאי
יכול אדם שיעשה כל דרכיו לש"ש ולא יפחירי טפי באזיל לסומקא ואתי חורא. לינות היא
לבריות אפי' א' מהם שכרו כפול ומכופל מפאת מד' כחות שאינם מקבלות פני שכינה ואז"ל
שכבוד אהים הסתר דבר:

השער הה' במדות האסורות, לה"ר אזהרי זה מושב ללים וכש"ה אשרי האיש אשר לא
שקשה
הלך

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מג

הלך בעלת רשעים וצמושב ללים לא ישב וסמיו להמנות, ואז"ל אלו דברים שאדם עושה אותם אוכל
ליה כי אם בתורת ה' חפלו מה בתיב בתריה והיו מפירותיהם בעה"ז והקרן קיימת לו לעוה"ב ות"ת
כעץ שהול על פלגי מים לא כן הרשעים ואז"ל כנגד כולם, ולא עוד לא שהעוסק בת"ת פטור מכל
בכל יום בת קול יולאת ואומרת אוי להם לבריו המלות שהיא שקולה ככל המלות, ותנא דבי אליהו
מעלבונה של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה ז"ל אשרי אדם שמים עלמו כשור לעול וכחמור
נקרא גזוף (ר"ל מנודה לשמים) ואז"ל כי דבר ה' אלמשהו ויושב וקורא ושונה בתורה בכל יום תמיד
בזה הכרת הכרת הנפש ההיא, ר' נחמיה אומן ומיד רוח הקדש שורה עליו, ואם היושב בטל נענש
זה כל מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק ב"כ ק"ו למי שמתלוצץ ממש, שיחה בטילה גורמת
ואמר רב כל הפורש מד"ת ועוסק בדברי שיחה לידי עבירות גדולות כי הרי אפי' יש בטל הרי
אש אוכלתו וכל מי שמרפה עלמו מד"ת נופש זה מושב ללים ונענש עונשים גדולים כנ"ל בענין
בגיהנם ומאכילים אותו גחלי רתמים שנא' הקוטפים הליטות מכל שכן השח שיחה בטילה בפועל ולא
מלות עלי שיח ואז"ל המפנה לבו לבטלה הרי זה עוד אלא שצ"ל לידה לה"ר ורכילות וליטות ומספר
מתחייב בנפשו שנא' רק השמר לך ואז"ל אי צננות חבירו, ואז"ל השח שיחה בטלה עובר בעשה
תחלת דינו של אדם אלא על ד"ת שנאמר פוטנו שנא' ודברת צם ואמרו על ריב"ז ועל רב שמ"מיהם
מיס ראשית מודון ובהיב והגיה בו יומם ולילה כ"ל שחו שיחת חולין ואז"ל מלה בסלע משתוקא בתרי,
אז תלליח את דרכך ואז תשכיל, וכל רגע שעת ואז"ל לא מלאהי לגוף טוב אלא שתיקה וכת"ב ישב
יוס שאדם בטל מד"ת עליו נאמר וחסרון לא יוכל בדר וידוס יתן בעפר פיהו וכת"ב מות וחיים ציד
להמנות

לשון

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

לשון, ואז"ל סייג לחכמה שתיקה, ואמר שלמה אל
חבהל על פיך ולבך אל ימהר להוילא דבר לפני
האלהים כי האלהים בשמים ואתה על הארץ על
כן יהיו דבריך מעטים, ואז"ל האמנס אלס
לדק תדברון מה אומנתו של אדם בעולם הזה
ישים עלמו אלס, ואז"ל ר' כד הוה מטוי
להאי קרא הוה זכי כי הנה יולר הרים ובורא
רוח ומגיד לאדם מה שיחו אפי' שיחה קלה שאדם
משיח עם אשתו ואפי' דברים שאין בהם ממש הם
נכתבים על פנקסו של אדם וקוראים לפניו בשעת
מיסתו, ואז"ל שתיקתו של אדם מציאתו לידי ענוה,
והענוה היא ראש ליראת שמים ובשעה שאינו
עוסק בתורה יהיה דומם ומדביק שפתותיו זו לזו
כו' מפני שלדקותיו וחיותיו של אדם כלס אינס
מספיקות במה שיוילא בשפתיו, אשרי שישים עלמו
אלס וחרש חגר וסומא, וכל כך למה כדי שלא
יחטא ויחייב עלמו ואת איבריו לגהינס, וכן דוד
הוא אומר ואני כחרש לא אשמע וכאלס לא
יפתח

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מד

יפתח פיו, ובס' הזוהר לית לך הבל דלית ליה קלא
וכל אינון מלין דאשתדל בהו בר נש דלחו אינון
לפלחנא דקב"ה ההיא מלה אחעביד מינה הבל
ושטאת בעלמא וכד נפקא נשמתיה ההוא הבל
מגלגלא ליה בעלמא, ודא איהו ואת נפש אויבך
יקלענה בתוך קף הקלע, ואמרו שם (דף של"ח)
ותלבש אסתר מלכות אוליפנא כל מאן דנטיר פומיה
ולישניה זכי לאתלבשא ברוח קודשא :

המסתבר

בעריות אפי' יהיה כמשה יד ליד
לא ינקה מדינה של גיהנס וסופו
לחטוא בעריות ומגרה ילה"ר בעלמו ויבא לידי קרי
החמור כמו שיבאר בשער ו' :

הנהגה

בכבוד תורה נוטל חיו מן העולם
ומתחייב בנפשו, ומעשה דר' ערפון
יוכיח שהיו משליכין אותו ליאור להרגו ולא רלה
ליהנות בד"ת וכמשז"ל אל תעשם עטרה להגדל
בהם ולא קרדום כו' שכל הנהגה מכבוד תורה
קוטל

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מה

נוטל חייו מן העולם וסופו יורש גיהנם : כזבים, עד כזב, וכתיב ואמת לא ידברו העל אלה
השקר המדבר שקרים כופר באלהי ישראל אפקד צם, וכתיב מי האיש החפץ חיים גלור
 ומורה באל אחר שהוא שקר והולשוך מדע, גחוי לא נטרד אלא מפני ששקר בשם
 מכת שאינו רואה פני שכינה כמש"ה דובר שקריאלישע, אמנון כזב לתמר ונהרג, רוחו של נבות
 לא יכון לנגד עיני, ואינו בכלל ישראל שכתוב בהנטרד נומחילתו על שדבר כזב שנאמר מי יפחה את
 שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב וימתחאז כו' לא לא ממחילתך, ואמר רב הונא לא גלו
 מהקלרים, אך הדובר אמת מאריך ימים כמו ישראל מארלס אלא על שעברו על פסוק מדבר
 במסכת סנהדרין על רב טביומי דאלו הוו יהנשקר תרחק, ואז"ל לא חרבה ירושלים אלא על
 ליה כל חללא דעלמא לא הוה משני בדבורים פסקו ממנה בעלי אמנה שנאמר שוטעו בחולות
 זמנא חדא חיקלע להווא אחר דקושטא שמיא דלירושלים, ובספר הזהר בזמנא דשקר איהו סמאל
 הוו משנו בדבורס ולא הוה מיית איניש בלשטא כתיב ותשלך אמת ארלה ודא גרים חרבן
 זמניה כו' שכיבו ליה חרין בגין אמרו ליה במטות בית ראשון ושני, ואז"ל על ג' דברים העולם עומד
 מיך פוק מהכא ולא תגרי בגא מותנא, וכתיב על הדין על האמת ועל השלום, וכתיב ה' מי יגור
 למדו לשונם דבר שקר העל אלה לא אפקוד בניאהליך, וכתיב דובר אמת בלבבו אף מה שחשב
 אס בגוי אשר כזה לא תתנקס נפשי, ולא נענש בלבבו לריך לאמת אותו במעשה כמש"ס ז"ל בעובדא
 המרגלים ודור המדבר אלא מפני עדות שקר, ואז"ל דרש ספרא, וכתיב תורת אמת היתה בפיהו ועולה
 כל המחליף בדבורו כאלו עובד עבודה זרה, וכתיב לא נמא בשפתיו כי מלאך ה' לצאות הוא :
 שש הנה שנה ה' עינים רמות, לשון שקר, ויפיו
 קזבים

החנף

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

החנף הוא מן ד' כחות שאינן מקבלות פני
שכינה לפי שמזלזל בכבוד המקום בהחניפו
אה הרשע, וכמש"ה אומר לרשע לדיק אתה יקבוהו
עמים יזעמוהו לאומים, ואפילו שמחניף למי שאינו
רשע הרי הוא כמתירא ובוטח באדם, וכתיב ארור
הגבר אשר יבטח באדם וכתיב לא לפניו חנף יבא,
וכמ"ס ז"ל בעובדא דינאי המלך שהחניפו לו
הסנהדרין בדבר מועט שלא העמידוהו בשעת הדין
ובא גבריאל וחבטן בקרקע ומחו, גם כשהחניפו
לאגריפס המלך שהיה לדיק נתחייבו שוגאיהם של
ישראל כליה, ואז"ל כל אדם שיש בו חנופה נופל
בגיהנם שנאמר הוי האומרים לטוב רע לכן כאכול
קש לשון אש, ואז"ל כל עדה שיש בה חנופה מאוסה
כנדה שנאמר כי עדת חנף גלמוד, ואז"ל כל ת"ח
שאינן טובו כזרו נקרא תועבה, ואז"ל כל אדם שיש
בו חנופה מביא אף לעולם שנאמר וחנפי לב
ישימו אף, ולא עוד אלא שתפלתו נמאסת, ואז"ל כל

מי

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מו

מי שיש בו חנופה אפילו עוברים שבמעו אהם
מקללים אותו, ואז"ל בעון חנופה בני אדם נופלים
ביד אויביהם שנאמר בגוי חנף אשלחנו. קשה חנופה
כעבודה זרה גילוי ערוות ושפיכת דמים, ע"ז מנין
שנאמר לעשות חונף ולדבר אל ה' תועה ג"ע
מנין שנאמר הן ישלח איש את אשהו הלא חנוף
החנף הארץ, ש"ד מנין שנאמר ותחנף הארץ בדמים,
ובעון החנופה הגשמים נעלמים ובעון החנופה נדון
בגיהנם לעולמי עולמים שנאמר פחדו בליון חטאים
אחזה רעדה חנפים מי יגור לנו אש אכלה כו',
ואז"ל לא זכה ירבעם למלכות אלא על שלא
החניף לשלמה:

רמיה יש בה ב' רעות גדולות, הא' שהוא כענין
השקר והחנופה, והב' שהוא כענין הגניבה
והאונאה ומזלזל בשית"ת שנראה כי אין הקב"ה מכיר
ברמאותו, וכתיב ולא תונו איש את עמיתו ויראה
מאלהיך, וכתיב לא העשו עול במשפט אני ה' אהיכם,
ותחלת

ותחלת דינו של אדם אחר הפעירה נשאת ונתתלתא אינון דרחין שכינתא מעלמא וזכי
 באמונה, והוא מארבע כתות שאינם מקבלות פגושא לוחין ולא אשתמוע קליהון ואלין אינון נדה
 שכינה שנאמר לא ישב בקרב ביתי עושה רמיה בנין דלית מסאבו בעלמא חקיף בר ממשאבו דנדה:
 ולא חרבה ירושלים אלא על שפסקו ממונה בעל **שבת** ידוע כי היא שקולה ככל המדות, וכל
 אמונה כנ"ל במדה השקרה, וכתיב ה' מי יגור באהליך הרשעים יש להם מנוחה בשבת ואש של
 כו' ודובר אמת בלבבו, ואז"ל איש אמונות רבתיים כבה צו ומחללי שבת אשם לא תכבה אפי'
 ברכות זה הנושא ונותן באמונה שנקסיו מתרביס שבת, ואז"ל אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות
 והקב"ה מזמין לו פרנסתו ולא עוד אלא שנקרא להלכתם מיד היו נגאלים, ואז"ל כל השומר שבת
 לדיק שנאמר ולדיק באמונתו יתיה ואז"ל תרי"ג אפילו עובד ע"ז כאנוש מוחלים לו שנאמר אשרי
 מלות הן ובה חבוקוק והעמידן על אחת שנאמר אנוש יעשה זאת שומר שבת מחללו וכתיב אם
 ולדיק באמונתו יתיה:
 חשיב משבת רגלך כו' אז תפגע על ה':

השער הו' בעונש מל"ת, חלול ה' קשה מכל **אורב ודם** ידוע שהן מחייבי כריהות והן
 העבירות כמש"ל בענין ד' חלוקי משקלים את הכפש, המשתמש
 כפרה, עבר על חלול ה' אין התשובה ויה"ך ויסורים בשמות הקדש אז"ל וראשית המש בנהג חלק ונתקר
 מכפרים, אלא יום המיתה שנאמר אם יכופר העון העולם, וישתמד הוא או בניו, או ימות הוא או
 הזה לכס עד תמותון:
נדה זולת היתה בעונש כרת אמרו צם' הזר להם חלק לעוה"ב ואין קמים בתחת המתים:
 קרי חלתא

שערי חלק ב' שער ו' קדושה

שערי חלק ב' שער ו' קדושה מח

קרי לצעלה קשה משפיות דמים של אחרקב"ה לא תשא נודעזע כל העולם ונאמר המרגיז
ועוד דמים ודם זרעיותם שאין להם זרץ ממקומה ועמודיה יתפלגין והתהום מבקש
נשפך, ובס' הזהר פרשת ויחי ללהו חייביא לעלות לשטוף כל העולם ואז"ל כל העצירות
להו השובה צר מהאי וכל העצירות הקטן פטרעיס ממנו וזה ממנו וממשפחתו ומכל העולם
חוק מזה, שהרי ער ואונן קטנים מבן ז' שגלו ואפי' אם הוא באמת אז"ל ס' רבוא עיירות
היו ומתו בידי שמים, ולא עוד אלא שעדיין לא נלציו ליגאי בהר המלך וכלם נחרבו על השבועה
עליהם, וכן דור המבול כתיב כי השחית כל בשר' שהיו מקיימים אותה, ואז"ל על ר' יהושע בן
את דרכו על הארץ וכל הצריות נימוחו מאדם מי שאמר הקב"ה ראו אם מימיו נשבע והסיר
בהמה ועוף השמים וכל הרמש ואפילו ג' טפחזבועתו ע"י חכם הוליאווהו מג"ע ואם לאו הניחוהו,
מן העפר נימוחו מה שלא היה כן מאז נברא העובדקו ומלאוהו שמעולם לא נשא על שבועתו ולא
ואחריו לא יהיה כן, ולא עוד אלא שלא נלטו זו התיירוהו ולא עוד אלא שלא נשבע מימיו:
ז' מלוח. מאכלות אסורות ידוע כי אפי' את ה**שער הז'** בקיום מ"ע ובקיום מנהגים טובים.
הם משקלים כמש"ה ולא תשקלו את נפשותיכם, ו
עוד אלא שהפורש מהם נקרא קדוש כמש"ה וכל התורה ובגמ' ת"ר ועס י"ג חוליות הרי תרי"ג,
תשקלו את נפשותיכם, והתקדשתם והייתם קדושים כתיב וראיתם אוהו וזכרתם את כל מצות ה'
כי קדוש אני, וידעת כי הקדושה מציאה לידי רוח הקד
שבועה אם היא לשוא או לשקר אז"ל בשעה ש**תפריין** מי שאינו מקיימן נקרא קרקפתא דלא
הקב"ה
מנח

שערי חלק ב' שער ו' קדושה

מנח תפילין שאינו קס בתחיית המתים, והמני
כל המזיקים וא"ה יראים ממנו, ועליו נאמר ור
כל עמי הארץ כו' ר' אלעזר אומר אלו תפלין
ראש ולעתיד לבא עליהם נאמר לדיקים יוש
ועטרותיהם בראשיהם :

ק"ש כבר ידעת כי היא יחודו של מקום שה
שורש לכל המלות גם יש בה רמ"ח תיב
כי ע"י קריאתה נתקנים רמ"ח איברי הגשמה
אז"ל הקורא ק"ש פעמים בכל יום כאלו קיים
התורה שנא' והגית בו יומם ולילה :

תפלה אז"ל דברים שעומדים ברומו של עו
וכמו שידעת כי היא גדולה מכל הקרב
שנאמר למה לי רוב זבחיכם וכתיב גם כי תח
תפלה מכלל שגדולה מהם, וכמו שהקרבות מכפר
התפלה ג"כ מכפרת עונותיו של אדם, ובספר הזו
פרשת ויקהל ללווא יקרא מכל פולחנין ומ
פורקנין :

מזכי

שערי חלק ב' שער ו' קדושה מז

מזכי רחייבוא אז"ל למה זכה חלקנה
להעמיד שמואל ששקול
משנה ואהרן מפני שהיה עולה לרגל ומעלה לבני
אדם הרבה עמו ומזכי אותם וכן שמואל בנו נהג
אחריו וסבב הגלגל ובית אל ושפט את ישראל
שזכתו הרמזה כי שם ביתו, ואברהם לא זכה
כל מעלותיו אלא משום ואת הנפש אשר עשו
חייך וכתיב ואברהם היו יהיה לגוי גדול כי
עתידי אשר ינה כו' ושמרו דרך ה' וכל ראשי
דורות אינם זוכים או אינם נעלמים אלא על
בה זו, ובס' הזהר ריש פר' תרומה הגדיל לספר
שבחי מלוה זו ואמר זכאה צעי למרדך בתר חייבא
מקני ליה באגר שלים ודא איהו שבחא דיסתלק
ה קב"ה יסיר משבחא אחרא ואסתלקותא דא
זר מכלא כו' וע"ד כתיב באהרן ורבים השיב
עון, וכתיב בריתי איתה אתו החיים והשלום ואיהו
סתלק בג' סלוקין מה דלא אסתלקי הכי בר' גש

אחרא

(ד)

שערי חלק ב' שער ו' קדושה

שערי חלק ב' שער ו' קדושה ג

אחרת, האי בר נש עליה כתיב היתה אמו הקיי
 והשלום, וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא
 וזכי לעלמא דאתי ועאל בתליסר תרעי ולית מת
 דימחי בידיה, ועליה כתיב גבור בארץ יהיה זרע
 הון ועושה, זרע בחושך כו' כדין מלכא קדיש
 בריך לדיוקגא דההוא בר נש בכל ברכאן דבר
 לאברהם כד עבד נפסן דחייביא כו', ואיהו ער
 לע' עלמין גניזין דלא זכה בהו אחרת, ואמלא הווי ית
 בני נשא כמה תועלתא וזכו גרמי לדקייא וזכו
 בגיגיהו הוואזלי אבתרייהו ורדפי כמאן דרדי" בתר חיי
בשוא ובתן באמונה, כבר נתבאר בשער
 ה' צענין הרמיה ע"ש, ידעת כי תחלה דינו של אדם אחר שנפטר הו
 נשאת ונתת באמונה, לדקה נתבאר בישיעה ה
 פניוס לרעב לחמין אז תקרא וה' יענה הש
 ויאמר הנני, וכתיב כי בגלל הדבר הזה יברכך ה
 אלהיך, וכתיב מתן בסתר יכפה אף ולדקה תל
 ממה

ומות, וכתיב ולדקתו עומדת לעד ואין עבירה
 נכבה אותה כשאר מלות וגורמה חיים לאדם
 ומעשה דבנימין הדריק הנו' בדרז"ל. כבוד שבת,
 ידע כי שבת שקולה ככל התורה, וכמו שנתבאר
 בשער הזה בתחלתו צענין שבת ע"ש, וכתיב אם
 ישיב משבת רגליך כו' וקראת לשבת עונג כו'
 הרבבתיך על צמתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב
 בריך, ומעשה ביוסף מוקיר שבי דוכה ליקח כל
 עושר המופלג של אותו גוי, ומעשה דאדם א'
 היה אוכל על שלחן זהב משאוי ששה עשר בני
 אדם ועליו כל מיני מגדים שנבראו מששת ימי
 הראשית, אמרתי לו בני כמה זכית לכל העושר
 הזה, ואמר קלב הייתי ואם הייתי שוחט בהמה
 אה הייתי אומר זו לשבת, ואז"ל עשירים שבהו"ל
 מה הם זוכים מפני שמעניינים את השבת. למול
 הבן אם מזכי לחייביא ביארנו גודל שכרו
 קן מכ"ש להכניס בני החתה כנפי השכינה

שקודס

שערי חלק ב' שער ז' קדושה

שערי חלק ב' שער ז' קדושה נא

שקודם לאחרים. גמילות חסדים ובקור חולים. גמילות חסדים ובקור חולים ובלילה ובפרט בעלות הנפש למעלה, וכמ"ס יעלו
 והבאת שלום והכנסת אורחים, הן מאלו דברים חסידים בכבוד ירננו על משכבותם רוממות אל
 שאדם אוכל פרותיהם בעה"ז והקרן קיימת לבגרונוס כו'. קימה אחר חיות לילה זולת היותו
 לכה"ב, והעוסק בתורה ובגמילות חסדים אומן מכלל אבלי ליון וירושלים שנאמר עליהם שישו אתה
 הקב"ה מעלה אני עליו כאלו פדאני לי ולבגמילות כל המהאבלים עליה כי גם הקב"ה באותה
 מצין האומות והיא מדהו של אברהם כמ"ס תהייה מתאבל ושואג כארי. גם בעסקו אז בתורה
 חמת ליעקב חסד לאברהם, וכתיב רודף דרך חז"ל אין רנה של תורה אלא בלילה, וחז"ל כל
 וחסד ימלא חיים לדקה וכבוד וחז"ל דאתא מדבין העוסק בתורה בלילה חוט של חסד משוך עליו
 עלי דעסק בגמילות חסדים הוכיפו לו עשרי ביום, וחז"ל כל העוסק בתורה בלילה שכינה כנגדו,
 שנה יותר מרבה בר נחמני רבו, ומליין מדין וכתיב קומי רוגי בלילה, ולא זכה דוד הע"ה
 של גהינס ודין חצוצה הקבר כנ"ל בשעה הזאת חי וקיים בעולם הזה ובעולם הבא אלא על
 קביעות עתים לתורה נחבאר בשער הה' בענין הדבר, כמ"ס חיות לילה חקוס להודות לך, ובכל
 הלילות, ונודע כי ה"ת שקולה כנגד כל המצוות הוה נחבאר שבחי המטה הזו לאין קץ, גם
 ותחלת דינו של אדם קבעת עתים לתורה שנאמר משרה רוח הקודש על האדם כמו' שם צפ' שמות:
 פוער מים ראשית מדון ואלו הם מנהגים טובים **השער ה"ח** נקרא שער התשובה ויתחלק לנ'
 קריאת שמע שעל המטה ידעת מ"ס ז"ל כל הקור
 ק"ש על מטתו הורג כמה רבבות מזיקין המלו
 בלילה

עלמו

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

עלמו שיש בצטולם כרת יותר מזה מ"ע שיש בצטולם
ל"ת וכרת כגון להתענות ולשבות ממלאכה ביום"ב,
למעלה מזה לשבות ממלאכה בשבת שיש בצטולה
ל"ת וסקילה, למעלה מזה לפרות ולרבות שאפילו
יש בידו תורה ומלות כחזקיה ימות בעולם הזה ולא
יחיה לעולם הבא, וכן מ"ע להניח תפילין אם היה
קרקפתא דלא מגח תפלין מעולם אינו קס
בתחית המתים, ונקרא מפושעי ישראל בגופן, גדולות
שכלם המופר ברית נחמת להכעים, והמזעל מ"ע
לידע שיש אלוה וכופר בעיקר שאין להם חלק
לעולם הבא, עוד יש מלות שאוכל פרותיהם בעולם
הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא כבוד אב ואם
וגמילות חסדים בגופו ובממונו לעניים ולעשירים
והוא לשמח חתן וכלה ולבקר חולים ולקבור מתים
ולגמח אבלים, ולהלביש ערומים ולהכניס אורחים
ועיון תפלה בכונה והבאת שלום בין אדם לחבירו
ומכל שכן הוא עלמו עם חבירו ובכלל זה הדן את
חבירו

שערי חלק ב' שער ח' קדושה נב

חבירו לכף זכות, והלמוד תורה כנגד כלם ובכלל
זה השכמה בית הכנסת והמגדל בניו לתלמוד תורה :
חלק הב' בעונש מדות האסורות ובעונש
מלות ל"ת יותר חמורות הם
שתיים הכעס שקולה כעובד עבודה זרה וטורף
נפשו באפו ונעקרת משם והולכת לה ומתחלפת
בנפש אחרת רעה, למעלה ממנה הגאווה וגסות
הרוח היא שקולה כע"ז וכאשרה וכתועבה וככופר
בעיקר ובאלו גלה כל העריות כולם ואין עפרו
נגער בתחית המתים, ואמנם בעונש מל"ת יש מהם
באסור לאו ואין לוקים עליהם, כגון לאו שאין בו
מעשה ושנתק לעשה, למעלה מהם אותם שלוקים
עליהם ושתי חלוקות אלו וכן ציטול כל מ"ע זולת
החמורות הנ"ל כלם נקראים עבירות קלות, וכל
מ"ע החמורות הנ"ל וכן כל מל"ת זולת ב' אלו
החלוקות הנז' כולם נקראים עבירות חמורות ויש
בהם מדרגות רבות ואלו הם, כל תייבי כריתות
ומיתות

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

ומיתות בידי שמים ומיתות בית דין ולא תשא את
שם ה' אלהיך לשוא, אף על פי שאין בו כרת
בבחינה א' חמור מכלם כי נפרעים ממנו וממשפחתו
ומכל העולם אפילו ממי שאין בידו למחות ועון
חלול ה' כמוהו, ועד היכן תכלית חלול ה' אמר
רז כגון אנה אי שקילגא בשרא ולא יהיבגא דמי
לאלתר רבי יוחנן אמר כגון אנה אי מסגינא ארבע
אמות בלא תורה ותפלין משום חולשא, ומאן דחזי
לא ידע דהוי משום חולשא ולומד מומי להתבטל
מתורה ותפלין ר' יגאי אומר כל שחביריו מתבישים
ממנו מפני שם רע שילא עליו אביי אמר כדתניא
ואהבת את ה' אלהיך שיהא ש"ס מתאהב על ידך
שיהא קורא ושונה כו', ומשאו ומתנו באמונה ודבורו
בנחת עם הבריות, ואם אין משאו ומתנו באמונה
ש"ס מתחלל על ידו, וכל אלו אם לא עשה תשובה
זמת גדון בגיהנם ולבסוף משם מלפליס ועוליס
ויש להם תקנה ותחית המתים ועולם הבא, למעלה

מזה

שערי חלק ב' שער ח' קדושה נג

מזה פושעי ישראל בגופם קרקפתא דלא מנח
תפלין מעולם שנתעלל מלהניחם והיה יכול להניחם,
כי אם היה להכעיס נקרא מין או לפחות משומד,
וזה אם מת ולא שב גדון בגיהנם י"ב חדש ואחר
כך גופו כלה ונשמתו נשרפת ונעשית אפר תחת
כפות רגלי הדיקים בעולם הבא. למעלה מזה הם
אלו שאין להם חלק לעולם הבא כלל, וגיהנם כלה
והם אינם כלים אף על פי שיש בידם תורה
ומעשים טובים ולא עשו תשובה ומתו כדואג האדומי
אביר הרועים, ואלו הם המינים והם המהפכים
ד"ת למינות, וכן המשומד לעבודה זרה בלבד אף
על פי שמודה בכל המלות והחוקק בעבודתם תמיד,
והמשומדים וכן המשומד על איזו עבירה משאר
עבירות להכעיס ואפילו לתיאבון, והפורק עול שהוא
הכופר בעקר והוא אומר שאין אלוה, וכן האומר
יש תורה מן השמים ואיני סופנה כלום ואיני
מקיימה, והאומר אין תורה מן השמים ואפילו

בפסוק

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

בפסוק אחד או בדקדוק אחד של הכרות ויתירות
או בק"ו א' או בג"ש א' ויש אומרים אפי' בתורה
שבע"פ או בדברי סופרים, והאומר אין תחית
המתים מן התורה כלומר שאין ענינה רמוז בתורה
אע"פ שמאמין בתורה ויש תחית המתים, והמגלה
פנים בתורה שלא כהלכה כגון מנשה שהיה דורש
בהגדות של דופי וכי מה היה לו למשה לכתוב
בתורה ואחות לוטן תמנע וכיולא זו, וכן העובר
על ד"ת ביד רמה בפרהסיא כיהויקים, והמפר ברית
בשרו שאינו מוהל עלמו להכעיס, וכן המושך
בערלתו להראות כערל, והחוטא וגם מחטיא את
הרבים כירבעם אפילו בחטא הקל, והאפיקורוס
והוא המבזה תלמיד חכם בפניו, וכן תלמיד דתיב
קמיה רביה ואומר דבר זה אסור הוא או מותר
דרך פשיטות ולא דרך שאלה, וכן המלגלג על
רבו כשדורש איזו דבר של גוזמא ואינו מאמין
לדבריו, וכן המבזה תלמיד חכם שלא בפניו כגון
אלו

שערי חלק ב' שער ח' קדושה נד

אלו האומרים דרך גנות בני רבנן או כאלו האומרים
מאי אהנו לן רבנן לדידהו קרו לדידהו שנו, או כאלו
האומרים מאי אהנו לן רבנן כלום אסרו לנו יוגה או
שרו לן עורבא, או תלמיד שקורא לרבו בשמו ואינו
אומר מורי ורבי, וכן המבזה לחבירו בפני תלמיד
חכם, והמוסרים בין שמסר ישראל ביד הגוי להכותו
או שמסר ממונו, ופרנס המטיל אימה יתירה על
הלבוש להגאות ולא לש"ס, והמבזה את המועדות
שעושה מלאכה בחולו של מועד דרך בזיון שאינו
מאמין באסור זה ולא משום הגאת עלמו, והמלצין
פני חבירו ברבים בפניו, והמתכבד בקלון חבירו,
וג"ל כי גם זה בפניו, והקורא בספרים חילוניים
כגון ספר בן סירא וספרי בן לענה שהם דברי
הבאי ומושכים לבו של אדם בהם ועל ידי כן
מתבטל מד"ה, וכגון ספרי המינין והם הגלחים
והכומרים אבל ספרי מירם וכל שאר מיני ספרים
שלהם אינם אלא קורא באגרת כמ"ש בירושלמי,
והלוחש

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

והלוחש על המכה וקורא פסוק א' ורוקק לא
מזעיף פסוק דכל המחלה שיש בו זכירת חולי
ורפואה וש"ש אפי' כגון ויקרא אל משה וההוגה
את ה' בגבולים באותיותיו ופירש בירושלמי שאינו
מוזכרו בכניויו כמש"ה זה שמי וזה זכרי ובתלמודא
דידן דוקא בחבורת בני אדם, והבזוה דבר ה'
והוא המזכיר ד"ת במקום מטונף, וכן מי שקורא
מקרא ואינו משגיח על המשנה שהיא פירוש המקרא,
וכן הלומד תורה ואינו מלמדה זולתי בסתרי תורה
שכתוב בהם כבשים ללבושך רק לחסדי הדור
הראויים לך, וכן מי שאפשר לו לעסוק בתורה
ואינו עוסק בה אלא בסחורה ובמילי דעלמא,
והרכיל והוא העוטן דברים מזה ומוליך לזה אע"פ
שאינם דברי גנאי ואע"פ שהוא אמת כענין דואג
לדוד, והמספר לשון הרע שמספר בגנות חבירו
אע"פ שהוא אמת, והמוציא שם רע על חבירו
והמספר בגנותו ואינו אמת, וג' אלו הרכיל ובעל
לה"ר

שערי חלק ב' שער ה' קדושה נה

לה"ר והמוציא שם רע הם כאלו כפר בעיקר
וחמורים ושקולים כג' עבירות החמורות שכל
התורה והם ע"ז וג"ע וש"ה המלוה ברבית ולא
החזירו אינו קם בתחית המתים והמחלל שבת
נדון בגיהנם לדורי דורות, והמזטל פריה ורביה
במזיד ומת בלא בנים מת בזרת בעה"ז ולא יחיה
לעולם הבא. ג' יורדים לגיהנם ואינם עולים לעולם,
הבא על אשת איש והמכנה שם רע לחבירו אע"ג
דמורגל בו ואינו מתבייש הלא שהוא מתכוין
להכלימו, ושניהם יש להם חלק לעולם הבא, אך
המלבין פניו ממש אין לו חלק לעולם הבא. ד'
דברים אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת
לעולם הבא ע"ז ג"ע וש"ד ולה"ר שקולה
כשלהם ולא עוד אלא שאין לו חלק לעולם הבא,
גדולה מכל העבירות המוציא זרעו לבטלה ששופך
דמי זרעיות עלמו עד סוף העולם וגם שכל
העבירות נהקנים בתשובה זו אין לה תשובה כזו
בספר

בספר הזוהר (פר' ויחי) ויש גורסים אי לא בחילא
 דתשובתא יתיר ותדיר, עבירות שבין אדם לחבירו
 קלות מכל עבירות שבין אדם למקום ובבחינה אחרת
 חמורות מכלם כי אין להם תקנה עד שירגלה את
 חבירו וימחול לו בין באונאת דברים בין באונאת ממון:
חלק הג' בתשובת עבירות שבין אדם למקום,
 אין לך שום עבירה אפי' הכופר
 בעיקר עומד בפני התשובה ואפי' עשה תשובה
 בשעת מיתתו, וד' חלוקי כפרה הן, עבר על מ"ע
 הקלות ועשה תשובה לא זו משם עד שמוחלים
 לו, עבר על מל"ת הקלות תשובה ויה"ך מכפרים,
 עבר על החמורות והן מיני כריתות ומיתה בידי
 שמים בין במ"ע בין במל"ת וחייבי מיתות צ"ד
 חוץ מחלול ה' תשובה ויה"ך ויסורים מכפרים, עבר
 על חלול ה' או על החמורות מכלם כגון פושעי
 ישראל בגופן ובל היורדים לגיהנם ואינם עולים
 וכל שאינם קמים בהחיה המתים וכל אהם שאין
 להם

להם חלק לעה"צ כנ"ל באורך צב' חלקים הגו'
 תשובה ויה"ך ויסורים ומיתה מכפרים, היסורים
 המכפרים הם כל מיני יסורים ועד היכן תכליתם
 עד אפי' שנהפך לו חלוקו וטורח להפכה כדי
 ללבושה, וכן אם הטיל ידו בכים להוליא שני דיגרים
 ועלה אחד ולריך להטיל ידו פעם שניה. התשובה
 היא כגון שבאה לידו אותה העבירה עלמה שחטא
 בה ולא עשאה פעם ושתיים, כגון באותה אשה
 ובאותו פרק וזמן כיוצא בו ובאותו מקום הראשון
 וכיוצא בו, ואם שב מאהבה או אפי' מיראת העונש
 העון נעקר מעיקרו כלא היה, ואם שב מחמת
 שבאו עליו יסורים אין העון נרפא לגמרי ונקרא
 בעל מוס, והתשובה לריבה ודוי דברים ועקר הודוי
 הוא חטאתי עויתי פשעתי אבל חטאתי אנתנו ואבותינו
 כו' ובגמרא דידן ובירושלמי גוסס ודוי ואקרא ואוסף
 בו דברים. רבש"ע חטאתי עויתי פשעתי והרע
 בעיניך עשיתי וצדעת, רעה הייתי עומד וצדך
 רחוקה

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

רחוקה הייתי מהלך, והריני מתחרט מזה והלואי של
עשיתי ומה שעשיתי לא תעשה עוד, יהי רצון מלפני
ה' אלהי ואלהי אבותי שתכפר לי על כל פשעי ותמחו
לי על כל עונותי, ותסלח לי על כל חטאותי, שחטאת
שעויתי ושפשעתי לפניך מיום שנברא העולם עד
היום הזה בין בגלגול זה בין בגלגולים אחרים בין
בגלגולים אחרים בין באסורי תורה בין באסורי
דברי סופרים ותקנותיהם וסייגיהם ומנהגותיהם, כי
אתה הוא הרולה בתשובה, יהיו לרצון אמרי פיכו:

חלק שלישי

השער הא' במהות העולמות בתכלית הקצור
סיהיה בו לורך להבין מהות
הנבואה, הנה המאיל העליון אשר האליל כל
העולמות נקרא אין סוף, ואין בו שום תמונה לא
בשם ולא בצורת ואפי' בקולי האותיות כלל ולכן אפי'
ההרהור

שערי חלק ג' שער א' קדושה

ההרהור חסור בו והאליל ה' עולמות זה נשמה
לזה וזה לזה, והם אדם קדמון הגו' בספר החקונים
בלשון הגאונים נקרא לחמות, הב' עולם האלילות,
הג' עולם הצריחה, הד' עולם היצירה, הה' עולם
העשיה, ואלו הה' עולמות נקרא הוי"ה א' כי קולו
של הוי"ה הוא אדם קדמון, והוי"ה אלילות, ה"א
ראשונה צריחה, הו"ו יצירה, וה"א אחרונה עשיה,
ולפי שאדם קדמון לרוב העלמו אין לו תמונת אות
אלא קולו של יו"ד, כי הא"ס אפי' תמונת קוץ אין
לו לכן אין אנו מזכירים עתה אלא ד' עולמות
אז"ע כי הם אותיות גמורות וארבעתם יחד נקראים
שם הוי"ה, עוד נחלקו אלו הד' לע' מדרגות והם
חכמה ובינה ושש קלוות הת"ת ומלכות כי אלו הארבע
יסודות נק' ד' יסודות עליונים שהם ד' עולמות
אז"ע ונחלקים לע' ספירות, ואמנם קולו של י' שהוא
ה"ק העולם החמישי העליון כולל כלם ובו לבדו
שורש כל הד' יסודות שהם ד' עולמות אז"ע, ונמלא

שערי חלק ג' שער א' קדושה

כי לעולם לא יש יותר מד' יסודות בלבד. כלל העולה
כי הא"ם אינו נכלל בשום חשבון כלל, ואח"כ העולמות
בתחלה הם כללות א' והם שס א' של הוי"ה ואח"כ
נחלק לד' יסודות וזלת השורש שלהם שהוא א'ק
קולו של יו"ד והיא הספירה העשירית עליונה מכלל
הנקרא כתר ואח"ך אלו הד' יסודות נחלקו ל"ם
כנוכר, והנה כל זה נכללים בשתי חלוקות והם
המאיל והנאלים כלם. וז"ש בפרקי רבי אליעזר עד
שלא נברא העולם ר"ל העה"ז היה הוא ושמו אחד
כי הא"ם הנקרא הוא והנאלים הכלולים בשמו שהוא
הוי"ה א' הכל א' כי היתה השלהבת גנוזה בגחלת.
והנה נתבאר כי כל העולמות נכללי' בשם הוי"ה
הנחלקת לד' יסודות ולי"ם, וכמו כך כל עולם מהם
נפרט עד"ז, כי לד הנגה עולם האילנות שהוא אות יו"ד
הנקרא חכמה נחלק לכלל הבחינה הנזכר ויש בה
הויה א' שלמה נחלקת לד' יסודות וי"ם גמורות עד"ד
הגז' בכללות כל העולמות ממש, ועד"ד זה הוא בכל
עולם

שערי חלק ג' שער א' קדושה נח

עולם מה' עולמות הנז', ועד"ז עוד הולך ונפרט
הענין בתכלית הפרטות עד שנמלא כי אפי' בזה
העולם השפל אין לך צריה קלה שאין בה כללות
ד' אותיות הוי"ה וכללות י"ם, וכל זה להורות כי
הכל נברא מכח המאיל ית' ואין זולתו:
עוד הקדמה אחרת והיא כי כל אלו הבחינות
והמדרגות מרום אדם הקדמון עד התהום
שבעולם השפל כלם הם זו למעלה מזו וזו לפנים
מזו כי העליון מחבירו מתלבש תוך התחתון ממנו
כגשמה לגוף. ואמנם אין כל כללות העליון מתלבש
בתחתון רק בחינה פרטית התהונה שבעליון מתלבש
בכל התחתון וכן עד"ד זה עד סיום העולמות, באופן
שכל העולמות הן כלן בכללות הן כל בחי' מהם
אפי' בעולם השפל בכל פרט מהם הכל הוא בדרך
זה, כי זה עליון מזה וזה פנימי מזה עד
שכולן הם כענין לבושין זה לזה וכולם לבושין אל
הא"ם גשמה לכלל הנשמות. ואמנם בכל עולם מאלו
ה'

שערי חלק ג' שער א' קדושה

הה' יש הבדל בהתפשטות האורות עד היכן מוגיעין
כדי שיהיה הפרש בין זה לזה וכן יש הפרש אחר
בפרטי הד' יסודות שבכל עולם, וכן בפרטי הפרטים
ואין זה מקום ביאור ענין זה. ונמלא כי כמו
שבדרך התפשטות האורות מלמעלה למטה אין לך
ספירה שאינה כלולה מכל הי"ס וכל ספירה
וספירה מתחלקת לאלפים ולרצבות ספירות כן
הענין בהתפשטות האורות מצפנים ולחוף יהיה ע"ד
זה כי הפנימי שבכולם נקרא כתר והחיון שעליו
חכמה כו' והחיון שבכולם מלכות וכן כל בחינה
ובחינה היא נחלקת בדרך זה לאלפים ורצבות פרטי
פרטים. ולפי שביאור ענין זה בכל שאר העולמות
נחבאר אללנו זולתי ענין העשיה לכן נבאר ענינו
בקצור נמרץ מה שיש לורך אל דרוש מבוקשנו פה.
הנה ז' רקיעין הם והעליון נק' ערבות לפי שכולל
ג' ספירות ראשונות דעשיה והם גלגל השכל גלגל
המקיף גלגל המזלות וה' גלגלים שבתאי דק מאדים

חמה

שערי חלק ג' שער א' קדוש נמ

חמה נוגה שהם חגתנ"ה וגלגל ששיסוד כולל כוכב
ולבנה, והאחרון נקרא וילון אינו משמש כלל כי
הוא ספירת מלכות דעשיה וגם היא בעלמה נחלקת
לי"ס שבה והם וילין כתר שבה וארבע יסודות
חרמ"ע שבולס השפל הם חכמה ובינה ושש קצוות
הת"ת והמלכות. ונמלא שהמלכות שבמלכות שבה
היא יסוד העפר כלי וגולס לכל העולם כלו, וזוה
היסוד העפר נמלאו כל התולדות שבה כלולים מכל
הד' היסודות הנז' בסוד הכל היה מן העפר. והרי
נחבאר מלמעלה למטה והנה כן הן מצפנים ולחוף
כי הנה יסוד העפר כלול מי"ס והכתר שבה פנימי
מוכלס ונק' בחינת יחידה של יסוד העפר וחולה לו
חכמה חיה, וחולה לו בינה נשמה, וחולה לו שש
קצוות הת"ת רוח, וחולה לו מלכות נפש יסוד העפר
וזו המלכות נחלקת לי"ס שבה והמלכות החיונה
שבהם הוא יסוד העפר עלמו החומרי שאין בו
שום רוחניות אלא חומר עכור הנקרא דומס, וכל

מה

שערי חלק ג' שער א' קדושה

מה שבפנים נקרא נפש הדומם וע"ד זה ביסוד
המים כי המלכות החילונית שבכלל נקרא מים
המלאמיים ונקרא לומח וכל מה שבפנים נקרא נפש
הלומח. וע"ד זה ביסוד הרוח וביסוד האש שהם
החי והמדבר, ואמנם ארבעתם יחד הן הדומם נפש
והלומח רוח והחי נשמה והמדבר חיה ווילון יחידה
וכבר ביארנו כי כל בחינה מהם כלולה מכולם והו
מה שתמלא בדברי הפילוסופים בשם כחות באמנם
כי נפש הלומחת יש בה כח הון וכח המושך וכח
המעכל וכח הדוחה, וכן אמרו בנפש החי ההנקרא
החטוטה והמרגשה כי יש בה כח המתעורר וכח
המדמה וכח המזייר כו' ועד"ז בכלל. העולה מכל זה
כי גם שמלכות החילונית שבכל איזו בחי' שהיה
הנה היא הגוף שבאותה הבחי', אמנם אינו נקרא
גוף וחומר אמיתי עכור אלא המלכות אחרונה
שבטעיה מלמעלה למטה ומבפנים לחוץ וזאת הנקודה
לבדה היא יסוד העפר החומרי לגמרי והוא הגוף
היותר

שערי חלק ג' שער ב' קדושה ס

היותר עכור והחומרי של כל העולמות כלם :
השער הב' במהות האדם. ובו יתבאר
דרושים לא שערות הראשונים
והסודות נפלאים, ולולא ההכרח לבאר עניני
הגבוהה לא הייתי מבאר אותם ואכתבם בתכלית
הקלור וכשמים ללבושך ואשאל כמה שאלות
עמוקות, הא' מה לורך היה בצריחת האדם
בעולם הזה בגוף ונפש. הב' למה הוסיף עוד
ביצירת האדם שתי יצירות אחרות והם הילר עוב
והילר הרע שבו. הג' אחר ששניהם שקולים בו
איך נתנה הבחי' להטותו לזה ולזה באיזו בחי' ואם
יש יכולת להטותו א"כ לא יבראו כלל. הד' ביאור
אל שני יצרים האלו מה ענינם. הה' לדעת אם
נשמת האדם גדולה מהמלאכים אם לא אם
נאמר שהאדם גדול מהמלאכים למה לא ירדו גם
המלאכים בעה"ז ולהתלבש בגוף ונפש ואם המלאך
גדול מהאדם אי אפשר כי בכל מדרשי רז"ל נמלא
הפק

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

הפך, כמ"ס מי גדול השומר או הגשמר וכדומה בזה.
ולא עוד כי הכתובים עלמין מורים להפך, כמש"ה לור
ילך תשי, תנו עוז לאלהים, על ישראל גאווה, בניס
אתם לה', ישראל אשר בך התפאר. ואין המלאכים
אומרים קדוש עד שיחילו ישראל ולא נמלא בזה
במלאכים כלל. הו' כי גם אם נודה שכן הוא תימה
גדול לקרותם בניס ולומר שמתישים כח עליון או
מחזיקים או מתפאר בם וכביכול יבא הארס לידי
כפירה. הו' ענין הגבוהה איך יתכן שידבר מלך
מלכי המלכים ואפי' ע"י מלאך אל האדם השפל
ומה גם בהיותו מתלבש בחומר היותר עכור שכל
העולמות. ואמנם כבר נהבאר בשער שקדם לזה
עניני מהות העולמות איך כלם הו"ה א' כוללת
כלם ונחלקת לה' עולמות והן נק' יחידה וחיה
ונשמה ורוח ונפש. והעולם החומרי הזה הוא גוף
וחומר לכלן. באופן כי כל העולמות הם נורות אדם
כלול מחומר ולורה נחלקת לה' מיני רוחניות כנ"ל.
וידעת

שערי חלק ג' שער ב' קדושה סא

וידעת כי שם הו"ה במלואה בחלפין עולה בנימטריא
אדם. ועד"ז בכל פרט ופרט בכל בחינות' כל
בחינה מהם נקרא אדם פרטי נכלל מהו"ה א'
הנחלקת בד' יסודות וי"ס, ועוד יש חלוק אחר לא
נהבאר בשער שקדם והוא כי גם הי"ס נחלקו
לתרי"ג בחינות כמו שיהבאר. והרי כי כל העולמות
יחד וכן כל פרט מהם בפני עצמו נברא בדמות
אדם התחתון, וזהו סוד נעשה אדם בללמנו כדמותנו
והבין זה היטב. וכבר נת' כי מן הבריאה ולמטה
הכל נקרא עץ הדעת כלול טוב ורע אלא שכל
מדרגה מהם מתמעט הטוב ומתרבה הרע. עד
שנמלא שהעולם השפל רובו רע ומיעוטו טוב. גם
נת' כי לעולם הרשע מכתיר את הדיק ולכן הטוב
נקרא פרי והרע נקרא קליפה המלבשת הפרי ולא
זו בלבד כי אפילו האורות הטובים הם עד"ז כי
היותר זך ורוחני שבהן מתלבש בחך שאר האורות
וכן כלן כפי סדר מדרגותיהם. וכבר נהבאר בשער
שקדם

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

שקדם איך הא"ם פנימי מכלן וחולה לו הספי' בסדר
מדרגותיהם כתר פנימי מכלם ומלכות חילוניה מכלן:
ועתה נבאר מה שלא נכתב שם. והוא כי
כמו שזה האור המיוחד הנקרא עולם
הי"ם בתמונת אדם א', כן יש עוד אור אחד
הנקרא מחלב הגשמות של בני אדם נכלל ממש
בכל אותם פרטי הבחינות. שנתבאר באדם של
הי"ם שהוא הנקרא אלהות גמור והוא מתלבש
היך האור הזה הנק' מחלב הגשמות בכל פרטיו.
עוד יש אור אחר בצורת אדם הנקרא מחלב
המלאכים, שממנו נחלבו כל המלאכים וגם הוא
נכלל מכל פרטים הנז' כלם והוא מלבוש חילון על
אור מחלב הגשמות. ועוד יש אור א' מועט
ונקרא אור חשוך וכלו דינים קשים שממנו נחללו
כל הקליפות שבאותו עולם ומלביש על אור מחלב
המלאכים וגם הוא תמונת אדם וחולה לכל האורות
הנז' הם הרקיעים עלמם שבאותו עולם והם
הנק'

שערי חלק ג' שער א' קדושה סב

הנק' גוף לאותו עולם, וצפנים ממנו ה' אורות
הנז' אור הא"ם כפי ערך אותו עולם לפניו מן
הכל ועליו אור הי"ם ועליו אור מחלב הגשמות,
ועליו אור מחלב המלאכים, ועליו אור מחלב
הקליפות, ועליו העולם עלמם שהם הרקיעין גוף
האורות הנז', ואח"כ בזה הגוף הנקרא רקיעין
נבראו שם תולדות העולם ההוא והם כלולים מכל
הבחינות, כי כל אחד מהם יש לו כח נמשך מן
הרקיעין והוא גוף שלו, וכתובו אור הדיקין, וכתובו
אור המלאכין, וכתובו אור הגשמות, וכתובו אור
הי"ם, רוכב עליהם ומחיה כלם ואותו הכח הנמשך
מאור מחלב הגשמות נקרא מזל עליון של נפש
האדם השפל והבן זה מאד, אלא שזה שבצריחה
נקרא מזל הגשמות ושבצירה מזל הרוח ושבצעשיה
מזל הנפש :

ועתה נבאר מהות הדם: מה ענינו. ונתחיל
היותו מעולם העשיה מומטה למעלה.

שערי חלק א' שער ב' קדושה

כבר נתבאר כל עולם ועולם וגם התולדות של
אותו עולם מה ענינם. והנה עולם העשיה תחלה
יש בו חלק התחתון הנז' מלכות שבה ונקרא ד'
יסודות עולם השפל, והנה כל תולדותיו נבראו
בגוף שבו והוא ביסוד העפר הגשמי ונחלקים לד'
חלקים, תחתון שבהם האבנים טובות והמתכות
ואין בהם רק יסוד העפר שקבל כח מד' יסודות
כלם מן הגוף שבהם ונתערבו יחד ונעשה מהם
מתכת ההוא, אמנם יש בהובו כח א' שעירב
התערובת הנז' והם נק' נפש יסוד להעפר הכולל
מה' כחותיו כנ"ל. אח"כ נברא העולם כמו האילנות
והעשבים וק"ם גופו מיסוד העפר ג"כ ובו נפש
הדומם הראוי לו, ונוסף עליו נפש העומה כלולה
בה' כחותיה, אח"כ נברא החי והם בהמות ועופות
וכו', ובהם גוף ונפש דומם ונפש לומחה ונוסף
עליו נפש החיה הנקרא נפש הבהמית התנועה
וההרגש. אח"כ נברא האדם המדבר ויש בו כל
הכחות

שערי חלק ג' שער ב' קדושה סג

הכחות הנ"ל ונוסף עליהם נפש המדברת מיסוד
האש. אך דע כי ודאי שכל הבחינות מגוף ולורות
שבאדם יהיו יותר זכים משל החי ושל החי משל
העומה ושל העומה משל הדומם וזה יתבאר לך ממ"ש
לעיל כי כל הבחינות נכללה כל בחינה מהם
מכלן כסדר זו בתוך זו, ואח"ך נברא את האדם
הישראלי זך בכל בחינותיו יותר מכל שאר הנבראים
בגופו ובר' בחינות נפשיות הדוממת והעומה והחיה
והמדברת מפנימיות הזך שכלל ד' יסודות בהן
ובלורתן ר"ל נפשית שבהן ולהיותו יותר זך מכל
הנבראים בארץ ותעלה עוד כי גם הוא נכלל
ונקשר בכל העולמות ובכל פרטיהם ממטה למעלה
הא בילד תחלה נכנסה בו נפש מרקיע וילון ומשם
ולמעלה עד רקיע עליון דעשיה הכל נקרא נפש
דעשיה וזו נקראת נפש השכלית הקדושה שבאדם.
ואמנם זו עלמה נחלקת לה' כחות יחידה וחיה
וכו' גם נחלקת בשתי חלוקות באופן אחר, כי כל
הבחינות

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

הבחינות שלוקח מד' יסודות נקרא נפש היסודית
הנחלקת לכחות הנז' דומם ולומח וחי ומדבר ונפש
של וילון כתר על כלם ונקרא נפש שכלית, ומה
שמשאר ט' רקיעין נחלקין לרוח ונשמה וחיה
ויחידה שבנפש וכלם יחד נק' נפש א' דעשיה
בבחינת כללות העולמות, ואח"ך לוקח רוח א' מעולם
הילירה וגם הוא נחלק לכמה מדרגות הנ"ל אך
בבחינת כללות כל העולמות נקרא רוח. ועד"ז
נשמה מזריאה וחיה מאיליות ויחידה מאדם קדמון
והרי נתבאר היעב מהות האדם כי הוא כולל
כל העולמות כלן בין בכללות בין בפרטות מה שאין
כן בכל הנבראים עליונין ותחתונין, כי כל תולדות
איזה עולם מהן אינו כוללרק העולם אשר בו נבר'
והרי זה בענין העולמות ממשם למעלה, גם הוא כולל כל
העולמות מפנים ולחון. כיצד הנה בעולם העשיה יש לו
גוף מהעפר הנקרא עולם ובתוכו נפש היסודית מבחי'
הקליפות ובתוכו מבחינת מלאכי העה"ז שנבראו לכל
לרכי

שערי חלק ג' שער ב' קדושה סד

לרכי העה"ז לגדל הלמחים וכו' ובתוכו מבחינת
הנשמות של ז"א וכל אלו נעשין מרכבה אל אור
הנמשך מן אורות הי"ם שבעשיה אשר בתוך ד'
היסודות כדי להחיותן והם לפניס מן הכל, וכן
עד"ז כמה שיש באדם מ:לגלי העשיה ומג' עולמות
ילירה זריאה איליות ומצתה נתבאר כל תשובות
השאלות שכתבנו בתחלת שער זה, כי הנה אור
מחלב הנשמור פנימי ועליון מאור מחלב המלאכים
ולכן הן משרתיו. כי על ידו נמשך הארתם וחיותם
מאור הי"ם אליהם וזהו סוד הן ארלם לעקו
חולה, כי כשאין נמשך מהי"ם שפע לנשמות ישראל
הפנימיים מהן, חסרה השפעתם שהן חיוני' אליהם.
נמלא שעקו בזמן החרבן להיותן חולה מהנשמות
ולכן לא ירדו להתלבש גם הן בעה"ז בגוף כי
בהכרח היו נאצדי' ע"י הקליפות, כי אפילו הנשמות
הפנימי' אין בהם כח לעמוד בפני הקליפות כ"ש
הם, והראי' מהנפילים שבקשו לירד וגאצדו מן
העולם

שְׁעָרֵי חֶלֶק ג' שַׁעַר ב' קְדוּשָׁה

העולם וימחו לעתיד לבא, וגם סיבה גדולה מוז
כי לגרעונם לא היו יכולין להמשיך שפע לכל
העולמות כי אם מבחינתן לחוד, ואפי' זה אי אפשר
כי הן בעלמם אינם ממשיכים שפע לעלמן כי אם
ע"י הנשמות. אמת הוא כי הנשמה שבעולם היצירה
גרועה מהמלאך שבצריאה ועד"ז בשאר עולמות.
אמנם הנשמה שבצריאה גדולה ממלאך הצריאה
עלמה וכן בכל עולם בעלמו. גם נתבאר גדולת
הנשמה כי היא אור מתילד ונמשך מאור הי"ם
עלמן שלא ע"י אמצעי' ולזה נקראו צנים אחס לה'
אלהיכם כי הם בבחינתם כבן מחאחו באציו בתכלית
ונמשך ממונו וזהו סוד האבות הן הן המרכבה אל
אור הי"ם הרוכב עליהם שלא ע"י אמצעות אור
אחר וזהו סוד ישראל אשר כך התפאר כי לבוש
האדם הוא תפארתו כמ"ש כחתן יפהן פאר וכפלה
תעדה כליה. והנה אור הנשמות לבוש לאור הי"ם
וזהו סוד דודי ירד לנו שהוא הע"ז לרעות

ב'גנים

שְׁעָרֵי חֶלֶק ג' שַׁעַר ב' קְדוּשָׁה סה

ב'גנים וללקוט ש'שנים נוטריקון לבוש כי לוקט
נשמות הדריקים המריחין כששנים ע"י מעשיהם
בעה"ז ולוקטם להתלבש אורו בהם, וזהו סוד ואתם
הדבקים בה' דבוק גמור עם אור הי"ם משא"כ
בכל הנבראים. וז"ש כי כאשר ידבק האזור במתני
איש כן הדבקותי אתכם אלי כל בית ישראל. גם
נתבאר ענין הילה"ט והילה"ר שבאדם מה ענינם,
כי הם ב' יצירות נתוספו באדם זולת נשמתו והם
אור מאור המלאכים ונקרא ילה"ט, ואור מאור
הקליפות הנקרא ילה"ר חוץ אל ילה"ט וקליפה אליו.
אך הנשמה עלמה של האדם פנימית מכלם ולהיותה
פנימית וגם כי היא נקראת עלמות האדם לכן יש
בידו בחירה להטות למקום שירצה כי גדול הוא
מהן. האמנם עיקר נטיתו אל הילה"ט כי הוא קדוש
כמוהו וגם כי הוא יותר סמוך אליו אך הגוף עיקר
נטיתו אל הילה"ר כי שניהם מלד הרע וגם שהן
סמוכין יחד. והנה בבחינה זו היא קטעת החומר

עם

(ד)

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

עם הנשמה כי כיון שהנשמה אינה פועלת המלות
אלא ע"י הגוף אשר נועה יותר אל ה"ה"ר בצחינה
זו יש קושי גדול להכניעו, הרי נתבאר כי בצחינה
הנשמה יכולה להטות אל ה"ה"ט, אך להיותו לריך
לפעולות הגוף יש לו עורח גדול להכניע ה"ה"ר,
והבן כל זה היטב איך אחר הפטירה אין עונש לא
לנשמה ולא לגוף עד שיתלבשו יחד כבהיותן בחיים.
ונבאר עתה ענין תרוך שני שאלות הראשונות מה
לורך בצריחת האדם בגוף, ועוד מה טעם נולרו
בו י"ה"ט וי"ה"ר. ועוד יתורן עניני הכתובים תנו
עוז לאלהים, לור ילדך תשי כו'. הנה בתחלת
הצריחה נבראו כל העולמות על הסדר הנ"ל מכח
הא"ס ברלון פשוט בתורה נדבה וחסד. אח"ך לריך
עוד להמשיך מזון וחיות ושפע בכל העולמות
להעמידן על עמדם כבזמן הצריחה ולא יותר. וכמ"ס
ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם
עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע. וכמ"ס ואין כל
חדש

שערי חלק ג' שער ב' קדושה כו

חדש תחת השמש. וכתב ויכל אלהים ציוס השביעי
מלאכתו וכו', שהוא ענין הצריחה עלמה. חכן
המשכת חיותם מאז ואילך הולך מעשיהם שיפרנסו
עלמן כענין הבן שצחינתו גדול אינו אוכל על
שולחן אביו. ואמנם הי"ס עלמן אינם לריכות
למעשיהם כי השפע הלריך להם להעמידן על
עמדם כשנאללו נמשך להם בהתמדה מאת הא"ס
כי צי"ס נאמר לא יגורך רע ואין לורך להם
לתקון ע"י מעשה. משא"כ בצבראים שהן מבחי'
הנשמות ולחך שהם מעורבים עוב ורע שצריכין
מעשה ותקון. האמנם בצחינה אחרת והיא כשנגרע
שפע אל הנבראים נראה ח"ו חולשה ומיעוט יכולת
צי"ס שאינם משפיעין בהם, לכן נאמר לור ילדך
תשי ובהפך תנו עוז לאלהים. ועוד קיבה אחרת כי
גם אם האדם בעלמו צריח ונקי, חפך הוא שמלבושו
יהיו מפוארים כפי גדולתו ולכן גם הספירות עלמן
נראין כביכול חלושים הן בעלמן כשהנבראים בלי
מתוקנין

מתוקנין וזהו תנו"עו לאלהים ישראל אשר בך
 התפאר כנ"ל, ונתבאר שאלת הג' והנה לסבות תנו'
 הולרך לברא אדם א' יהיה כולל כל הנבראין
 והנאלאין קושר כל העולמות כנ"ל עד ההומא
 דארעא כי הוא היותר קרוב לקבלת השפע מהי"ם
 ואז בתקו' מעשיו ימשיך השפע מן הי"ם אליו, וממנו
 אל המלאכים ומתן אל הקליפות, כדי שיתוקן מהם
 מה שאפשר להתברר כמו שיתבאר בענין הילה"ר
 ומתן אל העולמות עלמן שהן הכלים והגופנים של
 כל עולם ועולם, ואם ח"ו יחטא מקלקל כל העולמות.
 והרי נתבאר בזה בריאת האדם בעולם השפל בגוף
 וגפש צילה"ט וצילה"ר, ועוד כיצד קרובה לזה בענין
 הילה"ר כי מוכרח הוא בצריאתו באדם להוליד
 צנים ולאכול והכל בהכרחי המוכרח בטהרה, וגם
 הוא מוכרח לכל עולם ועולם להמשיך השפע
 המתגשם בהם לזורך הכלים שהם העולמות עלמן,
 ולולא הם לא יתקיימו הכלים כי הם דקים מהם
 והם

והם עלמם מכלל מדרגות הבריאה והבן זה מאד. וגמלא
 כי הולרך שהאדם יהיה מורכב מכל העולמות לשקן
 יביעוהו. במעשיו להמשיך השפע לו ולהם, כי הם לבדם
 אין כח בידם להמשיכו. ולכן כשהאדם חוטא כל העולמות
 מהקלקלים ומקבלים עונש ומיעוט שפע בעלמן
 יען לא יביעוהו והבן זה מאד. וזהו סוד והרשעה
 כלה בעשן הכלה להיות הקליפות סבת החטא יותר
 מכל השאר לכן עונשם גדול האמנם הטוב הנברר
 מהם עליו נאמר ואלהבת את ה' אלהיך בכל לבבך
 בשני יריך כי גם הילה"ר יוכל להתברר אך הפסולת
 שבו שהוא מוכרח להיותו רע עליו נאמר כהנדוק
 עשן מפני אש וכו'. והרי נתבאר כי האדם כלול
 מכל העולמות וז"ש כי זה כל האדם וזהו סוד נעשה
 אדם בללמנו כדמותנו. וז"ש נעשה בלשון רבים כי
 כל העולמות נשתתפו בעשייתו, ואז הוא כולל ללם
 אדם בכל העולמות כי כולן לריכין למעשיו וזהו סוד
 וינחבו בג"ע לעצדה ולשמרה במזות עשה ובמל"ת
 וכמ"ס

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

וכמ"ש כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ לסבת
כי אדם אין לעבוד את האדמה. וזהו סוד ואשים
דברי צפ"ך לנטוע שמים וכו' כי האדם ע"י מעשיו
ממשיך חיים לשמים ולאֶרֶץ, והרי הוא כאלו נטען
ויסדן וגמלא כי עמי אתה כמ"ש ז"ל שוקף שלי אני
בורא ואתה מקיים. ומעתה לא יקשה בעיניך ענין
הנבוא' כמ"ש ז"ל על ולדבקה בו, ובו תדבק כי
הנביא מתדבק בשי"ת ע"י המשכת הנבואה והשפעת
בתחתיים כמ"ש הרמב"ן וכל המפרשים ז"ל ואין זה
תימה כי הרי נתבאר כי אין שום דבוק עם אור
הי"ם כמו אור מחלב הגשמות כי זהו סוד
ואתם הדבקים בה' אלהיכם כו' :

השער הג' במעכבי הנבואה. הנה נתבאר

בשער הקודם כי נקל הוא היות
האדם מתנבא להיותו כולל כל העולמות וכלן
מתפרנסים ע"י מעשיו עלה בידינו מכל זה כי
אדרבא הנבואה מוכרחת להמלא בעולם כדי להישיר
האדם

שערי חלק ג' שער ג' קדושה סח

האדם לתקן מעשיו לשימשיך שפע לכל העולמות
ולא יתבטלו ח"ו וכמ"ש בחלוס חזיון לילה אז יגלה
אין אנשים כו' להסיר אדם מעשה ואלו לא שרתה
נבואה על מרע"ה והוריד תורה מן השמים המקיימת
העולמות, כמ"ש אם לא בריתי יומם ולילה חוקות
שמים וארץ לא שמתי היו העולמות נחרבים ח"ו.
ובדרכו נמשכו אחריו כל הנביאים להישיר את העם
ולהחיר עיניהם בחכמות התורה ובסודותיה ע"י
רוח הקודש המתלבש בהם, נמלא כי הנבואה ורוח
הקודש מוכרחים להמלא בעולם ודבר נקל הוא. אך
אמנם בתנאי שימלאו אנשים ראויים לכך. ואמנם
בהיות הנפש פגומה הוא מהגמגע, ולכן נבאר
אופן העיכוז הזה. הנה בהיות השפע של רה"ק
מתעורר לרדה אל האדם לשרות עליו ויהיה חוטא
הנה הילה"ר הוא גורם מסך חשוך בין נפש
השכלית אל מקור רה"ק וז"ש כי אם עונותיכם היו
מבדילים כו' ואין רה"ק שורה עליו וזה ע"י
עבירות

שערי חלק ג' שער ג' קדושה

עצירות שס"א הפגמים בנפש השכלית כנז' בח"א,
גם אם יהיה הפגם מחמת חסרון איזו מלה
מרמ"ח מ"ט, הנה הוא בעל מוס ואין שפע עליון
נמשך אל נפש השכלית בהיות איזה חבר נשחת
ובעל מוס. ואמנם אם הפגם יהיה למטה בנפש
היסודית מפני מדות רעות שבנפש החיה, או מפני
מאכלות אסורות המשקלים נפש הלומחת וכן כל
כיולא בזה, אז לא יהיה כח החסון מתעורר להמשיך
השפע העליון ונעשה מסך מבדיל שם ואין התעוררות
חסון עולה מלמטה להמשיך השפע מלמעלה
למטה. נמצא כי כמה מיני מסכים הן אם מסך
בין נפש הלומחת ולמעלה יען פגם במאכלות אסורות
אשר כחם הם בנפש הלומחת. ואם הם במדות
רעות או בעצירות הכחות ע"י האוה והתעוררות
נפש החיה הם פגמים בה. ואם הם עצירות
דיבור באים מנפש המדברת. ואם הם במחשבה
והרהור פוגם בנפש השכלית וכבר נתבאר כי כל
הפגמים

שערי חלק ג' שער ג' קדושה סמ

הפגמים אינם רק בחוהו הנלוך הפרטי שיש אל
הנפש ההיא בכל מדרגה ומדרגה ובכל עולם ועולם
והבן זה. ולפעמים בהתחזק הפגמים נכרתת נטיעת
נפש זו מגוף אילן הנקרא אור מחלב הגשמות
ע"י מסך הנז' שמבדיל וזהו סוד הרשעים בחייהם
קרובים ממים. וכבר נתבאר כי לא כל הפגמים שוין
כי יש פוגם בלומחת ויש בחיה כו', האמנם לענין
המשכה רה"ק כיון שיש פגם בכל מקום שיהיה
אינו יכול להמשיך כלל, ולכן הבא ליעהכ לריך
שיהיו כל מדרגותיו זכוכית לבנה נקיים מכל חלאת
הילה"ר המעורב בכל מדרגות של הנפש וז"ש
למרע"ה של נעליך מעל רגליך שיהיו כל איברי
גופו וכוחות נפשו בכל מדרגות' הנז' זכים בלי
סיג וחומר עכור כלל, כנז' בספר התקונים ולא
ישאר בו זיהמת הילה"ר כלל זולתי חלק הטוב
ומוברר שבו שהוא המוכרח לקיום הגוף בלבד,
ואז אין מעכב להבדיל בין כחות הנפש אל מקורה
באור

שערי חלק ג' שער ג' קדושה

באור מחלב הגשמות הדבק אל מקור רה"ק שבאור
הי"ם. הרי נבאר כי ע"י הפגם גורם שמים
רעות. הא' שאין השוקת ורלון התחתון יכול לעלות
עד מקור רה"ק וע"י כן גם רה"ק העליון אינו
יכול להתפשט עד התחתון וכל זה מחמת מסך
העונות כנז'. ואמנם גרמת הפגם נעשה בהכרח
על ידי כחות שחוף בגוף ונפש הדומם המתקשרים
קשר אמיץ בגוף עלמו כי הוא כלי שבו פעולה
הנפש בכל מיני כחותיה. אמנם אין כל כחות הנפש
נמלאות בכל פגם כי יש פגם הפוגם בזומחת ויש
בחיה ויש במדברת ויש בשכלית כנ"ל. אבל כחות
נפש הדוממת וכחות הגוף נמלאים בכל מיני
פגם שבעולם :

השער הד' בתנאי הנבואה בקלור גדול. כבר
נת' שיש פגמים פוגמים בנפש
לומחת ויש בחיה וכו' ולריך לזכך את כלם א"כ
לריך תחלה שישוב בתשובה גמורה מכל מיני עבדות
או

שערי חלק ג' שער ד' קדושה ע

או מדות רעות ולא ישוב עוד עליהם כלל. ואחר
כך יזהר לקיים כל מה שאפשר בזמן הזה מרמ"ח
מ"ע כמו שביארנו בחלק א' ובפרט מאלו שהם
לקצוע עתים לתורה ביום ובלילה לא יגרע אפי'
יום א' ולהפלת בכונה שלימה ג' תפילותיו בכל
יום. ולקיים ברכת המזון וכל מיני ברכות הנהגים
בכונה. ולכבד השבת בכל פרטיו. ולקיים והשבת
לרעך כמוך בלב שלם. ולקיים ק"ש וליילת ותפילין
בתפלותיו. אח"כ יזהר שלא יחטא כלל בשום מלוא
מש"ה ל"ת ואפי' בדקדוקי סופרים ובפרט מאלו
מכל חייבי כריתות וחייבי מיתת בידי שמים וחייבי
מיתת ב"ד. ומן שאר הלאוין יזהר בפרט מאלו.
מרכילות ולה"ר ושיחה בטילה ולינוגות והסתכלות
בעריות ומכל מיני קרי ומכל מיני קרוב אל הנדה
ומשבועה אפילו באמת ובשמירת שבת יותר מן הכל.
ויזהר מכל מדות בלתי הגונות כי הן מזהמות את
נפש היסודית ובפרט מהגאווה עד קלה האחרון עד
אשר

שערי חלק ג' שער ד' קדושה

אשר יהיה כאסקופה התחטונה שהכל דשין עליה.
ותהיה מוטבעת השפלות בלבו ממש עד אשר לא
ירגיש בשמחה מהמכדו ובחרפה מהמדפו ויהיו
שניהם שוים צעיניו ומהכעס אפי' שיכהו על לחיו
כי אין דבר מונע רה"ק יותר מהכעס ומן הקפדנות
בתכלית האחרון אפי' עם בני ביתו. ומן העלבות
בתכלית האחרון כי אין נבואה שורה כלל אפי'
אל הראוי אליה מתוך עלבות. ויהי השמח בחלקו
אפי' בשעת שיסורין באים עליו, כמ"ש ואהבת את
ה' אלהיך בכל לבבך כו'. ואחר כל זה יהיה עוסק
בכל כחו בתורה לשמה לעשות נחת רוח ליולדו
בלבד וכשיעסוק בתורה ובמלות יהיה שמח עד קלה
אחרון כמ"ש שש אנכי על אמרתך כמולא שלל רב,
כי ע"י כן ימשיך שפע בכל העולמות. ועיקר הכל
הוא ירחשו יתברך תמיד בכל רגע לבלתי יחטא
וזה ע"י שישים השם נגד עיניו, כמ"ש שויתי ה'
לנגדי תמיד. ויכוין להדביק מחשבתו בו לא יפסיק
אשילו

שערי חלק ג' שער ד' קדושה עא

אשילו רגע וזהו סוד ולדבקה בו, ובו תדבק:
השער הה' באיכות הנבוא' מה ענינה. הנה
נתבאר כי אור א' הוא בלורת
אדם מתפשט בכל ד' עולמות אבי"ע. עד סוף ד'
יסודות זה העולם השפל, והוא מתדבק באורות אדם
העליון הנקרא י"ס, והם מתלבשים בזה האור
הנקרא אור מחלב הנשמות וכל נשמות התחתונים
כלולות שם, וברדתם בעה"ז להתלבש בגופותיהם
מניחות שרשיהם דבוקות במקורם אשר משם חולבו,
וענפי השרשים ההם לבדם הם יורדות בדרך
התפשטות לבד ומתלבשות בגופות בעה"ז כדמיון
ענפי האילן שהן דבוקות ומושרשות בגוף האילן
ממש וכופפות עלמם למטה, ומגעות בקרקע עלמו
בעודן נאחזות בגוף האילן. וכאשר האדם חוטא
חטא הראוי להכרת נכרת אותו הענף מגוף האילן
ונשאר נפרד ממנו ועומד בעה"ז, כרוח הבהמה וזהו
סוד הכרת תכרת הנפש ההיא, וזהו סוד כי האדם

שערי חלק ג' שער ה' קדושה

עך השדה. וזה וסוד מ"ש בלדיקים שנכפל שם אברהם
אברהם יעקב יעקב משה משה, א' כנגד בחינת
השרש הנשאר למעלה דבוק באילן, וזהו הנקרא מזלו
של האדם. וכמש"ל שראה מרע"ה מזלו של רבי
עקיבא יושב ודודש גו' כי ממנו נוזל השפע אל
הענף שירד ונתלבש בגוף. והנה השרש הוא עליון
מאד בראש רוס עולם האלילות והענף ארוך מאד
מתפשט בכל העולמות עד התלבש קלהו בזה הגוף.
ובכל מדרגה שבכל עולם מניח שם שרש א'. באופן
שאין לך גשמה שאין לה שרשים לאין קץ זה למעלה
מזה, וע"י מעשיו זוכה להעלות לכלן, כי כל
מדרגות עולם הפשיה, שרשיו אשר הניח שם נקראים
כלן נפש א' שלימה דעשיה. וע"ד זה בשאר המדרגות.
ובזה יתבאר ענין הנבואה, כי אחר היות האדם
בחומר זך בלי זיהמת הילה"ר, ולא בכחות הנפש
היסודית כלל, ולא יש בידו חטא הפוגם באיזה
שרש משרשי נשמתו, הנה כאשר יכין עלמו להתדבק

שערי חלק ג' שער ה' קדושה עב

עד שרשו העליון יוכל להתדבק בו ואמנם אע"פ
שהוא ראוי לכך לריך להתפשט נשמתו מכל וכל
ולתפרידה מכל עניני החומר ואז תוכל להתדבק
בשרשה הרוחני. והנה אין ענין ההתפשטות הזה
שחמלא כתוב בכל הספרים בעניני הנבואה ורה"ק
התפשטות ממשיי שהגשמה יולאת מגופו ממש בענין
השינה, שא"כ אין זו נבואה אלא חלוש ככל החלומות.
אמנם השראת רה"ק הוא בהיות הגשמה בגופו
בהקיץ ולא תלא ממנו אבל ענין ההתפשטות הוא
כי יסיר כל מחשבותיו לגמרי. והכח המדמה שבו
שהוא כח נמשך מהנפש החיה היסודית שבו
יפסיקהו מלדמות ולחשוב ולהרהר בשום ענין
מעניני העה"ז וכאילו ילאה נפשו ממנו ואז יהפוך כח
המדמה מחשבותיו לדמות ולזייר כאלו עולם בעולמות
העליונים בשרשי נפשו אשר לו שם מזה לזה, עד
שהגיעה זיור דמיונו במקור שלו העליון ויחוקקו
זיורי כל האורות במחשבתו כאלו מזייר ורואה

שערי חלק ג' שער ה' קדושה

אותם כפי דרך כחו המדמה ללייר בדעתו עניני
העה"ז אע"פ שאינו רואה אותם כנודע בחכמת
הטבע. ואז יחשוב ויכוין לקבל אור מן ה"ס מאותה
הנקודה אשר שרש נשמתו נאחזת שם. ויכוין
להעלות גם את ה"ס זו לזו עד הא"ס. וימשיך
להם הארה משם עד למטה דרך ירידה עד סופן.
וכאשר ירד האור על ידו אליהם הם שמחים בזה
ומאירין מאותו האור שממשיך אל שרש נשמתו
הנאחזת בהם כפי החלק הראוי לה. ויכוין להוריד
דרך ירידה ממדרגה למדרגה עד שיגיע האור והשפע
ההוא אל נפש השכלית שבגופו, ומשם תגיע עד
נפש החיה וכח המדמה שבו, ושם ילטיירו הענינים
ההם ליור גשמי בכחו המדמה ואז יבינם כאלו
רואה אותן בעין ממש, ולפעמים אותו האור
היורד ילטייר בכח המדמה כדמות מלאך הדובר בו
ורואה אותו או שומע קולו וכיוצא, מא' מחמשה
חושים הידועים הנפשיים שבכח המדמה, ומרם
ועתקו

שערי חלק ג' שער ה' קדושה עג

ועתקו אל חילוניותם בה' חושים החילוניים אשר גם
הם מנפש החיה כנודע ואז יראה וישמע ויריח
וידבר בחושיו בגשמים ממש וכמ"ס רוח ה' דבר
בי ומילתו על לשוני. כי יתגשם וילטייר האור ההוא
בחושים הגשמיים ולפעמים תהיה נבואתו בחמשה
חושים הרוחניים אשר בכח המדמה בלבד. וכל זה הוא
בהפשטות כח המדמה לגמרי מכל מחשבות החומר
כגו'. נמצא שהנבואה היא כדמיון החלום שנפשו
השכלית יולאה ממנו ועולה למעלה ממדרגה למדרגה,
ושם לופה ומציט ואח"כ חוזר ויורד ומשפיע זה
האור עד נפש החיה אשר בה כח המדמה, ושם
מלטיירין ומתגשמים יותר אותן הדברים וכשיקיץ
האדם זוכרת נפשו הענינים ההם בכח השומר
ובכח הזוכר אשר גם הם בנפש החיה כנודע
בחכמת הטבע. והרי נתבאר ענין הנבואה וענין
החלום היטב, כי זה צעוד הנפש בגופו וזה אחר
לאת הנפש. האמנם בנבואה עלמה יש שני מינים,
הא'

שערי חלק ג' שער ה' קדושה

הא' היא נבואת שאר הנביאים שצעת האור
שפגע ומגיע בירידתו אל נפש השכלית אשר בו,
ומשם יורדת אל נפש החיה להטעייר שם בה'
חושים הפנימיים אשר בכח המדמה היו החושים
החילוניים נרתעים ברעד גדול והיו נופלין כי אין
כח בהם לקבל האור ההוא ולזיירו ולהגשימו בחושים
החומרים. והנבואה עד"ז נקראת חלום אע"פ
שהינה חלום ממש כנוצר ותרדמה נפלה על האדם
וכו'. והמין הב' היא נבואה שלימה שלא היו נרתעין
חושי החומר כלל ומלטיירים בו בנחת וזו היתה
נבואתו של מרע"ה. והסיבה לזה היוהו חומר זך
לגמרי ונשתנה על ידי קדושת מעשיו להיות במדרגת
הנפש, כי הוסרה זוהמתו ונשאר הטוב והזך אשר
בגופו וגם בכחות נפשו היסודית, כי בהן לבדם יש
בחינת גשם ולא בנפש השכלית ומשם ולמעלה.
וכבר נתבאר היות שרשים לאין קץ לנשמת האדם,
הנה כפי מעלת מקום מחלבה, כך יתגדל כח
המשכה

שערי חלק ג' שער ה' קדושה עד

המשכה שפע נבואתו. וכן גם אם יהיה שרש מחלבו
נשמתו במקום עליון ולא תיקן ולא זכה להמשיך
אל כל השרשים אשר משם ולמעלה. גם זה לא
יוכל להמשיך שפע נבואתו אלא מאותה המדרגה
אשר תיקן וזכה אליה. ומשם בלבד ימשך שפע
נבואתו. וזוה יתבאר לך כמה מדרגות יש בנביאים
לאין קץ, ואל תחשוב כי כיון שביארנו שאין נפש
הנביא יולדת מגופו א"כ מה תפיסה יש במחשבתו
בלתי ממשיכה לעלות לפתוח השערים וזה תבין
במ"ש למעלה, כי הנפש כעין ענף ארוך מאד
מהפסע מהשרש הדבוק בחילין עד גוף האדם ואותו
הקו הנמשך תמיד בהיות האדם חושק לעלות אל
שרשו, עולה אור מחשבתו הנקרא מושכל מן
המשכיל שהיא הנפש המשכלת עד השכל עלמו
שהוא השרש העליון אשר לנפשו, ומתדבקים ונעשים
א' ע"י ההשכלה עלמה שהיא השפע הנמשך מן
מן השכל אל המשכיל. נמלא כי המושכל הוא האור
והשפע

שערי חלק ג' שער ה' קדושה

והשפע עלמו היורד מן השכל אל נפש המשכלת.
וזה השפע והאור הממשי הוא ענין הנקרא מהשבה
והבן זה היטב כי לא דבר רק הוא שאל"כ בעלת
כל עניני כונת התפלות והרהורי האדם הטובים
והרעים. והרי נתבאר לך היות הנבואה מוכרחה
ויכולה להיות כענין האדם הטיפש בידו בקלה ענף
האילן בהיותו כפוף למטה ומנענעו בכח ואז כל
האילן כלו מתנענע בהכרח ואמנם לא יתנענעו
העליונים במחשבת האדם התחתון זולתי בהיותו
ראוי להמשיך האור העליון עליהם ואז בשמחה
זו גם הם ימשיכו מאהוה האור עליו, אבל אם
אין בו יכולת להמשיך עליהם אור עליון לא
יחשבוהו כלל ולא יתדעו להתקרב אליו לעזרו
ולהמשיך מחשבתו למעלה, כי הכל הוא ואין
בה מועיל:

השער הו' במדרגות הנבואה. מה ענין
הנבואה שבדורות ראשונים,

ומה

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עה

ומה ענין השגת רה"ק שאפשר להשיג גם בזמננו
זה. הענין נבואת הנביאים כך היא, כי הנה נתבאר
למעלה איך ד' עולמות הן הנקראים אבי"ע ולמעלה
מכלם הוא העולם השפל הנחלק לד' יסודות הן
וכחות נפשיות' היסודית, וגחלקות כעין י"ס, גם
נתבאר כי בכל עולם יש אור פנימי הם הי"ס,
וחולה להם אור מחלב הגשמות, וחולה לו אור
מחלב המלאכים, וחולה לו אור חשוך מחלב הקליפות,
וחולה לו העולם עלמו שהן הרקיעים שבאותו
עולם וכן ממש הוא בעולם השפל כי חומר ד'
היסודות הוא הגוף והעולם, ובתוכו הן שאר
האורות כל א' מהם כלול מד' בחינות הנפש
היסודית. גם נת' היות מדרגות לאין קץ כי ספירה
כלולה מי' וי' מי' וכו'. באופן שכל עולם יש בו
מדרגות לאין קץ. וכבר נת' איכות הנבואה בשער
ה' כי מחשבת הנביא מתפשטת ועולה ממדרגה
למדרגה ממטה למעלה עד הגיעו למקום אחיות

שרש

שערי חלק ג' שער ו' קדושה

שרש נשמתו, ואז היה מחשב להעלות אור ספירה
עד א"ס וממשיך משם אור וחוזר ומורידו ממעלה
למטה במעלות אשר עלה עד הגיעו למטה למטה
בנפשו השכלית, ונועלת חלקה באור ההוא כפי
שיעור אחיזה שרש נשמתו ולמעלה, ומשם מחשיכה
בכח המדמה בנפש החיה שבו, ושם מלטיירים
הדברים בחושים הפנימיים אשר בכח המדמה או
בחושים החיצוניים. והנה המשכת המחשבה ההיא
ודאי שלא מאליה היתה עולה אלא ע"י כונת ויחודים
נמסרו בידו מאת הנביא המלמדו להתנבא, כענין
בני הנביאים עם שמואל ואליהו ואלישע ז"ל, כדי
שבאותן היחודים שהיה מיחד היה ממשיך האור
והשפע כפי רצונו וזו היא תכלית ענין הנבואה. עוד
שנית היו מלמדים אותם והם תפלות והזכרת
שמות על שומרי הפתחין של הרקיעים ושל ההיכלות
שכל עולם ועולם מסוף העולמות שם הד' יסודות
והאזורים שבהם עד רום עולם האלילות כנז' בס'
קזהר

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עו

הזהר פרשת ויקהל צענין עלית התפלות דף ר"א
ע"ב וכנז' בפרקי היכלות ובצרייתות שלהם. ותחלה
היו משתמשים לפתוח השערים שבאותה מדרגה
ואח"כ מייחדים היחוד והתפלה המיוחדת כפי
המדרגה ההיא וכך עולים ממדרגה למדרגה עד הגיעם
לשרש העליון ונוחים שם ואח"ך היו עוד ממשיכין
מחשבותם עד הא"ס וחוזרים וממשיכים השפע
למטה כנ"ל :

וענין

השוערים והשמות האלו פירושן הוא כי
היו משביעים בכח שם קדוש א' שהוא
מן הספירה שבאותה מדרגה אל המלאך המושרש
ונחלב משם והוא הממונה על שער הרקיע עלמו
שהוא החומר שבמדרגה ההיא אשר יש לו ג"כ שם
ידוע לאותו שער ופותחו ואז נכנסת מחשבת הנביא
דרך שער ההוא מאור לאור עד אור הפנימי של
הספירה שבאותה מדרגה, ואז מתפלל ומיחד היחוד
הנר"ך להם וכך עולה ממדרגה למדרגה. וה"ג זה
ענין

שערי חלק ג' שער ו' קדושה

ענין מראות יחזקאל הנקרא מעשה מרכבה להיות
המדרגות מורכבות זו על זו ותחלה נפתחו השמים
שערי הרקיעים שהם אורות החומר והכלים שבאותו
עולם ומשם נכנס אל הקליפות וז"ש וארא והנה
רוח סערה וכו' וכמ"ש בהושע תחלת דבר ה'
בהושע ר"ל תחלת התגלות דיבור הנבואה
היה נגלה תחלה הקליפה וכחותיה שהם אשה זנוגים
וילדי זנוגים. ואמנם בהיותו בשמים גם שם היה
מתדבק ולופה כמ"ש נפתחו השמים ואראה מראות
אלקים אבל כשהגיע למקום הקליפות לא היה נהנה
להתדבק בהם אלא קורע ועובר בהם ואינו נדבק
בהם רק ראה בעלמא מוכרתת וזהו סוד אליהו
ז"ל לא ברעש ה' לא באש ה' כו', ומשם נכנס
למחילת אור המלאכים כנודע, כי בין כל אור ואור
יש פרגוד מפסיק וזהו סוד הנעלם שיש בענין
החשמ"ל כי הוא בנימט' מלבוש והוא הכלי והחומר של
אורות המלאכים וה' יכפר בעדי בגלותי סוד נעלם

הזה

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עז

הזה ואז ראה עשר כתות המלאכים אשר כלם
נחלקים לד' חיות וד' מחנות שכינה וז"ש ומתוכה
דמות ד' חיות ומשם נכנס עד הגיע אל אור הי"ם
עלמין. וז"ש ועל דמות הכסא כמראה אדם וכו'.
ואמנם הכסא עלמו הוא אור מחלב הנשמות בסוד
האבות הן הן המרכבה ולכן נקרא הנפש כבוד
כמ"ש למען יזמרך כבוד ולא ידום וכתיב עד מה
כבודי לכלמה. והנה גליתי אליך סוד עמוק כולל
עניני המרכבה אשר לא זכו אליה הדורות
הקדמונים אלינו, וכבר נתבאר למעלה בשער ה' כי
לא כל הנביאים יונקים משרש אחד כי יש להם
שרשים שאין להם קץ והם ס' רבוא בכל עולם.
וז"ש ז'ל ס' רבוא נביאים עמדו בישראל ומרע"ה
כולל כלם ושקול ככלם, ואמנם דרך כללות נבאר
מדרגתם כי מרע"ה היה עולה עד האילנות ומשם
רואה ממש אלא הוא על ידי התלבשו בצריחה לבדה
וגם זה אינו אלא בדרך מעבר לבד כי האילנות

לבד

שערי חלק ג' שער א' קדושה

לכדו הוא נמנע וזהו סוד כי לא יראני האדם וחי.
ושאר הנביאים היו רואים באילנות ע"י התלבשות
גמור באורות הבריאה, ואחר החרבן היה יחזקאל
והתנבא מן האילנות אחר התלבשו בבריאה והבריאה
ביצירה התלבשות גמור ומאז ואילך אין עוד אור
אילנות ובריאה נגלין כלל. ואל זה כיונו רז"ל כי
אחר חגי זכריה ומלאכי פסקה נבואה לגמרי,
ונשתייר רה"ק והוא המשך אורות היצירה עלמס
לבדס ומסס ולמטה וזהו הנקרא בתלמוד עליית
הפרד"ס אשר הוא היצירה הנקרא עולם מטערו"ן
וגם לזה היו שמושים ידועים לפתוח השערים שיש
מן העולם השפל והעשיה והיצירה ולייחד היחודים
והתפלות הגאונים כפי עולם היצירה ב"ס שבה.
וזהו סוד שמוש פרקי היכלות שנשתמשו בו רבי
נחוניא ור' עקיבא ור' ישמעאל ואנשי כנה"ג. ואח"כ
נשתכחו גם דרכי השמושים ההם. ועוד אחרת כי
נאבד עהרת אפר פרה בזמן האמוראים עד זמן
אב"י

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עה

אב"י ורבה כנז' בתלמוד, ולכן לא נשתמשו מאז
ואילך בעלית הפרד"ס, ומאז ואילך נשתמשו בשמושי
עולם העשיה לבדה, ולהיותו עולם השפל מכלס
וגם כי המלאכים שבה מיעוטן טוב ורובן רע ולא
עוד אלא שהטוב והרע מתדבקים יחד מאד לכן אין
בו השגה כלל כי אי אפשר להשיג טוב לבד ולכן
מערבת ההשגה בטוב ורע אמת וסקר, וזהו סוד
ענין קבלה מעשיה הכתובה בספרים, כי היא העולם
העשיה ולזה נקרא קבלה מעשיה, ולכן אסור
להשתמש בה כי בהכרח יתדבק גם ברע המתדבק
בטוב, וחושב לטהר נפשו ומטנפה בסבת הרע
ההוא וגם אפילו שישג הוא אמת בתערובת סקר,
ובפרט כי אין אפי' פרה מולויה וטומאת הקליפות
מתדבקות באדם המתקרב להשיג ע"י קבלה ומעשיה
ולכן שומר נפשו ירחק מהם כי מלבד שמטמא
נפשו יענש בגהינם, ואף גם בעה"ז קבלה בידינו
כי יעני או הוא או זרעו או יחלה בחולאים הוא
או

שערי חלק ג' שער ו' הרושה

או זרעו או ישמך הוא או זרעו, וקח ראה מרבי
יוסף דילה רייגה ורבי שלמה מולכו שנשתמשו
בקבלה מעשית ונאזדו מן העולם וכל זה לסיבה
הנז' כי אין טוב בלתי רע, ולא עוד אלא
שמכריחים אותן בעל כרחן ע"י השבעות ואז מפתים
אותן ומטיין אותן לדרכים לא טובים עד שמאזדים
נפשם וגדולה מזו כי כל דרכי ההשבעות האלו העלימוס
הראשונים ואין לנו בקיאים היטב בדרכיהן וראוי
להתרחק מהם בתכלית :

השער הז'

בהנהגת רה"ק בזמנו זה.
אחר שהזכרנו את האדם בשער
שקדם מכל דרכי ההשגה כנ"ל, אל יהאש האדם
כי הגה בפסוק ודבורה אשה נביאה תנא דבי
אליהו מעיד אני עלי שמים וארץ בין איש בין אשה
בין גוי בין ישראל בין עבד בין שפחה הכל לפי
מעשיו רה"ק שורה עליו. והנה באזינו שמענו
ובעינינו ראינו יחידי סגולה השיגו למדרגת רוח
הקדש

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עמ

הקדש בזמנו זה, והיו מגידים עתידות ומהם
בעלי חכמה לא נהגליה בדורות שקדמו אלינו ובדי
שלא להרפות ידי הבאים אל הקדש להקדש אבאר
איזה ענינים ואפחה כמלא פי מחט סדקית וה'
הטוב לא ימנע טוב להולכים בתמים. והחלה נבאר
כמה דברים בעיני ההשגה ובשער הח' אכתוב
סדר ההנהגה בהם בעה"י :

הנה

הדרך המובחר שכללם הוא מה שכתבנו
בשם תנא דבי אליהו ז"ל והיא הדרך
שנהגו בה החסידים הפרושים הקדמונים והוא לשב
בתשובה עלמה מכל אשר קלקל, ואח"ך יסלים
נפשו בקיום מצוות עשה וזכונה תפלותיו בתכלית,
ובעסק התורה לשמה בזריזות, כשור לעול עד
יותש כחו, ובמיעות הענוגים ובאכילה ושתייה,
ובקיימת חנות לילה או פחות מעט ובהרחקת כל
המדוה המנוגות ובפרישות מכל אדם אפילו בעיני
שיחה בטילה, ואח"ך יטהר גופו בטבילות תמיד
ואח"ך

שערי חלק ג' שער ז' קדושה

ואח"ך יתבודד לעתים ויחשוב ביראת ה' וישים
הוי"ה נגד עיניו תמיד ויזהר להיות מחשבתו פנויה
מכל הצלי העה"ז, וידבק באהבתו יתברך בחשק
גדול וע"י כן אפשר שיזכה לרה"ק בא' מאלו
האופנים שנאמר, הא' הוא שימשך על נפשו אור
עליון משרש נפשו העליונה כנ"ל בשער ה' ותתגלה
אליו וזה הוא רה"ק גמור, הב' הוא שע"י עסקו
בתורה או קיומו חיזו מלוא אשר נתבאר בדברי
רז"ל כל העושה מלוא ח' קנה לו פרקליט ח' ונוצר
ממנה מלאך ממש אך בתנאי שיקימנה תמיד וברוב
כונה כהלכתה ואז יתגלה אליו המלאך ההוא וזהו
ענין מה שנמלא כתוב בספרים ענין המלאכים
הנקראים מנידים אלא שאם לא תהיה המלוא
כהלכתה יהיה המניד ההוא מעורב טוב ורע אמת
ושקר, הג' הוא שע"י חסידות כנ"ל יתגלה אליו
חליהו ז"ל וכפי חסידותו יגדל גלויו אליו, הד'
היא גדולה מכלם והוא כי יזכה שיגלה אליו חיזו

נפש

שערי חלק ג' שער ז' קדושה פ

נפש מהלדיקים הנפטרים הראשונים אם מאותן
שהם משורש נפשו כנודע, או מזולתם אלא מפני
שעשה חיזו מלוא כתיקונה כמוהו והזוכה למעלה
זו ישיג שיודיעוהו חכמות וסודות גנוזים שבתורה
עד להפליא וכל זה כפי מעשיו, הה' והיא הגרועה
מכלם כי יראה בחלומותיו עניני עתידות וחכמות
קרובים אל רה"ק. והנה הדרך הזאת היא הדרך
הישרה, כי כיון שאין האדם משביע ולא מכריח
העליונים, כי אם בכח מעשיו הטובים ובקדושתו,
ודאי שרה"ק הטמור ישרה עליו צלי תערובת
רע כלל, משא"כ בהיות האדם מכריח או מבקש
דרכי ההשבעה בכח מעשים ותפלות ויחודים
שאם יטעה בהם כל שהוא אפשר שיזדמנו לו
דברים חילונים מעורבים. עוד יש דברים אחרים
ע"י מעשה ואבחרם בחלק הד', והם להמשיך
עליו ח' מה' אופנים הגז' אף אם לא יבואו מעלמן
ולריכים קדושה וטהרה גדולה כדי שלא יהיה בהם

תערובת

שערי חלק ג' שער ח' קדושה

הערוכה כגו'. אמנם הדרך הראשונה היו דורכים
בה אף בדורות הראשונים, וכמ"ש הרמב"ן ז"ל
צפ' ולדבקה בו, ובאגרת הקדושה אשר חבר
צפ"ד בענין 'ן עזאי שהיה יושב ושונה והאש
מלהטת סביבותיו:

השער הח' לבאר הנהגת הבא להתקדש

מומננו בדרך קלרה מאד. לריך
שיזדכך ד' זכוכים, הא' לשוב מכל חטאיו הן
במל"ת הן במניעת קיום מ"ע, הן בכל דבר
סופרים הן מכל מיני מדות מגונות ולא ישוב עוד
אליהם, ובפרט מכל חייבי כריחות ומיתות וחלול
ה', ובשמירת שבת ומן הגדה ומכל מיני קרי, ומן
השבעה אפי' באמת ומהסתכלות בעריות ומלה"ר
ומרכילות ומלגנות ושיחה בטילה, ויתרחק מהגאווה
והכעס והקפדנות והעלצות ויתנהג בענוה ובשפלות
ויהיה י' שמח בחלקו, הזכור הב' בקיומו כל רמ"ח
מלות עשה דאורייתא ומדברי סופרים ובפרט
קביעות

שערי חלק ג' שער ח' קדושה פא

קביעות עתים לתורה, ותפלה. בכונה וברכה המזון
וכל ברכות הנהגים בכונה. ולאחוב כל אחד
מישראל כצבת עינו ולכבד השבת בכל פרטיו. ובכל
לילה יקום אחר חלות להתאבל על ירושלים ולעסוק
בתורה. וכל מעשיו יהיו לשם שמים באהבה. הזכור
הג' והד' הם צעת שיכין עלמו להתקדש ברוח
הקדש. הא' הוא בטהרת הגוף. בטבילה ובגדים
נקיים. הב' הוא צעת שיכין עלמו לקבל רה"ק
אחר אשר הוטבעו בו כל מדות טובות בקניין. יכנס
בצית יחידי בטבילה ובקדושה, במקום שלא יטרודוהו
קולות בני אדם ולפזפי עופות, ואם יהיה אחר
חלות הוא יותר נכון לכל הדברים, ויסגור עיניו
ויפשוט מחשבתו מכל עניני העה"ז כאלו ילאה נפשו
ממנו. כמות שאינו מרגיש כלל, אח"ך יתאמץ ויתחזק
בחשק אמיץ להרהר בעולם העליון, ולהתדבק שם
בשרשי נשמתו ובאורות עליונים. וידמה בעלמו כלו
ילאה נפשו ועלתה למעלה ולייר עולמות העליונים

שערי חלק ג' שער ח' קדושה

כאן עומד בהם ואם עשה איזה יחוד יהרהר בו להמשיך בזה אור ושפע בכל העולמות, ויכוין לקבל גם הוא חלקו באחרונה, ויתבודד במחשבה כאו נחה עליו הרוח עד שיטור מה ואם לא ירגיש מאומה נראה כי עדיין איננו ראוי ומוכן ולכן יתחזק עוד מאז ואילך בעבודה ובקדושה ויחזור אחר ימים להתבודד ע"ד הנז' עד אשר יזכה ותנוח עליו הרוח. וכאשר תחול עליו לריך שיבחין אולי עדיין איננו זך ונקי, והרוח הזה הוא סערה אחרת, או על הפנות הערובה רע בטוב ומעשה י' עזאי ון' זומא בעלותם לפרד"ם יובית, וזה יבחן ע"י מה שנגלה ליו אם כל דבריו אמת או מעורבין אמת ושקר או אם דבריו בדברים בטלים של הבלי העה"ז או בדברים שאינן על פי הסורה וזכילא בזה, כי אז לריך לדחותו מעליו, וגם להתחזק יותר ויותר בעבודה עד יהיבאל דבריו באמנים וביראת שמים, ודע כי בתחלה תחול עליו

הרוח

שערי חלק ג' שער ח' קדושה פב

הרוח במקרה לעתים רחוקות, וגם שיהיו דברים נקלים ולא בדברים עמוקים וגם שדבריו יהיו מעטים וכל אשר ילך יתחזק כמו בכל הפרטים הנז', והנה כלל הכל הוא זכך החומר עד קלה האחרון, ועקירת הרהורי המחשבה וכן המדמה שבו לגמרי, ויתדבק בעליונים בתכלית הדבוק. והנה לריך שתצונן בכל מה שתצנו בחלק א' בשער ו' כי שם נתבאר סדר הנהגת החסידים בביאור יותר:

חלק רביעי

באופני השמוש בהשגת רוח הקדש כבר ביארנו בח"ג ש"ז כי ה' אופני השגה הם רה"ק ונשמות לדיקים, ומלאכים הנקראים מגידים, ואליהו ז"ל, וחלום, וכל אחד מהם אפשר שתושג מאיהו ז"ל ע"י קדושה האדם ועוסקו בעורה מצלי הלטרך מעשה אחר, גם אפשר להשיגם ע"י מעשה

פרטי

שערי חלק ג' שער ח' קדושה

פרטי אחר שיוקדם היות האדם ראוי ומוכן להשגה,
וענין זה השני יתבאר בחלק הזה מכל הנמלא
כתוב בספרי החכמים הקדמונים ויחלק לג' שערים,
הא' באופני המעשים, הב' באופן ההשגה, הג'
בתנאי ההשגה. וכבר כתבתי בספרי הגדול הנקרא
עץ חיים כמה יחודים ומיני דרכים נפלאים בענין
ההשגה ואם יגזור השי"ת אכתבם באר הטיב
בחלק בפני עצמו:

אמר המדפים החלק הזה הד' לא בא להעמקה ולא
נדפס כלל כי מאחר שהכל שמוח ולרופים
וכודות נעלמים, אשר לא כדת להביאו על מזבח
הדפוס:

ספר

עלים לתרופה

והוא אגרת מוסר מהמאור הגדול
הגאון רבינו הרמב"ן זצ"ל ששלח
לבניו. ועוד אגרת מוסר ששלח לבני
ביתו הגאון רבינו אליאו מוויילנא
זצ"ל זיע"א:

נדפס

פעה"ק ירושלם תובכ"א

שנת תרס"ז לפ"ק

עלים לתרופה

תוכו רלוף אהבה אגרות שמים שתי פרישות טובות.
ראשון בקודש אגרת מוסר מהמאור הגולה מרנא
ורצנא הגאון הרמב"ן ז"ל ענף עץ אבות, אשר
שלח מעכו לקטלוגיא לבנו ובה הדריכו על הענוה
יתירה וזוהו שיקראה פעם אחד בשבוע הוא
וחזיריו עד אשר יהיו רגילין בה בעל פה מאליפות
מרוצבות, והבטיחו שבהרגלו בזה יענוהו מהשמים
ויואל מכל לרה ומוצטח לו שהוא בן העה"ב מבני
עליה מאן נינהו אבות. שני בקודש אגרת הגאון
רבינו אליאן מווילנא ז"ל שכתב לבני ביתו
כשנסע לעבור בארץ הקדושה לבקר ולהשתטח על
קברי החסידים והלדיקים אשר מנוחתם בא"י ת"ו
ובה כלול הדרכות ומוסרים מדות טובות :

אגרת

ב

הגאון רשכב"ה הרמב"ן ז"ל

שמע בני מוסר אביך וא הטוש תורת אמך.
בני ידי תהנהג המיד לדבר כל דברך
בנחת עם כל אדם בכל עת ובכל זמן, ובה תגלל
מהכעס שהיא מדה רעה ומגונה מאד להחטיא בני
אדם, כמו שארז"ל כל הכועס כעע"ז וכל מיני גהיגס
שולטים בו שג' הסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך,
ואין רעה אלא גהיגס שנאמר וגם רשע ליום רעה,
וכאשר תגלל מן הכעס תעלה על לבך מדת הענוה
והתדבק בה שהיא מדה טובה מכל מדות טובות
שנאמר עקב ענוה יראת ה' ותן מאד מאד הוי
שפל רוח, ומרע"ה לא נשתבח לא במדה זו שנאמר
והאיש משה ענו מאד, ובה זכה שנתנה תורה ע"י
ורבן של כל הנביאים והזוכה למדה זו אהוב למעלה
שנאמר ואת דכא ושפל רוח, ובהתדבק במדת
הענוה אז יעלה על לבך מדת היראה כי תתן אל

לבך

עלים לתרופה

לכך תמיד מאין באת ולאן אתה הולך רמה ותולעה
בחייך ובמותך, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין
וחשבון ממ"ה הקב"ה מלא כל הארץ כבודו, וגאמר
הלא את השמים ואת הארץ אני מלא גאון ה',
וגאמר הלא השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף
כי לבות בני אדם וכאשר תחשוב בכל אלה אז
תירא מזוראך ותשמר מכל חטא ובהתדבקותך במדות
הלו אז תהיה בקו השלימות והרוממות ותהיה שמה
בחלקך תמיד וזו ממדות הטובות מאד דתנן חזוהו
עשיר השמה בחלקו, וכאשר תתנהג במדת הענוה
ולהתבזוש מכל אדם ולהתפחד מזוראך המחייך
מלחטוא, אז תשרה עליך רוח השכינה וזו כבודה
ותזכה לחיי עה"ז ועה"ב. בני וחביבי ידוע תדע כי
המתגאה על הבריות מורד הוא במלכות שמים כי
משהמש בלבוש ה' שגאמר ה' מלך גאות לבש
ואמר השי"ת על הגאה אין אני והוא דרים יחד
בעולם א"כ כל המתגאה נעקר מהעולם, התבונן
בשכלך

עלים לתרופה

ג

בשכלך על מה יתגאה האדם אם בעשרו וכבודו
הלא לאלהים המה והוא יתב' יחונן בהם האדם
שגאמר והעושר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל,
וגאמר ה' מורים ומעשיר, ואם מהפאר בחכמתו יזכור
מקרא מלא ד"ה מסיר שפה לגאמנים וטעם זקנים
יקח. גמלא הכל מאתו יתב' ובאפו משפיל הגאים
וברטנו מגביה השפלים, לכן בני השפל עלמך מאד
והתרחק מהגאווה והאל יתב' ישאך, ועתה בני
אסדר לך איך תתנהג במדת הענוה ללכת בה
תמיד, כל דבריק יהיו בנחה ובכבוד ובדרך ארץ
ובאהבה ובסבר פנים יפות בכפיפת ראש ועיניך
יביטו למטה ולכך למעלה וא תביט הבטה רבה בפני
אדם בדברך עמו וכל אדם יהיה גדול ממך בעיניך
ואם איש עשיר הוא עליך לכבדו כרבינו הקדוש
שהיה מכבד את העשירים, ואם הוא איש רש ואתה
עשיר עליך לחוס ולרחם עליו וכבד את ה' מהוגך, ואם
אתה חכם ממנו חשוב בלבך שאתה חייב והוא זכאי שאם
הוא

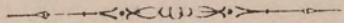
עלים לתרופה

הוא חוטא הוא שוגג ואתה מזיד כמש"ל ת"ח שגגות
נעשות להם כזדונות וזכל [מחשבותיך ודבריך
ומעשיך בכל עת ובכל זמן השוב בלבך כאלו
אתה עומד לפני ממ"ה הקב"ה ושכינתו עליך כי
מלא כל הארץ כבודו ודבריך יהיו באימה וביראה
ברתתו וזיע כעבד העומד לפני רבו והוי זהיר לעסוק
בתורה תמיד יומם ולילה אשר בזה תוכל לקיים את
מלותיה והיא חייך ואורך ימך, וכאשר תגמור
הלימוד מהספר תתפוש באשר למדה לקיים מה
שכתוב בו דבר שתוכל לקיימו ותפשפש במעשיך
תמיד בכל יום בוקר וערב לסור מרע ועשה טוב
ובזה יהיו כל ימך בתשובה שלמה. ובעת הפילת
שמ"ע הסר כל עניני עה"ז מלבך ואל תהרהר
בשום ענין זולת לכיון בתפילה כונה תמימה, והכן
וטהר לבך ורעיוןך לפני המקום ב"ה, ובזה תפילתך
תהיה זכה וברה ונקיה ומכוונת ומקובלת לפני הקב"ה
שנאמר תכין לבס הקשיב אזניך ומות וחיים ביד
לשון

עלים לתרופה

ד

לשון ושומר פיו ולשונו שומר מלרות נפשו לכן
חשוב הדבור קודם שהוליא מפיך כל ימי חייך בכל
דבר ודבר ולא תחטא וזוה יהיה מחשבותיך ודבריך
ומעשיך ישרים וטובים. בני תקרא הגרת זאת פע"א
בשבוע עם חצריך וללכת תמיד אחר השי"ת למען
תלליח בכל דרכיך ותזכה לעה"ב הנפון ללדיקים וכל עת
שתקראנה יענוך מן השמים כאשר יעלה על לבך
לשאל דבר מעתה ועד עולם.

הגאון רבינו אליאז מזוילנא זצ"ל

באתי לבקש מאתכם שלא תלטערו בנסעי אל
 א"י ת"ו כלל כמו שהצטחתם לי בדברי
 אמיתים וגם למה תדאגו הנה הרבה אנשים נוסעים
 כמה שנים בשביל ממון מניחים נשותיהם ובניהם
 וגם הם נעים וגדים בחוסר כל, ואני תל"ת נוסע
 לארץ הקדושה שהכל מלפנים לראותה חמדה כל
 ישראל וחמדת השי"ת וכל העליונים והחתונים
 תשוקתם אליה, ואני נוסע לשלום ברוך ה' הגם
 שאת נז"ק יודעת שהנחתי בני שלבי הומה עליהם
 וכל ספרי היקרים ואת יקר תפארת ביתי והייתי
 כגר בארץ אחרת יודע לכם כי כל העה"ז הכל
 הבל וכל השעשועים הכל כלא היו ואוי להרודפים
 אחר הבל אין בו מועיל. ואל תקנא בני בעושר
 כי יש עושר שמור, לבעליו לרעתו. כאשר ילא
 מצטן אמו ערום ישב כל עומת שבא קן ילך ומה
 יתרון

יתרון לו שיעמול לרוח ואלו אם חיה אלף שנים
 פעמים וכו'. כי אם שנים הרבה יחיה האדם בכלם
 ישמח ויזכור את ימי החושך כי הרבה יהיו כל
 שבא הבל ולשמחה מה זו עושה כי מחר תצטק
 מאשר היום תשחק ואל תקנא בכבוד המדומה להבל
 כי הזמן בוגד והוא כמאזנים יגביה הקל וישפיל
 הכבוד. והעה"ז דומה לשותה מים מלוחים ידמה לו
 שמרוה למאוננו והוא למא יותר. ואין אדם מת
 וחיי תאוותו בידו ומה יתרון לאדם בכל עמלו, זכרו
 את הראשונים אשר היו לפנינו שכל אהבתם וחמדתם
 ושמחתם כבר אצדה ומקבלים על זה דינים
 מרובים ומה הנאה לאדם שסופו לפרוש לעפר רמה
 ותולעה וכל ההנאות יתהפכו לו בקבר למרה והמות
 כרוך באדם ואיננו מקרה ובעולם הזה כל ימיו כעס
 ומכאובים גם כלילה איננו מניח לו לישון והכל יביא
 האהים במשפט על כל דבור ולא יאבד אפילו דבור
 קל ולכן אני מזהירך שתרגיל עלמך לישב יחידי
 כי

כי חטא השון שקול ככל העונות כמאמר חז"ל
אלו דברים שאדם אוכל עונשם וכו' ולה"ר כנגד כלם
ומה לי להאריך בזה העון החמור מכל העבירות
כל עמל אדם לפיהו ארו"ל שכל מנותיו ותורותיו
של אדם אינו מספיק למה שמוציא מפיו, מה אומנותו
של אדם צעה"ז כו' וידביק שפהותיו כשתי ריחים
וכל כף הקלע הכל צעון של דברים בטלים. ועל
כל דבור הצל לריך להתקלע מסוף העולם ועד סופו
וכל זה בדברים יתרים ובטלים אבל בדברים האסורים
כגון לשון הרע וליגנות ושבושות וכדמים ומחלוקת
וקללות צפרט צבית הכנסת ובשבה וי"ע על אלו
לריך לירד לשאלו נוטה הרבה מאד ואי אפשר
לשער גדל היסורין והגרות שסובל בשביל דבור א'
ולא נאבד אפי' דבור אחד שלא נכתב בעלי גדיפין
הולכים תמיד אלל כל אדם ואדם ואין גפרדים
ממנו וכותבים כל דבריו שנאמר כי עוף השמים
יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, אל תתן

את

את פיך להחטיא את צורך ואל תאמר לפני המלאך
כי שגגה היא למה יקלוף האלהים על קולך וכו'
על כן כל כבודה צת מלך פנימה וכל אשר לריך
לך תקח הכל ע"י שליח ואף אם הוא פעמים או
שלוש ביוקר היד ה' תקלר הא ית' זן ומפרנס
מקרני ראמים ועד בני כנים ונותן לכל אחד ואחד
די מחסורו. ובשבת ויו"ט אל תדברו כלל מהדברים
שאינם נלרכים מאד וגם בדברים הנלרכים לכס
תקלרו מאד. כי קדושה שבת גדולה מאד ובקושי התירו
לאמר שלום בשבת ראה בדבור א' כמה החמירו. ותכבד
את השבת מאד כאשר הייתם לפני ואל תזמלם כלל כי
כל מזונותיו של אדם קלוצים חוץ משבתות וימים טובים
וגם צאתי לבקש מאתך מאד מאד בצקשה גדולה
ועלומה שתדריך את בנותיך מאד שלא ילא מפיהם
קללה ושבוצה וכזב ומחלוקת רק הכל בשלוש
ובאהבה ובחבה ובנחת, והנה יש לי כמה ספרי
מוסר עם לשון אשכנז יקראו תמיד וכו"ש בשבת

קדש

עלים לתרופה

קדש קדשי' לא יתעסקו אלא בספרי מוסר ועל
 קללה ושבעה וכזב תכה אותם במכות אכזריות
 ולא תרחם עליהם כלל כי ח"ו בקלקול הנשים יענש
 האב. ואף אם תדריכס תמיד במוסר ולא יקבלו
 אוי לאותה בושח והלער והבזיון בעה"ז ובעה"ב
 את אביה היא מחללת, לכן בכל מאמני כחך תדריכס
 במוסר ומהשמי' יסייעוך שיקבלו מוסרך ואל תתיאש.
 וכן שאר דברים לשון הרע ורכילות וכו' ושלא יאכלו
 וישתו כי אם בצרכה ראשונה ואחרונה וברכת
 המזון וקריאת שמע והכל בכונה ועקר הכל שלא
 ילאו ח"ו מפתח ביתם לחוץ. ויעו אזן לדברך ויכבדו
 אותך ולאמס ולכל הגדולים מהם בשנים וכל הכתוב
 בספרי מוסר תזרוז לקיימו. גם לבניך הי"ו שתגדל
 אותם בדרך הישר ובנחת ותתמיד המלמד בביתך ולא
 תלמזם בשכרו כי כל מזונותיו של אדם קלובים לו
 מר"ה חוץ מתשר"י, והנחתו להם ספרים שילמדו בהם
 ותשגיח על צריאותם ומזונותם תמיד שלא יחסר
 להם

עלים לתרופה

ז

להם ושילמדו בתחלה כל התנ"ך שיהיו רגילין בהם
 כמעט בע"פ ואל יכבד המלמד עולו עליהם כי
 הלימוד אינו נקבע בלב האדם כי אם בישוב ובנחת
 ונתון תקן להם איזה פרוטות וכיוצא כדי לשמחם
 ויועיל ללמודם, וע"ז תקן תמיד דעהך והשאר הכל
 הבל כי מאומה לא ישא האדם מעמלו במותו כי
 אם שני חליפות בגדי לבנים שגאמר אל תירא כי
 יעשיר איש כי ירצה כבוד ביתו כי לא במותו יקח
 הכל לא ירד אחריו כבודו, ואל תאמר אניח לבני
 ממון ונכסים לחיותם, דע לך כי בני אדם דומים
 לעשבי השדה הללו גוללים והללו נובלים כל אחד
 נולד במזלו ובהשגחת א' עליון ב"ה הם שמחים במותו
 לרשת אותו והוא יורד לשאול ומניחו לאחרים כמ"ש
 על ריש לקיש שהניח לבתו קבא דמוריקא קרי
 אנפשיה ועזבו לאחרים חילם. אוי ואזוי על שכלם
 ודעתם של ב"א שטורחים ויגעים להניח לבניהם
 אחריהם ממון ונכסים ובתים מלאים כל זה הבל

ודעות

עלים לתרופה

ורעות רוח כי אין יתרון מבנים ומבנות רק תורתם
ומעשיהם הטובים, אבל מזמנתם קלוצים להם
מהשי"ת מה שבראש בורא פרנסתם, והעיקר
שיקנה האדם עוה"צ בלדקות וג"ח שעושה מממונו
וכבד ה' מהונק. ג"כ ידוע אגרא דנשי באקרואי
ובאחגווי בנייהו בבית הספר ומאד אני מלוה אותה
לנו"צ על ד"ז וארז"ל אין לך אשה כשרה בנשים
אלא כשעושה רעין בעלה כ"ש שאני כותב לה דברי
אלהים חיים ואני מזהירך בהזהרה גדולה שא תשנו
דבר מכל אשר אני כותב באגרתי זו ותקרא אגרת
הזאת פ"א בשבוע וציוס השבת קודם האכילה,
ותזהיר בני ציחק בתוך הסעודה שלא ידברו דברים
בטלים ודברי חול וכ"ש בלה"ר וכיולא, כשתדריך
בניך ובנותיך לדרך טובה יהיו דברים רכים וחמונים
בדברי מוסר המתשבים על הלב ובפרט אם נזכה
לדירת א"י תוצב"א כי שם לריך להתנהג מאד
בדרכי השם ולכן תרגילם בדברי מוסר ומדות

טובות

עלים לתרופה

ח

טובות שלריכים הרגל רב וההרגל על כל דבר
שלעון ונעשה טבע וכל התחלות קשות ואח"ך יהיו
נוחות ואם ח"ו קלקלו מעשיהם דע כי הכסיל יודע
בעלמו שרע ומר דרכו אך שקשה לו לפרוש מסכלותו
כי זה כל האדם לפתח חטאת רובץ ושליט עליו
ילרו ותבלין שלו לזכרים עסק התורה ולנקבות
הלניעות והנהגת המדות ומוסר ושומר פיו מכל רע
ובפרט מלה"ר ויהרחקו מחמדות ותאות העה"ז זהו
מתג ורסן הילה"ר וקנין עה"צ כמ"ש כי נר מלוה
ותורה אור וכו' אבל ודרך חיים תוכחות מוסר ויא
מעלתם יותר מתעניות וסגופים ואדם הזוכה לחסום
פיו זוכה לאור הגנוז בשפע בלתי שיפור שנאמר
מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב גלור
לשוך מרע ושפתהיך מדבר מרמה ומתכפרים עונותיו
וגילול מניהנס שנאמר שומר פיו ולשגו שומר מלרות
נפשו וכתוב מות וחיים ביד לשון אוי לממית עלמו
בדבורו ומה יתרון לבעל הלשון ולכל יש רפואה

חוק

עלים לתרופה

חוק וכו', ואל תדבר על האדם בשבח רב שמחוק שבחו
 יבא לידי גנותו וכ"ש שלא תדבר בגנותו כי מה
 לאדם לדבר זרות שנאמר שומה עמוקה פי זרות
 ועוס ה' יפול סס, וגדר העקרי הוא התבודדות שלא
 תלחו מפתח הבית חולה כי אם ללורך גדול מאד
 או לעשות מלוא רבה ודרך רמוז ב'ד קד'ש יל'ש.
 ואף צבה"כ התבודד מהבריות לשבת יחידי כי
 במקום חסיפת אנשים א"א לנלל מלשמוע דברים
 בטלים ולה"ר ואף השומע ושותק נענש ע"ז כמשרז"ל,
 וכ"ש בשבתות וי"ט שמתאספים העם צבה"כ ולא
 יבזר שימלא מהם מדברים דברים בטלים ולה"ר
 ישמרו לכס שתשבו במסבתם הרחק מן הכיעור
 תשב צבה"כ בהתבודדו' שהדיבו' צבה"כ הוא עון פלילי
 ועבירה גדולה בידו עד שאמרו בזהר הקדוש מאן
 דמשתעי בבי כנישתא לית ליה חולקא צאלהא
 דישראל ובתי מדרשות דינס צבה"כ שאסור הדבור
 בהם, ואל תלך תמיד לבית הקברות כי שם מתדבקים
 הקליפות

עלים לתרופה ט

הקליפות באנשים וכ"ש בנשים, ולרות רבות באים
 למתמיד בזה וכשהלטרכו ללכת אז בחזרה תטבילו
 ידכם במים או בנטיילה, ובתך לא תלך לבה"כ של
 נשים כי שם רואה בגדי רקמה וכיוצא ומתקנאת
 ומספרת בבית ובזה יבואו ללה"ר ולד"א אלא כל
 כבודה בת מלך פנימה ותתדבק במוסר תמיד
 ואל תקנה צהבלי העה"ז כי כלם הבל מעשה
 תעתועים אדם להבל דמה בן לילה היה ובן לילה אבד
 שנאמר כי אם יעלה לשמים שיאו וכו' כי לא
 לעולם חוסן וכו' ועונג עה"ז אף בשעתו הבל שאין בו
 ממש ומאוס בעיני כל בעל שכל אוי ואזוי למי
 שסוגה בזה פי אם ביראת ה' כל היום ותזכה
 לעה"ב ולא תאמר כמה אזכה לעה"ב ומה יכולתי
 לעשות כי אחד המרצה וא' הממעיש ובלבד שיכוין
 לבו לשמים מעלים עליו שעשה הרבה ויזכה לעה"ב
 הרגיל בניך שילמדו לפרקים משלי בלשון אשכנז כי
 הוא ראש המוסרים וגם קהלת כי שם מהביל
 ענייני

ענייני העוה"ז, וחנוך לגער על פי דרכו גם כי יזקין
 לא יסור ממנה זהו כלל גדול ושורש ועיקר חזק הוא
 מאד, ותרגילם בלמוד מסכת אבות ואבות דרבי
 נתן ותלמודם דרך ארץ כי ד"א קדמה לתורה ותרגיל'
 באהבת הבריות בפרט חבריה' וקרוביהם ומיודעיהם
 כי ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה ואדרבה
 תנשאהו עליך כמ"ש שואלים לגשמה בשעת הדין
 המלכת את חבירך עליך וכו'. והזהרו במדת
 הענוה מאד והזהרו משנאת הבריות כי בגללה
 נחרבה ירושלים תובב"א וא' יהי שום מחלוקת בכל
 בני הבית באנשים ובנשים אלא אהבה ואחווה
 ותכבדו לאדונתי אמי מאד מאד והזהרו שאל תערוה
 כי הוא עון פלילי מאד שחייבים בכבודה וכ"ש שהיא
 למנה, ואם יזכני ה' לירשת"ו שם התפלל עליכם
 שתחיו לעד לעבודתו ית' בשלוה ובשמחה אמן.
 כ"ד המעתיב בעדכם תמיד

אליהו בכמהריר שלמה זלמן זצ"ל

אורחות חיים

מהרא"ש ומדרו"ל

א להתרחק מן הגאווה בתכלית הריחוק, ומן
 החנופה ומן השקר והכזב והלינות, ומן
 הרכילות, ומן הכעס. (ב) שיזהר ממכשול נדרים
 ושבועות כי בעון נדרים בניו מתים. (ג) יזהר
 מאוכלת הבריות הן במזון הן בדברים ומקאחם
 ומשנאתם. (ד) שלא יכנה שם לחבירו ושלא יקראנו
 בכנוי שכנוהו אחרים אם לא שלא ניכר בשמו
 לבדו. (ה) שלא יספר לשון הרע ולא יקבלו.
 (ו) שלא ישב עם יושבי קרנות ולא בישיבת בה"כ
 של ע"ה. (ז) שלא יסתכל בנשים אפילו הבתולות.
 (ח) היו מקדים שלום לכל אדם אף לנכרי. (ט) אל
 יספר משהתחיל ב"ש עד שיסיים תפלת לחש ולא

צעת שהש"ך חוזר התפלה אה"כ בד"ה או בדבר
 מזה או לתת שלום ולהחזיר שלום ועון גדול
 שיחה בטילה בבית הכנסת. (י) אל ידבר בקריאת
 ההלל ולא בקריאת הספר תורה. (יא) אל יאכל
 פת נכרים ולא של פלטר אה"כ לא יזדמן לו של
 ישראל. (יב) שלא יסעוד בסעודת הרשות ומסעודה
 שאינה מספקת לבעליה. (יג) אל יסיח שיחה
 בטילה לא ביום ולא בלילה ויזהר מאד ללמוד
 בלילה עד שיסן מתוך ד"ת ולא מתוך שיחה בטילה.
 (יד) אל יכניס עלמו בספק חשיכה בשבת ויזהיר
 ב"ב על שמירת שבת ויקדים תפילה מנחה כדי
 לקבל השבת מצעוד יום. (טו) כשיגיע עת תפילות
 שמ"ע יניח כל עסקיו ויתפלל עם הלבדור ושעה
 אחת קודם התפילה הכן לבדך לכונת התפילה והוי
 זיהר שתהא מעשרה ראשונים בב"כ ואל תתפלל
 כי אם בכונת הלב ובנחת כדי שתשמיע לאזנך.
 (טז) ראש כל גדרים שיזהר וישמור עיניו מלהסתכל

בדבר שאינו שלו. (יז) אל ידבר בין נטילה לברכת
 המוילא ואל ידבר בשעת אכילה ואל יסיח בין
 ברהמ"ז לכוס ברהמ"ז. (יח) לברך בוראו תמיד
 שמשביע נפש שוקקה. (יט) אם יקללוהו ויחרפוהו
 ב"א אל ישיבס ויהיה מן הנעלבים. (כ) אל תלא
 לריב מהר טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו
 מלוכד עיר ובקש שלום ורדפהו והסדרת פנים לכל
 אדם. (כא) לבטוח בה' בכל לבבך ולהאמין בכל
 לבבך בהשגחתו פרטית ובזה יקוים בלבך היחוד
 השלם בהאמין בו שעיניו משוטטות בכל הארץ
 ועיניו על כל דרכי איש ויודע מחשבות ב"א ובוחן
 כל לב וחוקר כליות. (כב) אל תהי בסובאי יין
 בזולתי בשר פן השכח את צוראך. (כג) אל תתיחד
 עם שום אשה חוץ מאשתך ואמך ובתך. (כד) אל
 תבהל מעשיך. (כה) אל תפתה את חבירך בשפתי
 חלקות ובחניפות ואל תדבר אחד צפה ואחד בלב.
 (כו) אל תחזר לאדם רע וחומא וכסיל פן תביא

כלמות עליך. (כז) אל תהי רגיל בשבועות ואפי' על דבר אמת. (כח) אל תתן בלבך שום קנאה שזו המדה חולה רעה שאין לה רפואה. (כט) אל תהי כפוי טובה וכדו לכל מי שפתח לך פתח לבקש די ספוקך. (ל) חבר טוב היה ליראי ה' התחב' בחבורתו ומחברי פועלי און הרחק. (לא) אהוב המוכיחים שגא' הוכח לחכם ויאהבך. (לב) מכל מאכל אשר יאכל ומכל משקה אשר ישתה תצרך זכונה תחלה וסוף. (לג) נטול ירך לתפלה ובלאחך מעשות לרכיך והזהר בצרכת אשר יר' זכונה ואל תתפלל בלא נקיות כפים ובלא טהרה כי אז תפילתך לא תהי נשמעת. (לד) הזהר מאד בנט"י לאכילה יהיו בשופע ומכלי שלם וכוין בצרכת ענט"י מאד. (לה) גדילים תעשה לך על ד' כנפות כסותך למען תזכור לעשות מצות ה'. (לו) קדש עלמך בכל דברריך והוי לנוע בביתך וכ"ש בבית הכסא. (לז) הוי זהיר במצות מזוזה מאד ואל יחסרו

מביתך

מביתך ח"ו. (לח) הזהר במצות תפילין מאד שתהיה כהקנה. (טל) סוד אחר אל תגלה וכל הדברים אשר ידברו לפניך בלא על דרך סוד טומנס בקרב לבך כי מות וחיים ביד לשון. (מ) פלס מעגל רגלך ליישר עלמך בדרך בינוני במאכל ומשתה וכו' ובכל מדותיך ודבוריך אל תט ימין ושמאל. (מא) תחלת מעשיך הבע סופם והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה ואיזהו חכם הרואה את הנולד וחכם עיניו בראשו. (מב) אל תקום ממטתך כאיש עלל החגבר כארי בזריזות לעבוד ליוצרך. (מג) הוי רך למצוה קלה כבחמורה ואל תתרגל בשום מצוה הבאה לידך והעשנה לש"ש בלא אחור. (מד) הזהר בצרכת הלבנה מאד בזכונה מעומד ובשמחה ואלמלא לא זכו ישראל להקביל פני אביהם שבשמים אלא פעם אחד בחודש דים. (מה) השמר לך ושומר נפשך שאל תקלה אביך ואמך ואל תלער אופם בשום לער

ואל

ואל תכלימום ואל תולזו בם, כבודם כפי יכולתך כל ימיהם וטוב לך. (מו) אל תשכח ליר ילדך ומחוללך שויתי ה' לנגדי תמיד כלל גדול הוא וכל דרכך דעה והוא יישר אורחותיך. (מו) אל תרבה לשמוח וזכור כי מעפר נולדת ואל עפר תשוב ואחריהך רמה והולעה. (מח) אסור למלאת פיו שחוק ותמיד יתאוון ויבכה על גלות השכינה וגלות ישראל ועל חרבן בית המקדש וארץ הצבי, וחסידים הראשונים רוב ימיהם היו מתאבלים ומתענים ולובשי שק על בגדם תמיד על החרבן והגלות. (מט) התעורר תמיד ליראת ה' ולעסוק בתורה ומלות יומם ולילה והתרחק מכל הנאות וטובות העה"ז כי הצל המה מעשה תעושים. (ן) אל תקפוץ ירך מליטן לדקה אל העניים והאביונים ועניי עירך קודמים ומבשרך אל תתעלם. (נא) כל דבריך יהיו אמת ולדק ואל תוליא מפוך שום דבר שקר ואז תהיה נאמן לכל אדם אפי' לנכרים. (נב) אל תרגיל עלמך לעמוד

לעמוד כי אם אלל חכמים והאזין אליהם כי כל דבריהם דברי אלהים חיים והמתדבק בהם כמתדבק בשכינה שנאמר ובו תדבק וכדרז"ל בילא"ז:

סגורה נפלאה

כדי לינצל מלמותא דרשב"י כנו' באדר דקמ"א
ע"ב יאמר כל אדם בכל יום קודם תפילת
שחרית הבקשה הזאת אשר דבר בקדשו עמ"ר
הרה"ג הגאון האדיר בר אוריין ובר אבהן איש
אלקים קדוש הוא כמהור"ר יוסף היום שלימ"א
המושל בגבורתו על עוב"י בכל וגלילותיה יע"א
והיא ל'ו נדפסה בספרו הנורא **בן איש חי פ'**
מקץ הלכות ש"א:

וזה נוסח הבקשה

רבון עלמא יהא רעוא קמך למהב לן חילא
לאחערך ציקרך למעבד רעותך ולסדרך
כולא כדקא יאות אע"ג דלית לן ידעין לשוואה
רעותא ולבא לתקנא כולא יהא רעוא קמך
דתרעי במילין וללותא דילן לתקנא תיקונא
דלעילא

סגורה נפלאה

דלעילא כדקא יאות ולהו היכלין עלאין ורוחין
עילאין עיילי היכלא בהיכלא ורוחא ברוחא עד
דמחברן בדוכתייהו כדקא חזי שייפא בשייפא
ואשתלימו דא בדה ואשתיחד דא בדה. עד אינון
חד, וגהרין דא בדה וכדין נשמתא עלאה דכלא
אטייא מלעילא וגהיר לון ולהו גהירין כלבו
בזינין בשלימו כדקא חזי עד דהוא נהורא עלאה
איתער וכלא אעיל לגבי קדש קדשים. ואחברכא
ואתמלייא כבירא דמיין נבעין ולא פסקין. וכלבו
מתברכן לעילא ותתא, וההוא דלא אהידע ולא אעיל
בחושבנא רעותא דלא איתפס לעלמין צמים לנו
לנו בגוייהו ולא אטיידע ההוא רעותא ולא איתפס
לחמדע. וכדין כלא רעותא חדא עד אין סוף וכלא
איהו בשלימו מלתתא ומנו לנו. עד דאחעביד כלא
חד. ואתמלייא כולא ואשתליס כלא ואתגהיר ואתצטס
כלא כדקא יאות. רבון עלמא יהא רעותך עס
עמך ישראל לעלם ופורקן ימיך אחזי לעמך בבית
מקדשך

סגולה נפלאה

מקדשך. ולאמטויי לנא מטוב נהורך ולקבלא ללותנא
ברחמי יהא רעוא קמך דהכוי סעיד וסמיד לן
דינא מילין באורח מישר. בתיקונא דלעילא
בתיקונין דמלכא קדישא ומטרוניתא קדישא ולמעבד
יחודא שלים לאשלפה להביא נשמתא דכל חיי
מדרגא לדרגא עד סיפא דכל דרגין. בגין דהכוי
ההיא נשמתא משתכחא בכלא ומתפשטא בכלא
דהא עילא ותהא תליין בהאי נשמתא ומתקיימו בה:

